

**ZPRÁVA O ČINNOSTI VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE
PRO ZASTUPOVÁNÍ ČESKÉ REPUBLIKY
PŘED SOUDNÍM DVOREM EVROPSKÉ UNIE
ZA ROK 2016**

**MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ
ODBOR KOMUNITÁRNÍHO PRÁVA
PRAHA 2017**

Tato zpráva byla předložena vládě České republiky pro informaci, a to na jejím zasedání dne 24. července 2017. Vláda vzala zprávu na vědomí.

© Tato zpráva je dílem autorského kolektivu pracovníků Kanceláře vládního zmocněnce působících při Odboru komunitárního práva Ministerstva zahraničních věcí České republiky. Na zprávě se jmenovitě podíleli Anna Brabcová, Lucie Březinová, Lucie Dvořáková, Markéta Hedvábná, Aneta Kasalická, Thomas Müller, Hana Pešková, Jiří Pavliš, Ondřej Serdula, Martin Smolek, Soňa Šindelková, Ondřej Šváb a Jiří Vláčil.

OBSAH

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	9
ÚVODNÍ SLOVO VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE.....	10
KANCELÁŘ VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE.....	12
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE V ROCE 2016	14
ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE.....	16
K POVAZE ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE	16
K ÚČASTI VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE NA ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE V ROCE 2016	17
SHRNUTÍ VYJÁDRĚNÍ ČR V ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE V ROCE 2016.....	19
1. Zemědělství	19
2. Životní prostředí.....	19
3. Dopravní politika	19
C-315/15 <i>Pešková a Peška</i>	19
4. Energetická politika	19
5. Průmyslová politika (elektronické komunikace)	20
6. Ochrana osobních údajů	20
C-203/15 a C-698/15 <i>Tele2 Sverige a Watson a další</i>	20
C-13/16 <i>Rīgas Satiksme</i>	20
C-73/16 <i>Puškár</i>	20
C-210/16 <i>Wirtschaftsakademie Schleswig-Hollstein</i>	21
C-434/16 <i>Nowak</i>	21
7. Veřejné zakázky.....	21
8. Státní podpory.....	21
9. Hospodářská soutěž	22
10. Daně a finanční trh.....	22
C-217/15, C-350/15 a C-524/15 <i>Orsi a další</i>	22
C-587/15 <i>Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų biuras</i>	22
C-638/15 <i>Eko-Tabak</i>	23
C-254/16 <i>Glencore Grain Hungary</i>	23
C-387/16 <i>Nidera</i>	23
11. Volný pohyb služeb a svoboda usazování.....	24
C-342/15 <i>Piringer</i>	24
C-526/15 <i>Uber Belgium</i>	24
C-591/15 <i>The Gibraltar Betting and Gaming Association Limited</i>	24
C-125/16 <i>Malta Dental Technologists Association et Reynaud</i>	25
C-322/16 <i>Global Starnet</i>	25

12. Volný pohyb zboží a duševní vlastnictví.....	25
C-174/15 <i>Vereniging Openbare Bibliotheken</i>	25
C-301/15 <i>Soulier et Doka</i>	26
C- 572/15 <i>Hoffmann-La Roche</i>	26
C-144/16 <i>Município de Palmela</i>	26
E-5/16 <i>ADM</i>	27
13. Volný pohyb kapitálu.....	27
14. Ochrana spotřebitele.....	27
C-511/15 a C-512/15 <i>Horžic a další</i>	27
C-534/15 <i>Dumitraș</i>	28
C-621/15 <i>W.</i>	28
15. Volný pohyb osob.....	28
C-528/15 <i>Al Chodor</i>	29
C-9/16 <i>A.</i>	29
C-181/16 <i>Gnandi</i>	29
C-201/16 <i>Shiri</i>	29
C-348/16 <i>Sacko</i>	30
C-391/16 <i>M.</i>	30
C-403/16 <i>El Hassani</i>	30
C-442/16 <i>Gusa</i>	30
16. Sociální politika.....	31
17. Sociální zabezpečení migrujících pracovníků.....	31
C-569/15 <i>X.</i>	31
C-570/15 <i>X.</i>	31
C-620/15 <i>A-Rosa Flussschiff</i>	31
C-89/16 <i>Szoja</i>	32
C-189/16 <i>Zaniewicz-Dybeck</i>	32
18. Vnější vztahy.....	32
19. Celní unie.....	33
20. Společný celní sazebník.....	33
21. Justice a vnitřní věci.....	33
C-289/15 <i>Grundza</i>	33
C-473/15 <i>Schotthöfer & Steiner</i>	33
C-670/15 <i>Šalplachta</i>	34
C-171/16 <i>Beshkov</i>	34
C-191/16 <i>Pisciotti</i>	34
C-278/16 <i>Sleutjes</i>	35
22. Právo institucí a jejich zaměstnanců.....	35
23. Společná zahraniční a bezpečnostní politika.....	35
C-72/15 <i>Rosneft</i>	35
24. Principiální a průřezové otázky.....	35
C-284/16 <i>Achmea</i>	35

ZAJÍMAVÉ ROZSUDKY VYNESENÉ V ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE V ROCE 2016	37
1. Zemědělství	37
2. Životní prostředí	37
C-399/14 <i>Grüne Liga Sachsen</i>	37
C-472/14 <i>Canadian Oil Company Sweden a Rantén</i>	38
C-191/14 a C-192/14 <i>Boeralis Polyolefine a OMV Refining & Marketing</i>	38
C-69/15 <i>Nutrivet</i>	38
C-379/15 <i>Association France Nature Environnement</i>	39
C-457/15 <i>Vattenfall Europe Generation</i>	39
C-180/15 <i>Borealis a další</i>	39
C-243/15 <i>Lesoochránárske zoskupenie VLK</i>	40
C-313/15 <i>Eco-Emballages</i>	40
C-348/15 <i>Stadt Wiener Neustadt</i>	41
C-645/15 <i>Bund Naturschutz in Bayern a Wilde</i>	41
C-444/15 <i>Associazione Italia Nostra Onlus</i>	41
3. Dopravní politika	42
C-429/14 <i>Air Baltic Corporation</i>	42
C-145/15 a C-146/15 <i>Ruijssenaars a Jansen</i>	42
C-447/15 <i>Muladi</i>	43
4. Energetická politika	43
C-492/14 <i>Essent Belgium</i>	43
5. Průmyslová politika (elektronické komunikace)	43
C-395/14 <i>Vodafone</i>	44
C-240/15 <i>ISTAT</i>	44
C-592/14 <i>European Federation for Cosmetic Ingredients</i>	44
6. Ochrana osobních údajů	45
C-582/14 <i>Breyer</i>	45
C-203/15 a C-698/15 <i>Tele2 Sverige a Watson a další</i>	45
7. Veřejné zakázky.....	46
C-689/13 <i>PFE</i>	46
C-324/14 <i>PARTNER Apelski Dariusz</i>	46
C-396/14 <i>MT Højgaard A/S a Züblin</i>	46
C-260/14 a C-261/14 <i>Județul Neamț a Județul Bacău</i>	47
C-27/15 <i>Pizzo</i>	48
C-46/15 <i>Ambisig</i>	48
C-406/14 <i>Wroclaw – Miasto na prawach powiatu</i>	49
C-549/14 <i>Finn Frogne</i>	49
C-439/14 a C-488/14 <i>Star Storage a další</i>	49
C-292/15 <i>Hörmann Reisen</i>	49
C-171/15 <i>Connexion Taxi Services</i>	50
8. Státní podpory.....	50
C-526/14 <i>Kotnik</i>	50

9. Hospodářská soutěž	51
C-428/14 <i>DHL Express a DHL Global Forwarding</i>	51
C-74/14 <i>Eturas</i>	51
C-567/14 <i>Genentech</i>	52
10. Daně a finanční trh.....	52
C-235/14 <i>Safe Interenvíos</i>	52
C-300/15 <i>Kohll a Kohll-Schlessler</i>	53
C-586/14 <i>Budişan</i>	53
C-11/15 <i>Český rozhlas</i>	53
C-200/14 <i>Câmpean</i>	54
C-432/15 <i>Bařtová</i>	54
C-453/15 <i>A a B</i>	54
11. Svoboda poskytování služeb a usazování	55
C-315/14 <i>Marchon Germany</i>	55
C-522/14 <i>Sparkasse Allgäu</i>	55
C-464/15 <i>Admiral Casinos & Entertainment</i>	55
C-458/14 a C-67/15 <i>Promoimpresa a Melis</i>	56
C-2/15 <i>DHL Express (Austria)</i>	56
12. Volný pohyb zboží (duševní vlastnictví).....	56
C-99/15 <i>Liffers</i>	56
C-477/14 <i>Pillbox 38</i>	57
C-547/14 <i>Philip Morris Brands a další</i>	57
C-117/15 <i>Reha Training</i>	58
C-15/15 <i>New Valmar</i>	58
C-494/15 <i>Tommy Hilfiger Licensing</i>	58
C-110/15 <i>Microsoft Mobile Sales International a další</i>	59
C-223/15 <i>combit Software</i>	59
C-572/15 <i>F. Hoffmann-La Roche</i>	59
C-166/15 <i>Ranks & Vasiļevičs</i>	60
C-303/15 <i>M a S</i>	60
C-174/15 <i>Vereniging Openbare Bibliotheek</i>	60
C-301/15 <i>Soulier et Doka</i>	60
13. Volný pohyb kapitálu.....	61
C-464/14 <i>SECIL</i>	61
14. Ochrana spotřebitele.....	61
C-381/14 <i>Sales Sinués</i>	61
C-377/14 <i>Radlinger a Radlingerová</i>	62
C-255/15 <i>Mennens</i>	62
C-168/15 <i>Tomášová</i>	62
C-310/15 <i>Deroo-Blanquart</i>	63
C-149/15 <i>Wathelet</i>	63
C-177/15 <i>Nelsons</i>	63
C-127/15 <i>Verein für Konsumenteninformation</i>	64
C-667/15 <i>Nationale Loterij</i>	64
C-154/15 <i>Gutiérrez Naranjo</i> , C-307/15 <i>Palacios Martínez</i> a C-308/15 <i>Banco Popular Español</i>	64

15. Volný pohyb osob	65
C-601/15 PPU <i>N.</i>	65
C-161/15 <i>Bensada Benallal</i>	65
C-695/15 PPU <i>Mirza</i>	66
C-561/14 <i>Genz</i>	66
C-558/14 <i>Kachab</i>	66
C-47/15 <i>Affum</i>	67
C-63/15 <i>Ghezelbash</i> a C-155/15 <i>Karim</i>	67
C-115/15 <i>NA</i>	67
C-165/14 <i>Rendón Marín</i>	68
C-304/14 <i>CS</i>	68
C-429/15 <i>Danqua</i>	69
16. Sociální politika.....	69
C-441/14 <i>DI</i>	69
C-423/15 <i>Kratzer</i>	70
C-258/15 <i>Salaberria Sorondo</i>	70
C-216/15 <i>Betriebsrat der Ruhrlandklinik</i>	70
C-395/15 <i>Daouidi</i>	70
C-201/15 <i>AGET Iraklis</i>	71
17. Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	71
C-187/15 <i>Pöpperl</i>	71
18. Vnější vztahy.....	71
19. Celní unie.....	72
C-430/14 <i>Stretinskis</i>	72
20. Společný celní sazebník	72
C-409/14 <i>Schenker</i>	72
21. Justice a vnitřní věci.....	73
C-359/14 a C-475/14 <i>ERGO Insurance</i>	73
C-94/14 <i>Flight Refund Ltd</i>	73
C-404/15 a C-659/15 PPU <i>Aranyosi a Căldăraru</i>	74
C-108/16 PPU <i>Dworzecki</i>	74
C-559/14 <i>Meroni</i>	75
C-241/15 <i>Bob-Dogi</i>	75
C-438/14 <i>Bogendorff von Wolfersdorff</i>	75
C-25/15 <i>Balogh</i>	76
C-511/14 <i>Pebros Servizi</i>	76
C-12/15 <i>Universal Music International Holding</i>	76
C-486/14 <i>Kossowski</i>	77
C-205/15 <i>Toma</i>	77
C-614/14 <i>Ognyanov</i>	77
C-70/15 <i>Lebek</i>	78
C-222/15 <i>Hószig</i>	78
C-196/15 <i>Granarolo</i>	78
C-230/15 <i>Brite Strike Technologies</i>	79
C-102/15 <i>Siemens Aktiengesellschaft Österreich</i>	79
C-294/16 PPU <i>JZ</i>	79

C-182/15 <i>Petruhhin</i>	80
C-294/15 <i>Mikołajczyk</i>	80
C-135/15 <i>Nikiforidis</i>	80
C-428/15 <i>D.</i>	81
C-439/16 PPU <i>Milev</i>	81
C-554/14 <i>Ogňanovov</i>	81
C-41/15 <i>Gerard Dowling</i>	82
C-452/16 PPU <i>Poltorak</i>	82
C-453/16 PPU <i>Özçelik</i>	82
C-477/16 PPU <i>Kovalkovas</i>	83
C-417/15 <i>Schmidt</i>	83
C-618/15 <i>Concurrence</i>	83
22. Právo institucí a jejich zaměstnanců	84
23. Společná zahraniční a bezpečnostní politika	84
24. Principiální a průřezové otázky	84
C-268/15 <i>Fernand Ullens de Schooten</i>	84
ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA	85
PŘED ZAHÁJENÍM ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA	85
Co je EU Pilot	86
Postup řízení	86
Vývoj v roce 2016.....	86
PRŮBĚH ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA	87
Řízení podle čl. 258 SFEU	87
Řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU.....	90
Budoucí výhled.....	91
ÚLOHA VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE V ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA.....	91
ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA VEDENÁ PROTI ČR	92
Celkový přehled.....	92
Nenotifikační v. věcná řízení	95
Vývoj v roce 2016 – nově zahájená řízení.....	95
Přehled nenotifikačních řízení zahájených v roce 2016.....	97
Přehled věcných řízení zahájených v roce 2016	101
Rozhodnutí Komise o postupu v běžících řízeních učiněná v průběhu roku 2016.....	102
Řízení ukončená v roce 2016	103
Řízení projednávaná v roce 2016 před Soudním dvorem	106
Přehled řízení o porušení unijního práva běžících ke dni 31. prosince 2016	107
ŘÍZENÍ O ŽALOBĚ NA NEPLATNOST AKTU EU	115
OBECNĚ K ŘÍZENÍ O ŽALOBÁCH NA NEPLATNOST A NA NEČINNOST.....	115
Řízení o žalobě na neplatnost aktu EU (čl. 263 SFEU).....	115
Řízení o žalobě na nečinnost (čl. 265 SFEU).....	116
ŽALOBY ČR.....	116
T-141/15 <i>Česká republika v. Komise</i> (restrukturalizace vinic)	116
T-147/15 <i>Česká republika v. Komise</i> (antidumpingové clo)	117
C-696/15 P <i>Česká republika v. Komise</i> (dopravní systémy)	117

T-32/16 <i>Česká republika v. Komise</i> (snížení věkové hranice)	117
T-627/16 <i>Česká republika v. Komise</i> (korekce ze tří auditů v zemědělství)	117
INTERVENCE	118
VĚCI, V NICHŽ ČR V ROCE 2016 POŽÁDALA O VSTUP DO ŘÍZENÍ.....	118
C-593/15 P a C-594/15 P <i>Slovensko v. Komise, C-599/15 P Rumunsko v. Komise</i>	118
C-687/15 <i>Komise v. Rada</i>	118
T-63/16 <i>E-Control v. ACER</i>	119
T-260/16 <i>Švédsko v. Komise</i>	119
T-670/16 <i>Digital Rights Ireland v. Komise</i>	119
ŘÍZENÍ O POSUDKU	120
<i>Posudek 2/15</i> (Dohoda se Singapurem).....	120
<i>Posudek 3/15</i> (Marrákešská smlouva)	120
DALŠÍ AKTIVITY VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE	121
VÝBOR VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE V ROCE 2016	121
PRACOVNÍ SKUPINA RADY „SOUDNÍ DVŮR“	121
PRACOVNÍCI KANCELÁŘE VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE A SVĚŘENÉ AGENDY	122

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČR	Česká republika
EK	Evropská komise
EP	Evropský parlament
ES	Evropská společenství
ESLP	Evropský soud pro lidská práva
EU	Evropská unie
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu
GA	Generální advokát
JŘ	Jednací řád
NSS	Nejvyšší správní soud
OKP	Odbor komunitárního práva
SES	Smlouva o založení Evropského společenství
SEU	Smlouva o Evropské unii
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
Listina	Listina základních práv Evropské unie
VLZ	Vládní zmocněnc

Pro označení ostatních členských států je používán dvoupísmenný kód ISO (ISO 3166 alpha-2), s výjimkou zkratky EL pro Řecko a UK pro Spojené království, které jsou bez ohledu na uvedené ISO ve vztahu k těmto státům v EU obvykle používány.

Pro označení ministerstev ČR a dalších centrálních orgánů státní správy jsou používány obvyklé zkratky jejich názvů.

ÚVODNÍ SLOVO VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE

Vážení čtenáři,

nejdůležitější událostí minulého roku pro Evropskou unii bylo zcela nepochybně rozhodnutí občanů Spojeného království opustit po více jak čtyřech desetiletích tento integrační svazek evropských států. Podle opakovaných vyjádření čelních představitelů britské politické scény nese nikoli nevýznamný podíl na tomto rozhodnutí judikatura Soudního dvora Evropské unie. Už samo toto tvrzení – bez ohledu na to, nakolik odpovídá realitě – vybízí k reflexi nikoli pouze ze strany Soudního dvora samotného, ale Unie jako celku: nepřehrál se motor evropské integrace, jak je často Soudní dvůr nazýván, takže místo plynulé jízdy se zadržává a působí ve vztahu k integračnímu úsilí spíše destruktivně? Je toto výsledkem přístupu, který se označuje jako soudní aktivismus? Na druhou stranu, neplní jednoduše Soudní dvůr přesně tu úlohu, kterou mu připisují zakládací Smlouvy? A mohla by případná změna Smluv vůbec přinést v daném ohledu jiný výsledek?

Je to přitom právě Soudní dvůr, který může být povolán k posouzení slučitelnosti smlouvy o vystoupení Spojeného království z Evropské unie s unijním právem. Stejně tak bude patrně příslušný k rozhodování o sporech vyplývajících ze smlouvy o vystoupení, či alespoň pro část jejích ustanovení.

Zatímco tyto úvahy se týkají budoucnosti, slouží zpráva, kterou právě držíte v rukou, především k bilancování činnosti Soudního dvora, potažmo zastupování České republiky před tímto unijním orgánem, v uplynulém roce. Je vždy složité vybrat na takto omezeném prostoru nejdůležitější soudní případy, přesto se patrně nespletu, zmíním-li na tomto místě posudek 2/15, v rámci kterého je řešena otázka, zda má samotná Unie potřebnou pravomoc k podpisu a uzavření dohody o volném obchodu se Singapurem. Případ byl projednán na plenárním zasedání v září minulého roku za vysoké účasti členských států a v prosinci pak k němu vydala své stanovisko generální advokátka Eleanor Sharpston. Ačkoli posudek Soudního dvora bude vydán až v letošním roce, s jistotou lze říci, že výrazně ovlivní budoucnost sjednávání obchodních smluv, potažmo unijní obchodní politiku jako takovou. Za

zmínku rovněž stojí rozsudek ve věci *Tele2 Sverige* z oblasti ochrany osobních údajů, vydaný shodou okolností ve stejný den jako stanovisko generální advokátky v řízení o posudku týkajícím se dohody o volném obchodu se Singapurem, který vyjasňuje nakládání s transpozičními úpravami „osiřelými“ po zrušení směrnice o uchovávání údajů v souvislosti s poskytováním služeb veřejných elektronických komunikací (tzv. data retention directive).

Konečně nemohu nezmínit rozsudek v řízení o porušení unijního práva povinnosti, kterým se Evropská komise neúspěšně snažila zpochybnit český systém uznávání puncovních označení vyražených ve třetích státech. Byť je tento rozsudek na první pohled nenápadný a nedostalo se mu velké mediální pozornosti, je významným zejména z důvodu potvrzení omezení svobod vnitřního trhu pouze na teritorium členských států.

Vážení čtenáři, doufám, že Vám zpráva, kterou máte před sebou, poskytne inspirativní četbu.

V Praze dne 8. května 2017

KANCELÁŘ VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE

V řízeních před Soudním dvorem EU jsou členské státy zastoupeny zmocněnci (viz čl. 19 Statutu Soudního dvora). Zastupování ČR před Soudním dvorem a Tribunálem je zajišťováno vládním zmocněncem pro zastupování České republiky před Soudním dvorem Evropské unie (dále jen „VLZ“) na základě usnesení vlády č. 113 ze dne 4. 2. 2004 o Statutu vládního zmocněnce pro zastupování České republiky před Soudním dvorem Evropské unie (dále jen „Statut VLZ“), ve znění usnesení vlády č. 382 ze dne 24. 5. 2010.

Dne 10. 3. 2008 byl do této funkce jmenován usnesením vlády č. 246 JUDr. Martin Smolek, Ph.D., LL.M.

Usnesením vlády č. 435 ze dne 13. 4. 2005 bylo rozhodnuto, že VLZ bude rovněž zajišťovat zastupování ČR před Soudem ESVO.

Usnesením vlády č. 382 ze dne 24. 5. 2010 byla přijata novela Statutu VLZ, kterou bylo reagováno zejména na terminologické změny související se vstupem Lisabonské smlouvy v platnost.

VLZ podle čl. 2 a čl. 8 Statutu VLZ působí při Ministerstvu zahraničních věcí (dále jen „MZV“). K plnění svých úkolů využívá zaměstnance Odboru komunitárního práva (dále jen „OKP“). OKP se člení na tři oddělení, z nichž dvě (Oddělení pro Soudní dvůr EU a Oddělení pro infringementy, dále jen „Kancelář VLZ“) se zabývají všemi záležitostmi týkajícími se agendy VLZ. Na činnosti Kanceláře VLZ se podílí také třetí oddělení OKP, Oddělení pro obecné otázky a vnější vztahy EU.

Jak vyplývá ze Statutu VLZ, nejsou kompetence VLZ omezeny pouze na zastupování ČR před soudními orgány EU, ale zahrnují rovněž hájení zájmů ČR v prejudiciální (administrativní) fázi řízení s Evropskou komisí (dále též jen „EK“ nebo „Komise“) týkajících se možných porušení závazků vyplývajících ze členství v EU, včetně mechanismu EU Pilot.

VLZ zastupuje ČR v těchto řízeních:

- řízení o porušení unijního práva, tzv. infringement,
- řízení o předběžné otázce,
- řízení o posudku,
- řízení, do nichž ČR vstupuje jako vedlejší účastník, tzv. intervence, či
- řízení o přímé žalobě ČR na neplatnost aktů vydaných orgánem EU, popř. na nečinnost orgánů EU.

Pravidelnou agendu VLZ představuje zejména zastupování ČR v řízení o předběžné otázce a v řízení o porušení unijního práva.

Zajištění zastupování ČR před Soudním dvorem EU a před EK obstarávají v Kanceláři VLZ zaměstnanci, jejichž stručný profil, včetně kontaktních údajů, naleznete na konci této Zprávy.

Kancelář VLZ využívá pravidelně také služeb stážistů, kterým na tomto místě náleží díky za kvalitně odváděnou práci.

VLZ je v jeho činnosti nápomocen Výbor vládního zmocněnce (dále jen „Výbor VLZ“) složený ze zástupců jednotlivých ústředních orgánů státní správy, v jejichž čele stojí člen vlády, a rovněž ze zástupců dalších orgánů (např. ÚV, ČNB a ÚOHS). Jde o mezirezortní poradní a konzultační orgán, jehož úkolem je napomáhat VLZ při plnění jeho úkolů.

VLZ na pravidelných setkáních Výboru VLZ informuje o aktuálních řízeních, jež před Soudním dvorem a Komisí probíhají, o důležitých rozsudcích a stanoviscích generálních advokátů a také o řízeních o porušení unijního práva vedených proti ČR. Výbor VLZ je fórem, kde dochází k výměně názorů mezi jednotlivými resorty, což umožňuje formulovat stanoviska ČR s přihlédnutím ke všem relevantním zájmům, které mohou v dané oblasti existovat.

Prostřednictvím členů Výboru VLZ také dochází ke komunikaci mezi VLZ a příslušnými ministerstvy, eventuálně jinými ústředními orgány státní správy nebo jimi podřízenými orgány při zpracování vyjádření ČR v jednotlivých typech řízení. Postup při zpracování vyjádření ČR probíhá v zásadě takto: VLZ informuje příslušného člena Výboru VLZ, do jehož působnosti daná problematika spadá, o zahájení řízení, ať již před soudními orgány EU nebo ze strany EK, příp. též doporučí vhodný postup v daném řízení. Na základě odezvy, resp. podkladů daného resortu, vypracuje VLZ ve spolupráci s resortem vyjádření ČR, které je po odsouhlasení příslušným resortem zasláno soudnímu orgánu nebo EK.

Komunikace probíhá přímo nebo prostřednictvím zvláštní databáze spravované VLZ (tzv. databáze ISAP).

V roce 2016 se výbor scházel pravidelně, přibližně jednou za měsíc.

VLZ může také využít možnosti získat informace od právnických či fyzických osob na základě zákona č. 186/2011 Sb., o poskytování součinnosti pro účely řízení před některými mezinárodními soudy a mezinárodními kontrolními orgány a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „zákon č. 186/2011 Sb.“).

SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE V ROCE 2016

Soudní dvůr EU je jedním ze základních orgánů Evropské unie, jehož úkolem je především dbát na jednotný výklad unijního práva a rozhodovat spory v oblastech vymezených základními smlouvami (viz především čl. 19 SEU a čl. 251 až 281 SFEU). Soudní dvůr EU (dříve neformálně označovaný jako Evropský soudní dvůr) je v současné době zastřešujícím označením pro dvě soudní instance: Soudní dvůr a Tribunál (dříve Soud prvního stupně). Existence Soudního dvora a Tribunálu je zakotvena přímo v základních smlouvách (čl. 19 SEU).

V roce 2005 byl vytvořen Soud pro veřejnou službu jakožto specializovaný soud na základě rozhodnutí Rady 2004/752/ES, Euratom ze dne 2. 11. 2004 o zřízení Soudu pro veřejnou službu Evropské unie, za využití bývalého článku 225a SES, resp. 140b SESAE. Posledně jmenovaný soud převzal agendu řešení zaměstnaneckých sporů mezi institucemi EU a jejich zaměstnanci, jež do té doby vykonával Soud prvního stupně. Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 2016/1192 ze dne 6. 7. 2016 bylo působení Soudu pro veřejnou službu bylo ukončeno k 31. 8. 2016 a jeho agenda přešla zpět na Tribunál.

Soudní dvůr je v současné době složen z 28 soudců (jeden za každý členský stát) a z 11 generálních advokátů, jejichž úlohou je poskytovat Soudnímu dvoru nezávislá stanoviska v řízeních před konečným rozhodnutím ve věci. Tribunál byl ke konci roku 2016 složen ze 44 soudců (v rámci postupného přechodu ke dvěma soudcům za každý členský stát, který bude dovršen v roce 2019).

V roce 2016 byl k Soudnímu dvoru jmenován nový generální advokát Evgeni Tančev (BG). Zároveň proběhla pravidelná částečná obměna personálního složení Tribunálu, nově byli jmenováni soudci Ricardo da Silva Passos (PT), Paul Nihoul (BE), Barna Berke (HU), Ulf Öberg (SE), Octavia Spineanu-Matei (RO) a Krystyna Kowalik-Bańczyk (PL). V rámci navyšování počtu soudců Tribunálu byli během roku 2016 novými soudci jmenováni Constantinos Iliopoulos (EL), Leopoldo Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín (ES), Dean Spielmann (LU), Virgilius Valančius (LT), Zoltán Csehi (HU), Nina Póltorak (PL), Anna Marcoulli (CY), Peter George Xuereb (MT), Fredrik Schalin (SE), Inga Reine (LT), Jan Passer (CZ), Ezio Perillo (IT), René Barents (NL), Jesper Svenningsen (DK), Maria José Costeira (PT) a Alexander Kornezov (BG).

Členské státy požívají před unijními soudy výjimečného postavení, a to nejen ve smyslu privilegovaných žalobců podle čl. 263 SFEU. Mohou vstupovat do jakýchkoli řízení a svými vyjádřeními ovlivňovat konečnou podobu soudních rozhodnutí (viz čl. 23 a 40 Statutu Soudního dvora).

Vedle těchto dvou soudních instancí je třeba k unijním soudům v širším slova smyslu počítat též Soudní dvůr Evropského sdružení volného obchodu (*EFTA Court*; dále jen „Soud ESVO“), jehož význam pro členské státy je nicméně velmi omezený.

ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE

Úkolem této kapitoly je poskytnout obecné informace o charakteru řízení o předběžné otázce, o tom, jak se do tohoto řízení v roce 2016 zapojila ČR a jaké zajímavé rozsudky byly v roce 2016 Soudním dvorem v rámci tohoto typu řízení vyneseny. Oddíly věnované vyjádřením ČR a zajímavým rozsudkům jsou členěny do tematických okruhů, v rámci kterých jsou jednotlivá řízení o předběžné otázce Kanceláří VLZ ze statistických a pracovně-organizačních důvodů monitorována.

K povaze řízení o předběžné otázce

Soudy členských států se na základě čl. 267 SFEU mohou obracet na Soudní dvůr s otázkami výkladu či platnosti unijního práva, jež potřebují pro svá rozhodnutí. Z pohledu konstrukce právního řádu EU se jedná o nejdůležitější soudní řízení.¹ V souladu s článkem 23 Statutu Soudního dvora dostávají vlády členských států EU oznámení o všech řízeních o předběžné otázce. Vedle originálů předkládacích usnesení nebo jejich shrnutí jsou jim v souladu s čl. 98 odst. 1 Jednacího řádu Soudního dvora (dále jen „JŘ Soudního dvora“) doručovány také jejich překlady do úředního jazyka členského státu. Na základě těchto informací o řízení o předběžné otázce se vlády členských států mohou rozhodnout, zda do řízení jako účastník vstoupí či nikoliv.² Nemusí osvědčovat žádný právní zájem.

Po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost má Soudní dvůr obecnou pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách i v oblasti prostoru svobody, bezpečnosti a práva. Součástí obecného právního režimu se staly také oblasti policejní a justiční spolupráce v trestních věcech, tato obecná pravomoc se nyní týká též vízové, azylové a přistěhovalecké politiky a jiných politik týkajících se pohybu osob. Soudní dvůr se může vyslovovat též k Listině základních práv EU, která má dle čl. 6 odst. 1 SFEU stejnou právní sílu jako Smlouvy.

Jedinou oblastí zůstávající mimo pravomoc Soudního dvora je společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP), která se na základě hlavy V SEU řídí zvláštními pravidly a specifickými postupy. Soudní dvůr není v souladu s čl. 275 SFEU příslušný k přezkumu těchto ustanovení ani aktů přijatých na jejich základě, se dvěma výjimkami: 1) je příslušný k přezkumu vymezení rozsahu pravomocí EU a SZBP, jejíž provádění se nesmí dotknout výkonu pravomocí Unie a rozsahu

¹ K řízení o předběžné otázce srov. M. Bobek, J. Komárek, J. Passer, M. Gillis, *Předběžná otázka v komunitárním právu* (Linde 2005).

² K dalším účastníkům řízení o předběžné otázce srov. čl. 23 Statutu Soudního dvora, popř. M. Bobek, J. Komárek, J. Passer, M. Gillis, *Předběžná otázka v komunitárním právu* (Linde 2005), s. 288 až 291.

pravomocí orgánů pro výkon výlučných a sdílených pravomocí EU; 2) má pravomoc rozhodovat o žalobách na neplatnost směřujících proti rozhodnutím, jimiž se stanoví omezující opatření vůči fyzickým nebo právnickým osobám, přijatým Radou například v rámci boje proti terorismu (zmrazení aktiv).

Řízení o předběžné otázce se týká též aktů přijatých institucemi nebo jinými subjekty EU, jež jsou v důsledku toho začleněny do práva EU a které může Soudní dvůr vykládat a podrobovat přezkumu platnosti na žádost vnitrostátních soudů, aby jim umožnil ověřit soulad jejich vnitrostátních právních předpisů s tímto právem.

VLZ je osobou příslušnou přijímat za ČR dokumentaci zasílanou Soudním dvorem k předběžným otázkám. Ke všem předběžným otázkám zpracuje VLZ analýzu v podobě shrnující tabulky, kterou následně zašle rezortům, do jejichž gesce řešená problematika spadá, aby tyto mohly kvalifikovaně zvážit, zda by bylo v daném případě účelné, aby se ČR vyjádřila. Podrobná analýza je prováděna také ve fázi po vyjádření ostatních účastníků v řízení, protože i v této fázi se mohou objevit nové skutečnosti podstatné pro případné vyjádření ČR.

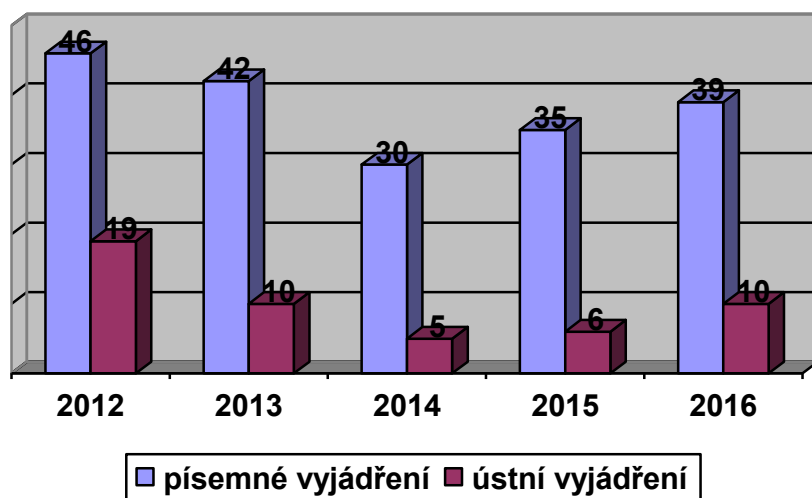
Již od roku 2004 jsou všechny dokumenty vztahující se k řízení o předběžné otázce v Kanceláři VLZ elektronicky zpracovávány a následně distribuovány rezortům prostřednictvím databáze ISAP. V případech, kde příslušný resort vyhodnotí určitou předběžnou otázku jako důležitou s ohledem na možné budoucí dopady na aplikaci práva EU v ČR, je ve spolupráci s VLZ zpracováno písemné nebo ústní vyjádření (podle fáze), které je následně předloženo Soudnímu dvoru, resp. před Soudním dvorem předneseno.

K účasti vládního zmocněnce na řízení o předběžné otázce v roce 2016

Kancelář VLZ obdržela v roce 2016 cca 650 podání v cca 400 řízeních o předběžné otázce. Ke každému podání byla vypracována analýza. Z uvedeného počtu řízení se ČR aktivně zapojila do celkem 45, a v podobě písemného vyjádření nebo ústního vystoupení, případně obojího.³ Důvodem pro vyjádření ČR v jednotlivých řízeních byla zejména důležitost položených předběžných otázek pro legislativní a aplikační praxi v ČR a zájem na prosazení výkladu aplikovaného v ČR. Ve 39 případech bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření a v 10 případech se ČR prostřednictvím VLZ účastnila ústního jednání (ve 4 případech se ČR zapojila do obou fází řízení). Aktivita ČR v řízení o předběžné otázce v roce 2016 se tedy pohybovala v intencích této aktivity během posledních pěti let.

³ Rozhodným datem je datum předložení vyjádření (popř. účasti ČR na ústním jednání). Pokud tedy bylo zahájeno řízení o předběžné otázce oznámeno ČR před 31. 12. 2016, ale k předložení písemného vyjádření došlo až po tomto datu, není v uvedeném přehledu zahrnuto. Do přehledu bylo zahrnuto i jedno písemné vyjádření ve věci projednávané Soudem ESVO (viz věc E-5/16 ADM).

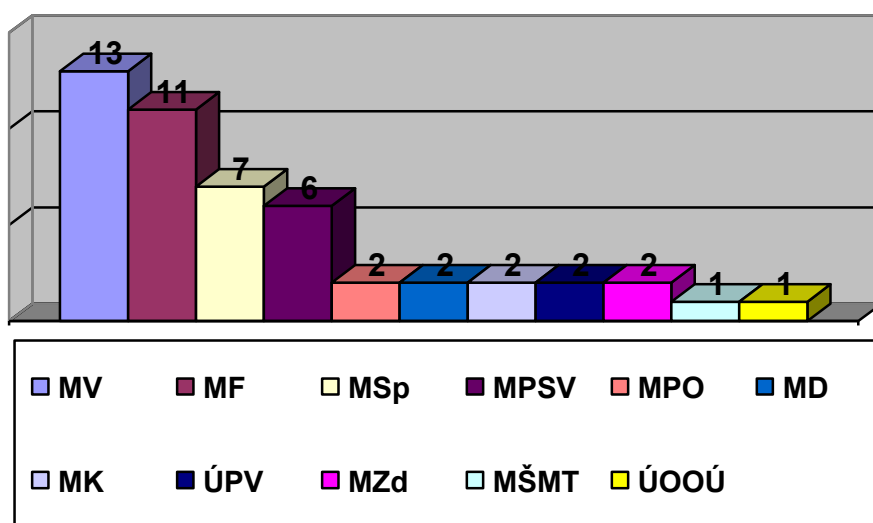
Přehled vyjádření ČR v řízení o předběžné otázce v letech 2012 – 2016

Vyjádření směřovala nejčastěji do oblasti obecných principů práva EU, volného pohybu osob, ochrany spotřebitele, daňových otázek, sociálního zabezpečení migrujících osob nebo ochrany osobních údajů.

Jelikož má každé řízení o předběžné otázce svůj příslušný vnitrostátní hlavní gesční resort, lze vyjádření ČR v roce 2016 srovnat také z hlediska podílu jednotlivých gestorů na celkovém počtu zpracovaných vyjádření.

Přehled vyjádření ČR v řízení před Soudním dvorem v roce 2016 podle gestorů

Shrnutí vyjádření ČR v řízení o předběžné otázce v roce 2016

Následuje přehled řízení, ve kterých ČR předložila v roce 2016 písemné vyjádření anebo se účastnila ústního jednání.⁴

1. Zemědělství

13 zahájených řízení (označování a bezpečnost potravin, společná pravidla pro režim přímých podpor, veterinární léčivé přípravky, ochrana zvířat během přepravy atd.); ČR se nevyjádřila v žádné věci.

2. Životní prostředí

11 zahájených řízení (posuzování vlivů na životní prostředí, účast veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně, ochrana přírodních stanovišť, povolenky na emise skleníkových plynů, nakládání s odpady atd.); ČR se nevyjádřila v žádné věci.

3. Dopravní politika

13 zahájených řízení (náhrady a pomoc cestujícím v letecké dopravě při zrušení či zpoždění letu, společná pravidla pro provozování leteckých služeb v Unii, technické požadavky na posádky v civilním letectví atd.); ČR se ústně vyjádřila v jedné věci.

C-315/15 Pešková a Peška

Je sporné, zda střet letounu s ptákem představuje z hlediska leteckého dopravce mimořádnou okolnost ve smyslu nařízení č. 261/2004, na jejímž základě může být tento dopravce zproštěn povinnosti hradit cestujícím náhradu za zpoždění v důsledku související kontroly a případné opravy letounu. Na jednání konaném dne 13. července 2016 byl v souladu s písemným vyjádřením dále hájen názor, že se jedná o mimořádnou okolnost.

4. Energetická politika

4 zahájená řízení (podpora obnovitelných zdrojů energie, zdanění energetických produktů, společná pravidla pro vnitřní trh s elektřinou a zemním plynem atd.); ČR se nevyjádřila v žádné věci.

⁴ Případy jsou řazeny vzestupně dle spisových značek, pořadí nemusí nutně odrážet posloupnost, v jaké byly případy doručovány VLZ.

5. Průmyslová politika (elektronické komunikace)

3 zahájených řízení (sítě a služby elektronických komunikací);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

6. Ochrana osobních údajů

5 zahájených řízení (uchovávání osobních údajů za účelem vyšetřování trestných činů, předávání osobních údajů mezi jednotlivými správci a zvláštní aspekty ochrany osobních údajů na internetu);

ČR se písemně a ústně vyjádřila v pěti věcech.

C-203/15 a C-698/15 Tele2 Sverige a Watson a další

Spor se týká toho, zda lze aplikovat vnitrostátní právní předpisy transponující směrnici 2006/24 o uchovávání údajů vytvářených nebo zpracovávaných v souvislosti s poskytováním veřejně dostupných služeb elektronických komunikací nebo veřejných komunikačních sítí, a to i poté, co byla tato směrnice pro rozpor s právem na ochranu osobních údajů Soudním dvorem zrušena (rozsudek C-293/12 a C-594/12 *Digital Rights Ireland a Seitlinger*). Soudnímu dvoru bylo zasláno písemné vyjádření připravené ve spolupráci s MV, MPaO a ČTÚ v tom smyslu, že po zrušení směrnice 2006/24 tato otázka již nespadá do působnosti unijního práva. Nicméně i pokud by Soudní dvůr měl jiný názor, nejsou vnitrostátní právní předpisy z důvodu rozsudku ve věcech *Digital Rights Ireland a Seitlinger* automaticky v rozporu s unijním právem. Je potřeba přezkoumat, zda režim zavedený vnitrostátním právem jako celek vyhovuje požadavkům čl. 7 a 8 Listiny. Tento výklad byl následně hájen i na ústním jednání konaném dne 11. dubna 2016.

C-13/16 Rigas Satiksme

Při dopravní nehodě byl vozidlem taxislužby poškozen trolejbus městského dopravního podniku, který se vůči policejním orgánům domáhá poskytnutí informací o čísle průkazu totožnosti a místě bydliště osoby (pasažéra taxislužby), která dohodu zavinila, což policejní orgány odmítají. Jde zejména o výklad podmínky „nezbytné pro uskutečnění oprávněných zájmů třetí osoby, které jsou údaje sdělovány“ ve smyslu směrnice 95/46. Ve spolupráci s ÚOOÚ a MV bylo odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že nezbytnost v dotčené situaci je dána, když dopravní podnik tyto informace potřebuje k uplatnění svých práv v rámci civilní žaloby, tudíž je naplněna výjimka k poskytnutí osobních údajů i bez souhlasu subjektu údajů. Z toho však vyplývá pouze možnost orgánů policie osobní údaje poskytnout, nikoli povinnost (ta může vyplývat jen z vnitrostátního práva).

C-73/16 Puškár

Podstatou sporu je legalita vedení seznamu „bílých koní“ státními orgány pro účely daňové správy. Ve spolupráci s MV bylo odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že směrnice 95/46 v dotčené situaci nebrání zpracování osobních údajů i bez souhlasu subjektu údajů, neboť je to nezbytné pro splnění právní povinnosti správce údajů (řádný výběr daní). Směrnice však brání tomu, aby vnitrostátní právo podmiňovalo možnost obrátit se na soud ve věci ochrany osobních údajů předchozím využitím jiných prostředků (stížností) podle vnitrostátního práva.

C-210/16 Wirtschaftsakademie Schleswig-Hollstein

Je sporné, jak může orgán ochrany osobních údajů postupovat vůči správci fanouškovské stránky na Facebooku, když se domnívá, že tento správce neoprávněně zpracovával osobní údaje uživatelů, resp. vědomě a aktivně přispíval k jejich zpracování společností Facebook. Ve spolupráci s MV bylo zasláno písemné vyjádření v tom smyslu, že odpovědnost ani povinnosti správce osobních údajů podle směrnice 95/46 nemohou vázat jinou osobu, která není správcem ani zpracovatelem osobních údajů.

C-434/16 Nowak

Jádrem sporu je otázka, zda testové odpovědi účastníka odborné zkoušky mohou být považovány za osobní údaje ve smyslu směrnice 95/46, a tedy zda musí být tomuto účastníkovi na jeho žádost poskytnuty. Ve spolupráci s MV a ÚOOÚ bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření, ve kterém je zastáván názor, že odpovědi na zkušební otázky zpravidla představují osobní údaje účastníka zkoušky. Směrnice účastníkovi zkoušky nepřiznává právo na přístup k celému dokumentu obsahujícímu tyto odpovědi, nýbrž pouze k těm částem dokumentu, které mají povahu osobních údajů. V neposlední řadě chybné odpovědi nelze považovat za neúplné či nepřesné osobní údaje ve smyslu směrnice.

7. Veřejné zakázky

12 zahájených řízení (postup při zadávání veřejných zakázek a přezkumné řízení);
ČR se nevyjádřila v žádné věci.

8. Státní podpory

9 zahájených řízení (státní podpora v jednotlivých sektorech a definice státní podpory);
ČR se nevyjádřila v žádné věci.

9. Hospodářská soutěž

11 zahájených řízení (kartelové dohody atd.);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

10. Daně a finanční trh

93 zahájených řízení (DPH, zásada *ne bis in idem* v daňové oblasti, pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel, spotřební daň, zdanění mateřských a dceřiných společností, zdanění při fúzích a převodech aktiv, kolektivní investování, platební služby na vnitřním trhu atd.);

ČR se písemně a/nebo ústně vyjádřila v pěti věcech.

C-217/15, C-350/15 a C-524/15 Orsi a další

Spor se týká porušení zásady *ne bis in idem* v daňové oblasti. Dotčené osoby nezaplatily DPH a správce daně jim vystavil daňový výměr, zároveň jim byla uložena pokuta. Poté bylo proti těmto osobám za nezaplacení DPH zahájeno trestní řízení. Předkládající soud si není jist, zda se nejedná o druhé stíhání za stejný čin ve smyslu zásady *ne bis in idem*. Soudnímu dvoru bylo zasláno písemné vyjádření připravené ve spolupráci s MF, v němž je upozorněno, že podle judikatury Soudního dvora je pro posouzení zásady *ne bis in idem* podle čl. 50 Listiny důležitá i právní kvalifikace tohoto činu. O totožnost skutku se navíc nemůže jednat za situace, když trestní odpovědnost pachatele vznikne na základě jednání, k němuž došlo po vzniku odpovědnosti za správní delikt. Navíc, pokud se správce daně pravomocně vzdá nároku na pokutu, je třeba mít za to, že tato pokuta v konečném důsledku nebyla uložena (a nelze ji tedy brát v potaz při posouzení, zda první sankce představuje trest, který brání druhému trestání za tentýž skutek).

C-587/15 Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų biuras

Podstatou otázek položených litevským soudem je, jaká pravidla stanoví unijní právo pro uplatnění regresní náhrady škody národní kanceláří pojistitelů vůči řidiči nepojištěného vozidla, když toto vozidlo bylo účastníkem dopravní nehody v jiném členském státě, přičemž poškozené osobě byla škoda uhrazena kanceláří pojistitelů v členském státě místa nehody (Německo) a kancelář členského státu, v němž je nepojištěné vozidlo obvykle usazeno (Litva), poté takto uhrazenou škodu německé kanceláří pojistitelů uhradila a požádala o úhradu těchto nákladů majitele nepojištěného vozidla. Ve spolupráci s MF bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření ve smyslu, že směrnice 2009/103 o pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel ani jiné unijní předpisy na tuto konkrétní situaci (tj. uplatnění regresní náhrady škody vůči řidiči nepojištěného vozidla) nedopadají

a nelze je použít ani analogicky. Uplatnění této náhrady tedy musí probíhat pouze na základě vnitrostátních právních předpisů.

C-638/15 *Eko-Tabak*

Spor se týká rozhodnutí Celního úřadu pro Jihočeský kraj o propadnutí vybraných výrobků, za které jejich majitel neodvedl spotřební daň. Jedná se o tabákové listy, které byly prodávány (údajně) jako dekorace či hnojivo a které lze kouřit, až pokud jsou nařezány nebo nadrceny (spotřebitelem). Vystává otázka, zda ustanovení § 101 odst. 6 *in fine* zákona o spotřebních daních, na kterém dotčený celní úřad založil své rozhodnutí, nepřípustně rozšiřuje katalog tabákových výrobků, které podléhají spotřební dani na základě směrnice 2011/64. Ve spolupráci s MF bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření, ze kterého vyplývá, že ze znění, systematiky i účelu relevantních ustanovení směrnice 2011/64 jednoznačně plyne, že se v předmětné věci jedná o tabák ke kouření podléhající spotřební dani. Stejný výklad byl hájen i na ústním jednání konaném dne 26. října 2016.

C-254/16 *Glencore Grain Hungary*

Je sporné, zda se s ohledem na čl. 183 směrnice 2006/112 může neochota osoby povinné k dani spolupracovat v průběhu daňové kontroly projevit tak, že dojde k prodloužení lhůty pro vrácení nadměrného odpočtu DPH až ke dni skončení daňové kontroly, aniž by osoba povinná k dani měla nárok na přiměřenou kompenzaci, konkrétně úroky z prodlení. Ve spolupráci s MF bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření v tom smyslu, že nespolupracující daňový subjekt ze svého jednání nemůže těžit, a tudíž v případě neplnění povinností ze strany daňového subjektu lze prodloužit lhůtu pro navrácení nadměrného odpočtu DPH až do doby skončení daňové kontroly i bez nároku na kompenzaci.

C-387/16 *Nidera*

Případ se týká kompenzace za pozdní navrácení nadměrného odpočtu DPH. Předkládající soud se táže, zda unijní právo umožňuje při určování výše úroků z prodlení vyplatitelných z důvodu pozdního vrácení přeplatku na DPH přihlédnout k určitým specifickým okolnostem každého případu, a na základě těchto okolností pak za účelem dosažení spravedlivé a přiměřené kompenzace výši těchto úroků snížit. Ve spolupráci s MF bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření, ve kterém je zastáván názor, že takové snížení úroků je v zásadě možné, pokud i poté bude výsledná kompenzace přiměřená vzhledem ke ztrátě, kterou utrpěla osoba povinná k dani.

11. Volný pohyb služeb a svoboda usazování

14 zahájených řízení (směrnice o službách na vnitřním trhu, sektor loterií a hazardních her, koncesní smlouvy, služby sdílené ekonomiky uznávání kvalifikací atd.);

ČR se písemně nebo ústně vyjádřila v pěti věcech.

C-342/15 Piringer

Spor se týká otázky, zda jsou rakouské orgány povinny uznat ověření podpisu provedené českým advokátem pro účely vkladu věcného práva do rakouského katastru nemovitostí. Dle rakouského práva totiž ověření podpisu za tímto účelem může provést pouze notář. Na jednání konaném dne 8. června 2016 byl v souladu s písemným vyjádřením dále hájen názor, že unijní právo neukládá povinnost toto ověření uznat, a to ani v rovině primárního práva ani v rovině směrnice 77/249, která se na posuzovanou situaci nevztahuje (neboť dotčený advokát nevykonával službu na rakouském území).

C-526/15 Uber Belgium

Spor se týká toho, zda může žalobkyně (přes internet) nabízet službu spočívající ve zprostředkování přepravy mezi osobou, která chce být přepravena, a řidičem, který ovšem nemá k provozu taxislužby oprávnění podle místních předpisů. Ve spolupráci s MD bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření, z kterého vyplývá, že se sporná služba podobá taxislužbě a nikoliv spolujízdě, resp. sdílené přepravě a dále, že svoboda volného pohybu služeb nebrání tomu, aby vnitrostátní právo považovalo spornou službu za taxislužbu.

C-591/15 The Gibraltar Betting and Gaming Association Limited

Předmětem sporu je nový daňový režim v UK, který vyžaduje, aby poskytovatelé služeb v oblasti loterií a podobných her platili v UK spotřební daň ze služeb poskytovaných obyvatelům UK bez ohledu na to, zda mají sídlo v UK nebo jinde. Nastalá situace vede k tomu, že v konkrétním případě osoby usazené v Gibraltaru podléhají dvojímu zdanění (v Gibraltaru a v UK). Předkládající soud požaduje pro účely uplatnění unijního práva vyjasnění statusu Gibraltaru (konkrétně zda se jedná o obchod uvnitř jednoho členského státu, uvnitř Unie či mezi členským a nečlenským státem). Dále vyvstává otázka, zda je nový daňový režim diskriminační a zda představuje omezení svobody poskytování služeb chráněné článkem 56 SFEU, a pokud ano, zda lze takové omezení odůvodnit jeho cíli (tj. srovnáním podmínek mezi provozovateli v UK a zámořskými provozovateli a náležitým fiskálním dohledem nad trhem v oblasti loterií a podobných her). Ve spolupráci s MF bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření, v němž je zastáván názor, že z hlediska

volného pohybu služeb představují Gibraltar a UK jeden členský stát. Z písemného vyjádření dále vyplývá, že volný pohyb služeb nebrání vnitrostátní právní úpravě, která zdaňuje poskytování sázkové hry na dálku v místě spotřeby, neboť v opačném případě by byl znemožněn výkon daňové pravomoci dotčeným členským státem.

C-125/16 *Malta Dental Technologists Association et Reynaud*

Žalobci se domáhají toho, aby Malta uznala povolání klinického zubního technika a umožnila těmto osobám registrovat se a usadit se na Maltě za účelem výkonu tohoto povolání. Spor v původním řízení pak spočívá v tom, jestli hostitelskému členskému státu unijní právo (zejména směrnice 2005/36 o uznávání odborných kvalifikací) brání, aby klinického zubního technika nepovažoval za regulované povolání (za situace, kdy výčet regulovaných povolání není v EU harmonizován), a tím pádem neuznával odbornou kvalifikaci získanou v jiném členském státě. Soudnímu dvoru bylo zasláno písemné vyjádření připravené ve spolupráci s MŠMT, které zastává názor, že unijní právo předmětné vnitrostátní právní úpravě nebrání, jelikož na základě uznávání kvalifikací nelze požadovat, aby členský stát do své právní úpravy zařadil nové regulované povolání s odlišnými kvalifikačními předpoklady a vyššími oprávněními oproti zubním technikům.

C-322/16 *Global Starnet*

Jde o italskou právní úpravu v oblasti hazardu, která držitelům koncesí ukládá nové povinnosti nad rámec jejich koncesních smluv, např. nepřekročení určité míry zadlužení, schvalování změny koncesionáře ze strany státních orgánů apod. Otázkou je, zda tato úprava odporuje svobodě usazování, pravidlům volné hospodářské soutěže, volnému pohybu služeb a volnému pohybu kapitálu. Ve spolupráci s MF bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření hájící názor, že vzhledem k širokému prostoru pro uvážení, který mají členské státy v oblasti regulace hazardu, nejsou opatření uvalená na italské koncesionáře v rozporu s unijním právem.

12. Volný pohyb zboží a duševní vlastnictví

25 zahájených řízení (ochranné známky, dodatková ochranná osvědčení, autorské právo a půjčování elektronických knih, kolektivní správa autorských práv, léčivé přípravky, ochranné známky, zdravotnické prostředky a zemědělské produkty atd.); ČR se písemně nebo ústně vyjádřila v pěti věcech.

C-174/15 *Vereniging Openbare Bibliotheken*

Jedná se o určení, zda pod pojem „půjčování“ ve smyslu směrnice 2006/115 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem (a tedy i do výjimky z výlučného autorského

práva) spadá také půjčování elektronických knih prostřednictvím internetu veřejnými knihovnami, nebo zda se půjčováním rozumí pouze na fyzické půjčování „papírových“ knih. Dne 9. března 2016 se uskutečnilo ústní jednání, kde byl zastáván názor, že elektronické půjčování pod pojem půjčování, resp. pod výjimku z autorských práv nespadá.

C-301/15 *Soulier et Doke*

Jedná se o otázku, zda směrnice 2001/29 brání vnitrostátní právní úpravě, která právo autora udělit souhlas s rozmnožením díla svěřuje v případě komerčně nedostupných knih také národní organizaci pro výběr a rozúčtování autorských odměn. Na jednání konaném dne 11. května 2016 bylo hájeno stanovisko, že dotčená vnitrostátní úprava je v souladu s unijním právem, jelikož nepředstavuje povinné omezení práv autorů, ale pouze stanovení způsobu jejich výkonu, od něž se autoři mohou odchýlit.

C- 572/15 *Hoffmann-La Roche*

Jedná se o spor ohledně způsobu výpočtu doby ochrany pro léčivé přípravky ve smyslu nařízení č. 469/2009, konkrétně o to, zda se zkracuje doba platnosti dodatkového ochranného osvědčení, vydaného podle vnitrostátního práva v členském státě před jeho přistoupením k EU, jehož doba platnosti pro účinnou látku by byla podle informací uvedených v tomto osvědčení delší než 15 let od vydání první registrace léčivého přípravku. Soudnímu dvoru bylo odesláno písemné vyjádření připravené ve spolupráci s ÚPV v tom smyslu, že maximální doba platnosti dodatkového osvědčení vydaného členským státem před jeho přistoupením k EU činí 15 let ode dne, ke kterému bylo pro dotčený léčivý přípravek vydáno první rozhodnutí o registraci v Unii, bez ohledu na to, zda z předchozí vnitrostátní právní úpravy tohoto členského státu vyplývala delší maximální doba platnosti.

C-144/16 *Município de Palmela*

Portugalský Úřad pro potravinovou a hospodářskou bezpečnost uložil městu Palmela pokutu za nedodržení předpisů, které stanoví požadavky na vybavení prostorů pro hry a odpočinek (pravděpodobně jsou tím míněny hřiště a parky). Město se brání námitkou nevymahatelnosti dotčených předpisů, neboť tvrdí, že se jedná o technické předpisy, které nebyly oznámeny Komisi, ačkoliv měly být. Pro předkládající soud vyvstává otázka, zda jsou dotčené předpisy neaplikovatelné v celém rozsahu nebo zda se neaplikovatelnost týká jen těch ustanovení, které je třeba kvalifikovat za technické předpisy. Ve spolupráci s MPO a ÚNMZ bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření v tom smyslu, že technické předpisy, u nichž nebyl dodržen postup notifikace podle směrnice 98/34, nejsou použitelné. Tato nepoužitelnost se naopak netýká jiných pravidel v témže vnitrostátním

předpise, která nejsou technickými předpisy. Na uvedeném nic nemění okolnost, zda a případně jak byl vnitrostátní předpis obsahující technický předpis měněn.

E-5/16 ADM

Spor se týká žádosti o registraci některých norských uměleckých děl (zejména sochařských) jako ochranných známek. Žádost byla podána v souvislosti s tím, že u těchto děl vypršela či brzy vyprší doba ochrany v režimu autorského práva. Norský Úřad průmyslového vlastnictví registraci ochranných známek, odmítl pro nedostatek rozlišovací způsobilosti, deskriptivní povahu a též proto, že navržená ochranná známka je tvořena výlučně tvarem, který vyplývá z povahy samotného výrobku, resp. tvarem, který dává výrobku podstatnou hodnotu. Předkládající soud si není jist, zda v případě skutečně významných uměleckých děl nepřichází v úvahu i odmítnutí registrace na základě rozporu s veřejným pořádkem, resp. dobrými mravy. Ve spolupráci s ÚPV a MK bylo Soudu ESVO zasláno písemné vyjádření v tom smyslu, že v případě významných uměleckých děl, jež jsou součástí kulturního dědictví, může být dán veřejný zájem na tom, aby k nim byl zajištěn přístup všech. Tento cíl by nebyl dosažen, pokud by se dotčené dílo stalo předmětem ochranné známky. Navíc, zápis ochranné známky může být odmítnut i z dalších důvodů, například pokud vnitrostátní právo i po vypršení standardní ochrany v rámci autorského práva dané dílo (resp. jeho užití) stále určitým způsobem chrání.

13. Volný pohyb kapitálu

2 zahájená řízení (vlastnictví zemědělské půdy, pojištěné vkladů a odškodnění investorů);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

14. Ochrana spotřebitele

16 zahájených řízení (spotřebitelský úvěr, odpovědnost za škodu způsobenou vadou výrobku, nepřiměřené podmínky ve spotřebitelských smlouvách, nekalé obchodní praktiky, záruka na spotřební zboží atd.);

ČR se písemně a/nebo ústně vyjádřila ve třech věcech.

C-511/15 a C-512/15 *Horžić a další*

Předmětem sporu je, zda chorvatský zákonodárce správně provedl směrnici 2008/48 o spotřebitelském úvěru. Předkládající soud se konkrétně ptá, zda zpětná účinnost vnitrostátního transpozičního předpisu je v souladu s unijním právem, zejména s čl. 30 směrnice 2008/48, jehož odstavec 1 výslovně stanoví, že tato směrnice se nevztahuje na úvěrové smlouvy uzavřené před vstupem vnitrostátních prováděcích

právních předpisů v platnost. Pro předkládající soud vyvstává v této souvislosti rovněž otázka možnosti uplatnění sankcí za porušení těchto vnitrostátních prováděcích právních předpisů. Soudnímu dvoru bylo ve spolupráci s MF odesláno písemné vyjádření, v němž je zastáván názor, že směrnice 2008/48 nebrání aplikaci transpozičních předpisů na smlouvy, které nespadají do věcné či časové působnosti uvedené směrnice.

C-534/15 Dumitraș

V rámci řízení o předběžné otázce je třeba objasnit, zda lze na smlouvu o ručení uzavřenou mezi fyzickou osobou a úvěrovou institucí za účelem zajištění závazků, které má obchodní společnost vůči této úvěrové instituci z úvěrové smlouvy, použít směrnici 93/13 o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách. Ve spolupráci s MPO bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření, v němž je zastáván názor, že spotřebitelem není osoba, která uzavřela smlouvu o ručení s úvěrovou institucí za účelem zajištění závazků sjednaných obchodní společností vůči této úvěrové instituci v rámci úvěrové smlouvy, pokud tato fyzická osoba jednala za účelem, který spadá do rámce její profesní činnosti, případně má funkční vazbu s uvedenou společností.

C-621/15 W.

Pan W. zemřel na následky roztroušené sklerózy. Pozůstalí se v rámci původního řízení domáhají kompenzace s tím, že příčinou onemocnění bylo vadné očkování proti hepatitidě B. Je sporné, zda vnitrostátní systém dokazování může založit domněnku existence vady vakcíny i příčinné souvislosti ve smyslu směrnice 85/374 o odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku, pokud existují pouze nepřímé souvislosti. Ve spolupráci s MZd bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že vnitrostátní systém dokazování nemůže reálně vést k obrácení důkazního břemene, které podle směrnice tíží poškozenou osobu. Stejná argumentace byla zastávána i na ústním jednání konaném dne 28. listopadu 2016.

15. Volný pohyb osob

33 zahájených řízení (navracení nelegálních migrantů, přemístění žadatele o azyl, zamítnutí žádosti o azyl, kvalifikační směrnice, soudní přezkum neudělení víza, nárok na zvláštní nepřispěvkové dávky a sociální pomoc, vyhoštění, povinnost členského státu udělit vízum atd.);

ČR se písemně a/nebo ústně vyjádřila v osmi věcech.

C-528/15 *Al Chodor*

Spor se týká otázky, zda podle nařízení č. 604/20013 členský stát může zajistit osobu, která již požádala o azyl v jiném členském státě a má tedy být do tohoto členského státu předána, z důvodu nebezpečí útěku, pokud nejsou kritéria pro posouzení nebezpečí útěku vymezena přímo ve vnitrostátním právu tohoto členského státu. Ve spolupráci s MV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že zakotvení kritérií v obecně závazném právním předpise není zapotřebí, když tato kritéria vyplývají z ustálené judikatury a správní praxe. Stejná argumentace byla zastávána i během ústního jednání dne 14. července 2016.

C-9/16 *A.*

V trestním řízení se panu A. klade za vinu, že se násilně bránil náhodné kontrole své osoby policií (což je trestné jako kladení odporu vykonávající úřední osobě). Pan A. vstoupil jako chodec přes hraniční přechod z Francie do Německa a vydal se k blízkému nádraží. Sledovali ho přitom policisté. Při kontrole se pan A. fyzicky bránil a zkoušel utéct. Podmínkou trestnosti je zákonnost služebního úkonu, jemuž se pachatel brání. Předkládající soud se proto ptá, zda vnitrostátní úprava, která umožňuje policejním orgánům ČS, aby v pásmu 30 km podél státní hranice se schengenskými státy zjišťovaly totožnost každé osoby, je v souladu s unijním právem (zejm. s čl. 67 odst. 2 SFEU a Schengenským hraničním kodexem). Obdobnou otázku pokládá předkládající soud ohledně úpravy, která umožňuje policejním orgánům ve vlacích a železničních areálech krátkodobě zadržet každou osobu, klást jí dotazy, kontrolovat doklady a předměty. Ve spolupráci s MV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že unijní právo takovým úpravám brání.

C-181/16 *Gnandi*

Je sporné, zda členské státy mohou vydat rozhodnutí o navrácení podle směrnice 2008/115 vůči osobě, jejíž žádost o azyl byla v prvním stupni zamítnuta, když se toto rozhodnutí dosud nestalo konečným. Ve spolupráci s MV bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření v tom smyslu, že takový postup je podle dřívějších azylových předpisů možný, pokud daný členský stát nevyužil možnost zakotvit právo pobytu těchto osob do rozhodnutí o opravném prostředku proti zamítnutí žádosti o azyl. Nová směrnice 2013/32 již toto právo přiznává v celé Unii.

C-201/16 *Shiri*

Spor se týká otázky, zda může žadatel o azyl v rámci řízení o přemístění do členského státu příslušného k posouzení jeho žádosti namítat uplynutí šestiměsíční lhůty podle nařízení č. 604/2013. Dále není jasné, zda k přechodu příslušnosti dochází uplynutím šestiměsíční lhůty, nebo až aktivním odmítnutím ze strany

příslušného členského státu. Ve spolupráci s MV bylo zasláno písemné vyjádření v tom smyslu, že žadatel o azyl může proti rozhodnutí o přemístění namítat i přechod příslušnosti uplynutím lhůty pro přemístění.

C-348/16 Sacko

Je sporné, zda může vnitrostátní soud zamítnout zjevně neopodstatněnou žalobu (nepřinášející žádné nové skutečnosti) proti rozhodnutí o neudělení azylu, aniž by došlo k novému výsledku žalobce. Ve spolupráci s MV bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření, v němž je zastáván názor, že vnitrostátní soud řešící žalobu proti zamítnutí žádosti o azyl může za výše uvedených okolností tuto žalobu odmítnout.

C-391/16 M

Spor se týká platnosti ustanovení směrnice 2011/95 (kvalifikační směrnice), dle které je možné odejmout postavení uprchlíka osobě odsouzené za zvlášť závažný trestný čin. Předkládající soud si není jist, zda takové ustanovení není nepřipustným rozšířením tzv. *cesační klauzule* uvedené v čl. 1 písm. C Ženevské úmluvy, v souladu s níž je třeba vykládat příslušná ustanovení primárního práva. Ve spolupráci s MV bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření, v němž je zastáván názor, že nejsou dány žádné důvody pro neplatnost čl. 14 odst. 4 a 6 kvalifikační směrnice a že tato ustanovení jsou v souladu se Ženevskou úmluvou i s primárním právem EU.

C-403/16 El Hassani

Spor se týká otázky, zda dle nařízení č. 810/2009 (Vízový kodex) a čl. 47 Listiny musí být ve vnitrostátním právu dána možnost soudního opravného prostředku proti rozhodnutí o neudělení schengenského víza. Ve spolupráci s MV bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření, v němž je zastáván názor, že z Vízového kodexu nevyplývá hmotné právo na udělení víza, a není proto účelné trvat na soudním přezkumu rozhodnutí o neudělení víza.

C-442/16 Gusa

Spor se týká přístupu ke zvláštním nepřispěvkovým dávkám ve smyslu nařízení č. 883/2004, které představují zároveň sociální pomoc ve smyslu směrnice 2004/38, osoby, která v hostitelském členském státě po čtyřech letech ukončila výkon samostatné výdělečné činnosti. Ve spolupráci s MPSV a MV bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření, ve kterém je zastáván názor, že takováto osoba si po ukončení výdělečné činnosti nezachovala postavení osoby samostatně výdělečně činné, nicméně při posuzování nepřiměřenosti zátěže pro sociální systém hostitelského členského státu musí příslušné instituce zohlednit individuální poměry dotčené osoby, přičemž předchozí výkon samostatné výdělečné činnosti představuje důležitý prvek při tomto posouzení.

16. Sociální politika

26 zahájených řízení (rovné zacházení v zaměstnání a povolání, hromadné propouštění, pracovní poměry na dobu určitou, úprava pracovní doby, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, převody podniků atd.);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

17. Sociální zabezpečení migrujících pracovníků

11 zahájených řízení (určení příslušného členského státu, závaznost potvrzení E101/A1, výpočet starobního důchodu, nárok na dávky sociálního zabezpečení, vazba na právo pobytu dle pobytové směrnice atd.);

ČR se písemně vyjádřila v pěti věcech.

C-569/15 X

Spor se týká toho, zda má být na osobu na tříměsíční neplacené dovolené z pracovního poměru v Nizozemsku nahlíženo podle nařízení č. 1408/71 tak, jako by i během této neplacené dovolené vykonávala v Nizozemsku zaměstnání, a jaké důsledky by tato skutečnost měla pro určení aplikovatelné legislativy, pokud dotčená osoba během neplacené dovolené byla zaměstnána v jiném členském státě (Rakousku). Ve spolupráci s MPSV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že tříměsíční neplacenou dovolenou nelze v kontextu nařízení č. 1408/71 považovat za výkon zaměstnání.

C-570/15 X

Ve sporu jde o to, jak má být určena příslušnost k právním předpisům podle nařízení č. 1408/71 v situaci osoby bydlící v Belgii, která je v pracovním poměru s nizozemským zaměstnavatelem a která většinu své pracovní činnosti vykonává v Nizozemsku, avšak malou část z těchto činností (cca 6,5 %) vykonává v Belgii (zejména z domova a z minimální části i návštěvami u belgických zákazníků), aniž lze přitom vycházet z existence pevně daného modelu a aniž byly se zaměstnavatelem uzavřeny dohody upravující výkon těchto činností v Belgii. Ve spolupráci s MPSV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že je potřeba provést komplexní zhodnocení situace dotčené osoby, přičemž pokud jde o příhraničního pracovníka, není případné přikládat nadměrnou důležitost příležitostné práci z domova.

C-620/15 A-Rosa Flussschiff

Spor se týká toho, zda potvrzení E101 vydané příslušnou institucí členského státu zavazuje instituci jiného členského státu i za situace, kdy podmínky, za jakých zaměstnaná osoba vykonává činnost na území tohoto jiného členského státu, zjevně

nespadají do věcné působnosti režimů výjimek podle čl. 14 nařízení č. 1408/71, pro které bylo toto potvrzení původně vystaveno. Ve spolupráci s MPSV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že potvrzení E101 zůstává pro instituce ostatních členských států závazné v každém případě až do okamžiku, kdy instituce, která osvědčení vydala, toto osvědčení zruší, nebo jej prohlásí za neplatné.

C-89/16 Szoja

Spor v původním řízení spočívá v tom, zda je nutno při určování použitelných právních předpisů u pracovníka, který vykonává samostatnou výdělečnou činnost na území jednoho členského státu, přihlížet k jeho zaměstnání okrajového charakteru v druhém členském státu. Soudnímu dvoru bylo zasláno vyjádření připravené ve spolupráci s MPSV v tom smyslu, že k okrajovým činnostem za účelem určování použitelných právních předpisů nelze nepřihlížet.

C-189/16 Zaniewicz-Dybeck

Švédská důchodová soustava zahrnuje jednak starobní důchod závisející na příjmu, jednak tzv. minimální (doplňkový) důchod, který má povahu sociální dávky a pobírají jej osoby, které měly v rozhodné době nízký či žádný příjem. Výše minimálního důchodu je snižována v závislosti na ostatních důchodových příjmech. U osob, jež pracovaly v rozhodné době ve Švédsku a zároveň v jiném členském státě, se za roky odpracované v zahraničí výše minimálního důchodu snižuje nikoli o důchod pobíraný v tomto státě, ale o průměrnou hodnotu vypočtenou ze starobního důchodu pobíraného ve Švédsku. Tento postup byl zvolen z toho důvodu, aby tyto osoby nezískaly vyšší minimální důchod, než osoby se stejnými příjmy žijící celý život ve Švédsku. Je otázkou, jak má být podle nařízení č. 1408/71 správně počítán minimální důchod při zohlednění dob pojištění získaných v jiných členských státech. Ve spolupráci s MPSV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že při výpočtu švédského minimálního důchodu lze dobám pojištění získaným v jiném členském státě přiřadit důchodovou hodnotu odpovídající průměrné hodnotě pro doby získané ve Švédsku, pokud příslušný orgán provádí poměrný výpočet podle čl. 46 odst. 2 nařízení č. 1408/71. Nicméně pokud je prováděn výpočet doplatku do minimální dávky podle čl. 50 nařízení č. 1408/71 (pro osoby s bydlištěm ve Švédsku), pak již musí být zohledněna reálná výše důchodu, který tato osoba získává v jiném členském státě.

18. Vnější vztahy

Žádné zahájené řízení;

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

19. Celní unie

14 zahájených řízení (tranzit zboží, osvědčení původu zboží, celní prohlášení na vývoz zboží atd.);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

20. Společný celní sazebník

6 zahájených řízení (celní zařazení zboží);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

21. Justice a vnitřní věci

51 zahájených řízení (soudní příslušnost v občanských a obchodních věcech a ve věcech rodičovské zodpovědnosti, rozhodné právo pro smluvní a mimosmluvní závazkové vztahy, doručování soudních a mimosoudních písemností, evropské dědické osvědčení, vydání k trestnímu stíhání či k výkonu trestu odnětí svobody atd.);

ČR se písemně nebo ústně vyjádřila v šesti věcech.

C-289/15 *Grundza*

V řízení před slovenským soudem o uznání a výkonu rozsudku českého soudu, kterým byl slovenský občan odsouzen za trestné činy krádeže a maření výkonu úředního rozhodnutí, se předkládající soud zabývá otázkou oboustranné trestnosti dle čl. 7 rámcového rozhodnutí 2008/909. Je otázkou, zda český trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí je shodný se svým slovenským protějškem, když se oba vážou jen k rozhodnutí svých národních soudů nebo jiných státních orgánů (která se vztahují jen na jejich území). Na ústním jednání konaném dne 25. května 2016 byl dále hájen názor zastávaný již v písemné fázi, že je třeba zkoumat, zda by konkrétní jednání, které je předmětem rozsudku soudu vydávajícího členského státu, naplnilo znaky skutkové podstaty trestného činu podle práva vykonávajícího členského státu, kdyby spadalo do jeho jurisdikce. V této souvislosti je tedy třeba na dotčené jednání hledět, jako kdyby bylo spácháno v rámci jurisdikce vykonávajícího členského státu.

C-473/15 *Schotthöfer & Steiner*

Podstatou předběžných otázek je, zda čl. 19 odst. 2 a článek 47 Listiny připouští, aby občan Unie mohl být vydán do země, ve které mu hrozí obnova trestního řízení a potenciálně trest smrti. V souvislosti s již proběhlým řízením ve třetím státě se bude Soudní dvůr rovněž vyjadřovat k otázce platnosti zásady *ne bis in idem* zakotvené v čl. 50 Listiny právě ve vztahu k řízení ve třetím státě. Je také otázkou, zda článek 6 Listiny v případě, že by stíhání žalované strany v členském státě bylo

nepřípustné, zakazuje rovněž vzetí takové osoby do extradiční vazby. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že v daném případě unijní právo vydání brání.

C-670/15 Šalplachta

Předmětem sporu je, zda směrnice 2003/8 o zlepšení přístupu ke spravedlnosti v přeshraničních sporech vyžaduje po členských státech, v nichž se vede řízení ve věci samé, aby součástí jím poskytované právní pomoci byly i náklady na překlad prohlášení o osobní a finanční situaci žadatele o právní pomoc a souvisejících podkladů nutných pro posouzení žádosti o právní pomoc, jestliže žadatel zároveň s podáním žaloby k soudu příslušnému zároveň jako přijímající orgán dle směrnice 2003/8 požádal o právní pomoc a sám nechal vyhotovit překlad předmětných dokumentů. Soudnímu dvoru bylo zasláno písemné vyjádření připravené ve spolupráci s MSp v tom smyslu, že právo fyzické osoby na účinný přístup ke spravedlnosti v přeshraničním sporu nevyžaduje, aby právní pomoc, kterou poskytl členský stát, v němž je vedeno řízení ve věci samé, zahrnovala popsané náklady na překlad.

C-171/16 Beshkov

Je sporné, jakým způsobem má docházet k zohlednění odsouzení v jiných členských státech podle rámcového rozhodnutí 2008/675. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření připomínající podstatu zohlednění odsouzení, kterou není uznání trestního rozsudku z jiného členského státu ani jeho výkon, ale pouze zohlednění trestní minulosti dotčené osoby, které může být v novém trestním řízení relevantní např. na stanovení druhu či výše trestu či stanovení způsobu jeho výkonu.

C-191/16 Piscioti

Italský státní příslušník byl po zadržení v Německu vydán do USA k trestnímu stíhání, a to na základě dohody o vydávání uzavřené mezi EU a USA. Pan Piscioti se nyní domáhá náhrady škody s tím, že bylo porušeno jeho právo na volný pohyb a na rovné zacházení vyplývající ze SFEU, když mu nebyla poskytnuta stejná ochrana před vydáním jako německým státním příslušníkům. Předkládající soud se proto táže, zda se v dotčeném případě jedná o porušení unijního práva a zda je případně toto porušení dostatečně závažné. Soudnímu dvoru bylo zasláno písemné vyjádření připravené ve spolupráci s MSp v tom smyslu, že se v dotčeném případě s ohledem na ustanovení dohody o vydávání mezi EU a USA nejedná o porušení unijního práva, a podpůrně, že by takové porušení nebylo možné považovat za dostatečně závažné.

C-278/16 *Sleutjes*

Je třeba rozhodnout, zda se právo na překlad zaručené článkem 3 směrnice 2010/64 o právu na tlumočení a překlad v trestním řízení vztahuje i na institut trestního příkazu zakotvený v německém právu, přičemž právo na překlad je dle směrnice zaručeno mimo jiné veškerým rozsudkům či jiným podstatným dokumentům obsahujícím informaci o vině. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření v tom smyslu, že právo na překlad musí být zaručeno i u takových rozhodnutí, jako je trestní příkaz, neboť tento shodně s rozsudkem představuje rozhodnutí o vině a trestu (ve zjednodušeném řízení), které se v případě neuplatnění opravného prostředku stává pravomocným.

22. Právo institucí a jejich zaměstnanců

Žádné zahájené řízení;

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

23. Společná zahraniční a bezpečnostní politika

3 zahájená řízení (jurisdikce Soudního dvora, omezující opatření);

ČR se ústně vyjádřila v jedné věci.

C-72/15 *Rosneft*

Je otázkou, zda má Soudní dvůr v rámci řízení o předběžné otázce pravomoc rozhodnout o platnosti jednotlivých ustanovení rozhodnutí Rady o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině (tj. rozhodnutí v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky). Dne 23. února 2016 proběhlo před Soudním dvorem ústní jednání, na kterém byl v návaznosti na předchozí písemné vyjádření dále hájen názor, že Soudní dvůr tuto pravomoc v rámci řízení o předběžné otázce nemá.

24. Principiální a průřezové otázky

3 zahájená řízení (dvoustranné dohody v oblasti investic uvnitř Unie, zásada *ne bis in idem*);

ČR se písemně vyjádřila v jedné věci.

C-284/16 *Achmea*

Během roku 2004 získala nizozemská pojišťovací skupina na Slovensku povolení působit jako zdravotní pojišťovna. Následně jí vznikla škoda kvůli zákonným regulačním opatřením Slovenska (zákaz rozdělování zisků ze zdravotního pojištění),

jež byla později zrušena slovenským ústavním soudem. Tato škoda je vymáhána v rozhodčím řízení konaném na území Německa z důvodu porušení práv vyplývajících z bilaterální investiční smlouvy uzavřené mezi Slovenskem a Nizozemskem. Je sporné, zda rozhodčí doložka obsažená v bilaterální investiční smlouvě je slučitelná s unijním právem, zejména pokud jde o příslušnost rozhodčího soudu s ohledem na pozdější přistoupení Slovenska k Unii. Soudnímu dvoru bylo zasláno písemné vyjádření připravené ve spolupráci s MF a MPO, v němž je hájen názor, že rozhodčí doložka obsažená v bilaterální investiční smlouvě mezi dvěma členskými státy ("intra-EU BIT") není slučitelná s unijním právem. Neslučitelnost režimu intra-EU BITs s unijním právem byla rozebrána obecně i konkrétně z hlediska rozporu předmětné rozhodčí doložky s čl. 267 a čl. 344 SFEU a čl. 4 odst. 3 SEU, jakož i s judikaturou Soudního dvora týkající se autonomie unijního právního řádu.

Zajímavé rozsudky vynesené v řízení o předběžné otázce v roce 2016

Následuje přehled z pohledu VLZ nejzajímavějších rozsudků vydaných v průběhu roku 2016 v řízení o předběžné otázce. Primárně byly v rámci jednotlivých tematických okruhů vybrány rozsudky, v nichž se ČR vyjadřovala, nebo rozsudky, o kterých bylo informováno na zasedáních výboru VLZ.⁵ Účelem tohoto přehledu není poskytnutí vyčerpávajících informací o každém z uvedených rozsudků, spíše na rozsudky a jejich závěry stručně upozornit. Plná znění všech rozsudků jsou dostupná na webových stránkách Soudního dvora (<http://curia.europa.eu>).

1. Zemědělství

15 rozsudků (označování a bezpečnost potravin, společná pravidla pro režim přímých podpor, veterinární léčivé přípravky, životní podmínky zvířat, zeměpisná označení potravin, ochrana zvířat během přepravy atd.);

2. Životní prostředí

23 rozsudků (posuzování vlivů na životní prostředí, účast veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně, ochrana přírodních stanovišť, systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, nakládání s odpady atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-399/14 *Grüne Liga Sachsen* (rozsudek třetího senátu ze dne 14. ledna 2016, GA Sharpston)

V rámci původního řízení napadlo německé sdružení na ochranu životního prostředí rozhodnutí o schválení plánu výstavby mostu v centru Drážďan. Původně byla oblast chráněna pouze na úrovni spolkové země, po vydání rozhodnutí nicméně Komise zapsala tuto lokalitu na seznam lokalit významných pro Společenství. Soudní dvůr konstatoval, že s ohledem na směrnici 92/43 takový projekt musí být dodatečně posouzen z hlediska svých důsledků pro danou lokalitu, je-li toto posouzení jediným vhodným opatřením, aby realizace uvedeného projektu nezpůsobila poškozování významné z hlediska cílů uvedené směrnice. Dodatečné posouzení musí splňovat požadavky uvedené ve směrnici, a tyto požadavky nelze upravovat ani s ohledem na skutečnost, že stavba mohla být mezitím postavena a uvedena do provozu.

⁵ V rámci jednotlivých oblastí jsou rozsudky řazeny podle data jejich vynesení.

C-472/14 *Canadian Oil Company Sweden a Rantén* (rozsudek druhého senátu ze dne 17. března 2016, GA Sharpston)

V roce 2009 dovezla společnost Canadian Oil do Švédska 392 tun chemických výrobků, v rozporu se švédským právem však tento dovoz nebyl oznámen národní Agentuře pro chemické látky a společnosti tak byla uložena pokuta. Společnost Canadian Oil se bránila ve smyslu, že oznamovací povinnost vůči švédské Agentuře pro chemické látky za účelem zápisu do registru výrobků brání volnému pohybu látek, na které se vztahuje nařízení REACH, a představuje omezení dovozu zakázané dle článku 34 SFEU. Soudní dvůr konstatoval, že nařízení REACH ani článek 34 SFEU nebrání tomu, aby vnitrostátní právní úprava ukládala dovozci chemických výrobků povinnost registrovat tyto výrobky u příslušného vnitrostátního orgánu, i když tento dovozce již má na základě tohoto nařízení povinnost registrovat tytéž výrobky u Evropské agentury pro chemické látky, za předpokladu, že 1) taková registrace nepředstavuje předchozí podmínku pro uvedení uvedených výrobků na trh, 2) se týká jiných informací, než jaké jsou požadovány tímto nařízením, a 3) přispívá k naplnění cílů sledovaných tímto nařízením.

C-191/14 a C-192/14 *Boeralis Polyolefine a OMV Refining & Marketing* (rozsudek druhého senátu ze dne 28. dubna 2016, GA Kokott)

V rámci původního řízení posuzoval rakouský soud vnitrostátní právní úpravu, jež byla přijata za účelem provedení rozhodnutí Komise 2013/448. Podle stěžovatelky se Komise v rámci uvedeného rozhodnutí dopustila nesprávného výpočtu celkového množství bezplatně vydávaných povolenek na emise, čímž došlo i k chybě v opravném koeficientu. Vnitrostátní soud položil Soudnímu dvoru několik otázek týkajících se možné neplatnosti uvedeného rozhodnutí z důvodu jeho rozporu se směrnicí 2003/87. Soudní dvůr dospěl k závěru, že článek 4 a příloha II rozhodnutí Komise jsou v rozporu s ustanoveními směrnice, a na základě toho je zrušil (s tím, že časové účinky prohlášení neplatnosti nabudou účinnosti až po uplynutí 10 měsíců od data vydání rozsudku, aby Komise mohla přijmout nezbytná opatření). Zbývající část rozhodnutí ponechal Soudní dvůr v platnosti.

C-69/15 *Nutrivet* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 9. června 2016, GA Bot)

Bylo sporné, zda přeprava odpadů, jako jsou odpady uvedené v příloze III nařízení č. 1013/2006, které jsou určeny k využití, se má ve smyslu tohoto ustanovení označit za nedovolenou, pokud průvodní doklad týkající se této přepravy obsahuje nesprávné nebo nesoudržné informace, pokud jde o dovozce/příjemce, zařízení k využití odpadů, jakož i dotčené země/státy, a zda mají vliv na toto označení správné uvedení těchto informací v jiných dokumentech, které byly předloženy příslušným orgánům, záměr uvést tyto orgány v omyl, relevance uvedených

informací z pohledu ochrany životního prostředí a uplatnění postupů dle článku 24 tohoto nařízení uvedenými orgány. Soudní dvůr konstatoval, že tato přeprava je nedovolená, bez ohledu na zmiňované skutečnosti. Taková přeprava může být trestána pokutou, přičemž její přiměřenost je třeba posoudit při zohlednění rizik, která může toto porušení způsobit v oblasti ochrany životního prostředí a lidského zdraví.

C-379/15 *Association France Nature Environnement* (rozsudek prvního senátu ze dne 28. července 2016, GA Kokott)

Spor se týkal otázky, zda může vnitrostátní soud omezit časové účinky svého rozhodnutí, kterým zruší ustanovení vnitrostátního práva pro rozpor s unijním právem (zde se směrnicí 2001/42 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí, neboť řada orgánů příslušných v oblasti životního prostředí neměla správní autonomii, která je dle této směrnice vyžadována). Soudní dvůr rozhodl, že časové účinky takového rozhodnutí, lze výjimečně omezit, pokud 1) takové omezení je odůvodněno naléhavým zájmem, jenž se týká ochrany životního prostředí; 2) napadené ustanovení vnitrostátního práva představuje řádné opatření k provedení unijního práva v oblasti ochrany životního prostředí; 3) přijetí a vstup v platnost nového ustanovení vnitrostátního práva neumožňuje vyhnout se nepříznivým dopadům na životní prostředí plynoucím ze zrušení napadeného ustanovení vnitrostátního práva; 4) v důsledku zrušení uvedeného ustanovení by vznikla právní mezera, která by měla z hlediska životního prostředí ještě nepříznivější dopad ve srovnání s uvedeným ustanovením; 5) výjimečné zachování účinků napadeného ustanovení vnitrostátního práva pokrývá pouze dobu nezbytně nutnou k přijetí opatření umožňujících zhojit zjištěnou protiprávnost.

C-457/15 *Vattenfall Europe Generation* (rozsudek šestého senátu ze dne 28. července 2016, GA Sharpston)

Bylo sporné, zda nově vybudovaná elektrárna podléhá povinnosti obchodovat s povolenkami na emise skleníkových plynů a povinnosti vyřazovat je podle systému zavedeného směrnicí 2003/87 již ve fázi výstavby. Soudní dvůr rozhodl, že zařízení určené k výrobě elektřiny je povinno obchodovat s povolenkami okamžikem vyprodukování prvních emisí skleníkových plynů (bez ohledu na účel spalování), tedy případně i před zahájením výroby elektřiny a jejím prodejem třetím osobám.

C-180/15 *Borealis a další* (rozsudek šestého senátu ze dne 8. září 2016, GA Sharpston)

Žalobkyně napadly rozhodnutí národního úřadu vydávajícího bezplatné povolenky na základě rozhodnutí Komise 2013/448 s tím, že opravný koeficient – v rozporu se směrnicí 2003/87 – zapříčinil přidělení menšího počtu povolenek, než na který by

měly mít nárok. Podle rozhodnutí Soudního dvora jsou čl. 4 a příloha II rozhodnutí Komise 2013/448 neplatné. Časové účinky prohlášení se omezují tak, aby prohlášení nabylo účinnosti po uplynutí 10 měsíců od vyhlášení rozsudku ze dne 28. dubna 2016 ve spojených věcech *Borealis Polyolefine a další*. Čl. 10a směrnice 2003/87 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů je třeba vykládat tak, že umožňuje nepřidělit povolenky dílčímu zařízení, pokud dodává teplo, které získává z jiného dílčího zařízení pro referenční úroveň paliva, aby se zamezilo dvojímu přidělení.

C-243/15 *Lesoochranárske zoskupenie VLK* (rozsudek velkého senátu ze dne 8. listopadu 2016, GA Kokott)

V rámci původního řízení usilovala nevládní organizace Lesoochranárske zoskupenie o účast ve správním řízení o vydání souhlasu s oplocením pozemku. Její žádost o přiznání postavení účastníka správního řízení však byla zamítnuta. Lesoochranárske zoskupenie posléze podalo u vnitrostátního soudu žalobu o přiznání postavení účastníka, mezitím ovšem uvedené správní řízení skončilo a v důsledku toho se žaloba stala bezpředmětnou. Podle slovenského práva může nicméně osoba, která nebyla účastníkem ukončeného správního řízení (a měla jím být), podat žalobu na základě jiného právního ustanovení s cílem, aby jí bylo doručeno konečné rozhodnutí orgánu, proti kterému by následně mohla podat opravný prostředek. Soudní dvůr dospěl k názoru, že taková vnitrostátní úprava nemůže s ohledem na cíl spočívající v zajištění širokého přístupu k právní ochraně v oblasti opravných prostředků proti rozhodnutím týkajícím se životního prostředí zajistit účinnou soudní ochranu práv, jak vyplývá z Aarhuské úmluvy a ze směrnice 92/43 o ochraně přírodních stanovišť.

C-313/15 *Eco-Emballages* (rozsudek třetího senátu ze dne 10. listopadu 2016, GA Campos Sánchez-Bordona)

Společnost Eco-Emballages (ekologická organizace) se v rámci původního řízení domáhala na žalovaných společnostech, od nichž na základě smlouvy převzala jejich povinnost přispívat k odstranění obalových odpadů z domácností, zaplacení příspěvků z válcových dutinek, protože by dle jejího názoru měly být považovány za „obaly“ ve smyslu francouzského zákoníku životního prostředí, kterým se do francouzského práva provádí směrnice 94/62 o obalech. Dle tvrzení žalovaných válcové dutinky nejsou obaly, a i kdyby za ně snad měly být považovány, mohlo by tomu tak být až po provedení směrnice Komise 2013/2 (která definici „obalu“ z původní směrnice blíže konkretizovala) do vnitrostátního práva, což se stalo až po podání žaloby. Soudní dvůr konstatoval, že dotčené výrobky představují „obaly“ ve smyslu směrnice 94/62. Konkretizace definice obalu ve směrnici 2013/2 představuje pouze potvrzení výkladu ustanovení v původní směrnici, nikoli jeho změnu.

C-348/15 *Stadt Wiener Neustadt* (rozsudek prvního senátu ze dne 17. listopadu 2016, GA Kokott)

Dolnorakouská zemská vláda určila, že zařízení na výrobu palivových náhražek nepodléhá povinnosti k provedení posouzení vlivů na životní prostředí. Toto bylo odůvodněno zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí z roku 2000 („UVP-G 2000“), podle kterého se stará zařízení po uplynutí lhůty tří let považují dle UVP-G 2000 za schválená. Vnitrostátní soud položil otázku, do jaké míry je slučitelné se směrnicí 85/337 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí, aby absence požadovaného posouzení vlivů na životní prostředí byla zhojena zákonnou fikcí, že záměr byl povolen v souladu s právními úpravami k provedení směrnice 85/337. Soudní dvůr dospěl k závěru, že unijní právo brání takovému právnímu předpisu, v němž se stanoví, že se pro určitý záměr považuje na základě právní fikce předchozí posouzení vlivů na životní prostředí za provedené.

C-645/15 *Bund Naturschutz in Bayern a Wilde* (rozsudek šestého senátu ze dne 24. listopadu 2016, GA Campos Sánchez-Bordona)

V rámci původního řízení se jednalo o soudní přezkum rozhodnutí spolkové země Bavorsko z roku 2013, kterým byla povolena úprava některých částí okresní silnice na území města Norimberk, aniž bylo provedeno posouzení vlivů této úpravy na životní prostředí. Předkládající soud se zabýval otázkou, zda je třeba dotčený záměr povinně posoudit z hlediska jeho vlivů na životní prostředí na základě bodu 7 písm. b) a c) přílohy I směrnice 2011/92, přičemž měl pochybnosti zejména o použití těchto ustanovení na úpravu v délce kratší než 10 km a kladl si otázku, zda jde o „výstavbu“ ve smyslu těchto ustanovení. Soudní dvůr konstatoval, že záměr úpravy silnice, který se vztahuje na úsek délky kratší než 10 km, v důsledku své samotné povahy – třebaže spočívá v rozšíření nebo úpravě již existující čtyřproudé nebo víceproudé silnice – nepatří mezi záměry, které je nutné povinně podrobit posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí. Na druhou stranu, pojem „výstavba“ musí být vykládán tak, že se týká provedení dříve neexistujících děl nebo změny, ve fyzickém smyslu, děl dříve existujících. Posouzení, zda taková změna může být považována za „výstavbu“, náleží předkládajícímu soudu, který však při tom musí zohlednit všechny parametry dotčeného díla, a nikoli pouze jeho délku nebo zachování jeho původní trasy.

C-444/15 *Associazione Italia Nostra Onlus* (rozsudek třetího senátu ze dne 21. prosince 2016, GA Kokott)

Městská rada v italských Benátkách schválila plán na projekt stavebních prací na ostrově v Benátské laguně, který byl předmětem posouzení dopadů na životní prostředí na základě směrnice o stanovištích, nebyl však předmětem posouzení vlivů

na životní prostředí ve smyslu směrnice 2001/42, neboť příslušná regionální komise dospěla k závěru, že dotčený plán se týká pouze využití menších oblastí na místní úrovni a že plány týkající se takových oblastí nevyžadují posouzení vlivů na životní prostředí, pokud na něj nemají významný vliv. Italský soud položil Soudnímu dvoru předběžnou otázku, zda je směrnice 2001/42, s ohledem na ustanovení SFEU a Listiny, platná v rozsahu, v němž osvobozuje od systematického podrobení strategickému posuzování vlivu na životní prostředí plány a programy, pro které je považováno za nezbytné posouzení důsledků podle směrnice o stanovištích. Soudní dvůr potvrdil platnost směrnice 2001/42 v celém rozsahu a dále konstatoval, že čl. 3 odst. 3 směrnice 2001/42 musí být vykládán v tom smyslu, že pojem „menší oblasti na místní úrovni“ musí být definován odkazem na plochu dotyčné oblasti za podmínek, že je plán přijat orgánem na místní úrovni a tato oblast má v poměru k celkové oblasti územní působnosti malou velikost.

3. Dopravní politika

10 rozsudků (náhrady a pomoc cestujícím v letecké dopravě při zrušení či zpoždění letu, společná pravidla pro provozování leteckých služeb v Unii, technické požadavky na posádky v civilním letectví, výkon řídičského povolání atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-429/14 *Air Baltic Corporation* (rozsudek třetího senátu ze dne 17. února 2016, GA Bot)

Předmětem sporu byla otázka, zda se zaměstnavatel může domáhat vůči dopravci náhrady jemu vzniklých dodatečných výdajů za zpožděný přílet jeho zaměstnanců na místo určení. Soudní dvůr rozhodl, že Úmluva o sjednocení některých pravidel pro mezinárodní leteckou dopravu, uzavřená v Montrealu dne 28. května 1999 a schválená jménem Evropského společenství rozhodnutím Rady 2001/539, musí být vykládána v tom smyslu, že letecký dopravce, který uzavřel se zaměstnavatelem osob přepravovaných jako cestující smlouvu o mezinárodní přepravě, je vůči tomuto zaměstnavateli odpovědný za škodu způsobenou zpožděním letů spočívající v dodatečných nákladech vynaložených uvedeným zaměstnavatelem.

C-145/15 a C-146/15 *Ruijsenaars a Jansen* (rozsudek osmého senátu ze dne 17. března 2016, GA Bot)

Navrhovatelé v původních řízeních se na leteckých společnostech domáhali náhrady škody způsobené zrušeným a zpožděným letem. Jelikož s tímto požadavkem neuspěli, obrátili se na státního tajemníka, který je dle čl. 16 nařízení č. 261/2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě, odpovědný za prosazování tohoto nařízení a v případě potřeby přijme nezbytná

opatření, jimiž zajistí, aby byla dodržována práva cestujících. Tento státní tajemník však jejich žádost o přijetí donucovacích opatření vůči dotčeným leteckým společnostem odmítl. Vystala otázka, zda je uvedený státní tajemník povinen přijmout donucovací opatření vůči dotčenému dopravci s cílem přinutit jej k poskytnutí sporné náhrady. Soudní dvůr rozhodl, že čl. 16 nařízení č. 261/2004 musí být vykládán v tom smyslu, že subjekt určený každým členským státem na základě odstavce 1 tohoto ustanovení není povinen přijmout donucovací opatření vůči dotčenému dopravci s cílem přinutit jej k poskytnutí sporné náhrady.

C-447/15 *Muladi* (rozsudek osmého senátu ze dne 7. července 2016, GA Bot)

Předmětem sporu byla otázka, zda směrnice 2003/59 brání vnitrostátní právní úpravě, která pro výkon řidičského povolání požaduje, aby se osoby, na které se vztahuje osvobození od povinnosti získat výchozí kvalifikaci řidičů některých silničních vozidel, nejprve podrobily pravidelnému školení. Soudní dvůr rozhodl, že směrnice takové vnitrostátní právní úpravě nebrání, jelikož členské státy mohou podmínky pro výkon řidičského povolání upravit oproti směrnici přísněji, navíc dotčená úprava přispívá k vyšší bezpečnosti silničního provozu.

4. Energetická politika

2 rozsudky (pravidla pro vnitřní trh s elektřinou, podpora využívání energie z obnovitelných zdrojů);

Shrnutí zajímavého rozsudku:

C-492/14 *Essent Belgium* (rozsudek druhého senátu ze dne 29. září 2016, GA Bot)

Soudní dvůr se zabýval otázkou, zda je regionální právní úprava, která umožňuje bezplatnou distribuci elektřiny, která byla vyrobena v zařízeních připojených k soustavám ve Vlámském regionu nebo je dodávána přímo do distribuční soustavy v Belgii, zatímco zelená elektřina dovezená do Belgie tuto možnost nemá, v rozporu s články 28 a 30 SES (dnes čl. 34 a 36 SFEU). Soudní dvůr konstatoval, že taková právní úprava musí být kvalifikována jako opatření s účinkem rovnocenným množstevnímu omezení z důvodu hospodářské výhody plynoucí z bezplatnosti distribuce elektřiny a současně, že nespĺňuje požadavky proporcionality. Belgická právní úprava tedy není v souladu s unijním právem.

5. Průmyslová politika (elektronické komunikace)

10 rozsudků (sítě a služby elektronických komunikací, pravomoci národních regulačních orgánů);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-395/14 Vodafone (rozsudek třetího senátu ze dne 14. ledna 2016, GA Wahl)

Jednalo se o výklad čl. 7 odst. 3 rámcové směrnice 2002/21. Soudní dvůr shledal, že v případě, kdy vnitrostátní regulační orgán uložil operátorovi, který byl označen za operátora s významnou tržní silou, povinnost poskytovat službu ukončení volání v mobilní síti a vyžaduje, aby byly sazby za tuto službu schvalovány stanoveným postupem, musí vnitrostátní regulační orgán zopakovat tento postup pokaždé před tím, než schválí sazby operátora za ukončení volání v mobilní síti, může-li mít udělení tohoto souhlasu dopad na obchod mezi členskými státy.

C-240/15 ISTAT (rozsudek druhého senátu ze dne 28. července 2016, GA Campos Sánchez-Bordona)

Italský telekomunikační úřad napadl žalobou italské předpisy, které jej podřídily předpisům v oblasti veřejného financování a konkrétně normám usilujícím o omezení a racionalizaci veřejných výdajů. Vystala otázka, zda tyto vnitrostátní předpisy porušují výsady (tj. zásady nestrannosti a nezávislosti) přiznané unijními právními předpisy vnitrostátním regulačním orgánům v oblasti elektronických komunikací. Soudní dvůr shledal, že rámcová směrnice vyžaduje, aby členské státy za účelem zaručení nezávislosti a nestrannosti vnitrostátního regulačního orgánu v podstatě zajistily, aby tyto orgány měly dostatečné finanční a lidské zdroje k provádění svěřených úkolů a aby tyto úřady jednaly nezávisle. Nic v ustanoveních rámcové směrnice ovšem nenaznačuje, že by dodržení těchto požadavků v zásadě vylučovalo, aby se na vnitrostátní regulační orgány vztahovala vnitrostátní ustanovení uplatnitelná v oblasti veřejných financí a konkrétně ustanovení o omezování a racionalizaci výdajů orgánů veřejné správy, o která se jednalo v původním řízení.

C-592/14 European Federation for Cosmetic Ingredients (rozsudek prvního senátu ze dne 21. září 2016, GA Bobek)

Přístup kosmetických přípravků na unijní trh je podmíněn dodržováním zákazu provádění zkoušek na zvířatech. Některé kosmetické firmy, které distribuují své přípravky v zemích EU, i nadále provádějí testování těchto přípravků na zvířatech, a to za účelem exportu přípravků do třetích zemí, kde je naopak provedení zkoušky přípravku na zvířatech požadováno jako podmínka pro vstup na trh. Soudní dvůr se měl vyjádřit k tomu, zda uvedení kosmetických přípravků, u kterých došlo k testování na zvířatech pro účely dodržení požadavků třetích zemí, na unijní trh je v rozporu s unijním právem. Soudní dvůr rozhodl, že uvedení kosmetických přípravků na trh může být zakázáno v těch případech, kdy byly údaje vyplývající ze zkoušek na zvířatech použity k prokázání bezpečnosti těchto přípravků pro uvedení na unijní trh.

6. Ochrana osobních údajů

3 rozsudky (uchování osobních údajů za účelem vyšetřování trestných činů, předávání osobních údajů mezi jednotlivými správci a zvláštní aspekty ochrany osobních údajů na internetu);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-582/14 *Breyer* (rozsudek druhého senátu ze dne 19. října 2016, GA Campos Sánchez-Bordona)

Soudní dvůr posuzoval, zda je v souladu se směrnicí 95/46 o ochraně osobních údajů právní úprava, která provozovatelům internetových stránek neumožňuje po ukončení využívání jejich služeb ze strany návštěvníka uchovávat údaje o dynamické IP adrese těchto návštěvníků, s výjimkou případů, kdy toto uchování probíhá za účelem vyúčtování služeb. Soudní dvůr se nejprve zabýval povahou dynamické IP adresy a konstatoval, že představuje osobní údaj ve smyslu směrnice. Dále Soudní dvůr rozhodl, že německá úprava neoprávněně zužuje okruh případů, kdy je dle směrnice možné tyto osobní údaje uchovávat, a shledal ji tak neslučitelnou s unijním právem. Soudní dvůr se tedy v tomto případě postavil na stranu zpracovatelů osobních údajů, když konstatoval, že provozovatelé webových stránek mají mít právo uchovávat dynamické IP adresy svých návštěvníků např. i za účelem obrany proti kybernetickým útokům.

C-203/15 a C-698/15 *Tele2 Sverige a Watson a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 21. prosince 2016, GA Saugmandsgaard Øe)

Soudní dvůr se zabýval otázkou, zda unijní právo brání vnitrostátním právním úpravám, které za účelem boje proti trestné činnosti stanoví plošné a nerozlišující uchování provozních a lokalizačních údajů všech uživatelů. Dále se Soudní dvůr zabýval otázkou, jaké podmínky stanoví unijní právo pro přístup státních orgánů k těmto údajům. Soudní dvůr konstatoval, že daná otázka spadá do oblasti působnosti unijního práva. Dále Soudní dvůr rozhodl, že jakékoliv plošné a nerozlišující uchování výše uvedených údajů představuje nepřiměřený zásah do základních práv na soukromí a ochranu osobních údajů. Uchování těchto údajů může dle Soudního dvora probíhat pouze za účelem boje proti závažným trestným činům a pouze v souvislosti s konkrétním podezřením. Aby bylo možno národní právní úpravu považovat za slučitelnou s unijním právem, musí dle Soudního dvora dále zajistit, aby přístup k těmto údajům ze strany policie podléhal předchozímu přezkumu soudem a aby dotčené osoby byly o tomto přístupu informovány ve chvíli, kdy takové sdělení již nemůže zmařit účel trestního řízení.

7. Veřejné zakázky

22 rozsudků (postup při zadávání veřejných zakázek a přezkumné řízení);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-689/13 PFE (rozsudek velkého senátu ze dne 5. dubna 2016, GA Wathelet)

Věc se týkala přezkumu procesu zadávání veřejných zakázek ve správním soudnictví. Žalovaná společnost vypsalala výběrové řízení na úklid a údržbu civilního letiště. Neúspěšná společnost (žalobkyně) podala u správního soudu žalobu, jíž se domáhala zrušení všech aktů, jimiž byl do výběrového řízení připuštěn jeho vítěz – sdružení dvou s. r. o. Incidenční žalobou se vítězný subjekt domáhal téhož ve vztahu k žalobkyni. Soudní dvůr rozhodl, že čl. 1 odst. 1 třetí pododstavec a odst. 3 směrnice 89/665 brání tomu, aby byla hlavní žaloba podaná uchazečem, který má nebo měl zájem na získání určité zakázky a kterému v důsledku tvrzeného porušení unijního práva v oblasti veřejných zakázek či předpisu provádějícího tuto právní úpravu vznikla nebo hrozí škoda, směřující k vyloučení jiného uchazeče prohlášena za nepřipustnou na základě vnitrostátních procesních pravidel, podle nichž má být přednostně posouzena incidenční žaloba podaná tímto jiným uchazečem. Soudní dvůr dále uvedl, že čl. 267 SFEU brání vnitrostátnímu ustanovení, které je vykládáno v tom smyslu, že senát soudu, který rozhoduje v posledním stupni, musí v případě, že nesdílí právní názor obsažený v rozhodnutí pléna tohoto soudu stran otázky, která se týká výkladu či platnosti unijního práva, tuto otázku postoupit uvedenému plénu, a nemůže se tak obrátit s předběžnou otázkou na Soudní dvůr.

C-324/14 PARTNER Apelski Dariusz (rozsudek prvního senátu ze dne 7. dubna 2016, GA Jääskinen)

Případ se týkal správného způsobu posuzování nabídek ve výběrovém řízení na veřejné zakázky. Stěžovatel byl vyloučen ze soutěže, protože sice přiznal využití jiných subjektů, ale jen jejich odborných znalostí a zkušeností, plnění zakázky by zajistil samostatně. Zadavatel namítal, že bez osobní účasti nemohou být jiné zdroje k dispozici. Soudní dvůr došel k závěru, že směrnice 2004/18 přiznává každému hospodářskému subjektu právo, aby pro určitou zakázku využil schopností jiných subjektů, a to bez ohledu na povahu vztahů mezi ním a těmito subjekty, pokud je veřejnému zadavateli prokázáno, že zájemce nebo uchazeč bude disponovat prostředky uvedených subjektů, které jsou nezbytné k plnění této zakázky.

C-396/14 MT Højgaard A/S a Züblin (rozsudek velkého senátu ze dne 24. května 2016, GA Mengozzi)

Spor se týkal otázky, zda zásada rovného zacházení ve smyslu zadávacích směrnic brání tomu, aby zadavatel povolil hospodářskému subjektu, který byl součástí

skupiny dvou podniků, která byla předběžně vybrána, pokračovat v účasti na tomto řízení vlastním jménem poté, co se uvedená skupina rozpadla. Soudní dvůr nejprve vyjasnil, že dánská odvolací komise pro oblast veřejných zakázek, která předběžnou otázku položila, představuje soud oprávněný předběžné otázky podkládat, neboť splňuje zejména kritéria stálosti, obligatorní jurisdikce, kontradiktorní povahy a aplikace právních předpisů tímto orgánem. Dále Soudní dvůr shledal, že zadavatel neporušuje zásadu rovného zacházení, když povolí jednomu ze dvou subjektů, které tvořily skupinu podniků, kterou jako takovou vyzval k předložení nabídky, aby nahradil tuto skupinu po jejím zániku a zúčastnil se sám za sebe vyjednávacího řízení o zadání zakázky, pokud se prokáže, že tento hospodářský subjekt samostatně splňuje požadavky definované uvedeným zadavatelem a že pokračování v jeho účasti v uvedeném řízení nevede ke zhoršení konkurenčního postavení ostatních uchazečů.

C-260/14 a C-261/14 *Județul Neamț a Județul Bacău* (rozsudek pátého senátu ze dne 26. května 2016, GA Bot)

V rámci dvou zadávacích řízení uskutečněných obcemi Neamț a Bacău na projekty spolufinancované ze strukturálních fondů rumunské ministerstvo pro regionální rozvoj shledalo, že zadávací podmínky jsou s ohledem na vnitrostátní právní předpisy týkající se zadávání veřejných zakázek protiprávní. Za těchto podmínek ministerstvo uplatnilo finanční opravu ve výši 5 %, jež byla předmětem sporu. Soudní dvůr shledal, že nedodržení vnitrostátních právních předpisů veřejným zadavatelem, který je příjemcem podpory ze strukturálních fondů v rámci zadávání veřejné zakázky s odhadovanou hodnotou nižší než prahová hodnota stanovená dotčenou zadávací směrnicí může při zadávání této zakázky představovat „nesrovnalost“, pokud toto nedodržení vede nebo by mohlo vést ke ztrátě v souhrnném rozpočtu Unie, a to započtením neoprávněného výdaje. Dále shledal, že finanční opravy členských států v případě, že byly použity na výdaje spolufinancované ze strukturálních fondů z důvodu nedodržení právních předpisů v oblasti zadávání veřejných zakázek, jsou správnými opatřeními ve smyslu nařízení o ochraně finančních zájmů Společenství. Na závěr Soudní dvůr konstatoval, že zásady právní jistoty a ochrany legitimního očekávání nebrání tomu, aby členský stát použil finanční opravy upravené vnitrostátním právním předpisem, který vstoupil v platnost poté, co došlo k údajnému porušení právních předpisů v oblasti zadávání veřejných zakázek, pokud jde o použití nové právní úpravy na budoucí účinky situací vzniklých za působnosti dřívější právní úpravy.

C-27/15 Pizzo (rozsudek šestého senátu ze dne 2. června 2016, GA Campos Sánchez-Bordona)

Případ se týkal zakázky na služby nakládání s odpady na palubách lodí, v jejímž rámci uspěl navrhovatel. Z hlediska unijního práva je zejména sporný poplatek za účast na zadávacím řízení, neboť daný poplatek nebyl přímo stanoven v zadávací dokumentaci, nýbrž implicitně vyplýval z vnitrostátních právních předpisů. Soudní dvůr rozhodl, že příslušná ustanovení obecné směrnice o zadávání veřejných zakázek nebrání vnitrostátní právní úpravě, která umožňuje hospodářskému subjektu, aby využil schopnosti jednoho či více třetích subjektů ke splnění minimálních požadavků pro účast v zadávacím řízení. Dále Soudní dvůr uvedl, že zásada rovného zacházení a povinnost transparentnosti brání vyloučení hospodářského subjektu ze zadávacího řízení z důvodu, že tento subjekt nesplnil povinnost, která nevyplývá přímo z dokumentace týkající se zadávacího řízení či z platného vnitrostátního zákona, avšak z výkladu tohoto zákona a těchto dokumentů. Za těchto okolností může hospodářský subjekt napravit svou situaci a splnit uvedenou povinnost ve lhůtě stanovené zadavatelem.

C-46/15 Ambisig (rozsudek pátého senátu ze dne 7. července 2016, GA Wathelet)

Předmětem sporu byla otázka, zda směrnice 2004/18 brání používání pravidel zavedených veřejnými zadavateli, která neumožňují hospodářskému subjektu prokázat technickou způsobilost prostřednictvím jednostranného prohlášení, ledaže by doložil, že je pro něj nemožné nebo velmi obtížné získat osvědčení soukromého kupujícího. Soudní dvůr rozhodl, že čl. 48 odst. 2 písm. a) bod ii) druhá odrážka směrnice 2004/18 splňuje podmínky pro přímý účinek, jednotlivci se ho tedy mohou dovolávat před vnitrostátními soudy, pokud je veřejný zadavatel veřejnoprávní entitou nebo byl pověřen na základě aktu veřejnoprávního orgánu výkonem služby ve veřejném zájmu pod kontrolou posledně uvedeného orgánu a pokud k tomu disponuje výjimečnými pravomocemi ve srovnání s tím, co vyplývá z pravidel použitelných na vztahy mezi jednotlivci. Toto ustanovení směrnice nebrání používání pravidel zavedených veřejným zadavatelem, která neumožňují hospodářskému subjektu prokázat technickou způsobilost prostřednictvím jednostranného prohlášení, ledaže by doložil, že je pro něj nemožné nebo značně obtížné získat osvědčení soukromého kupujícího. Čl. 48 odst. 2 písm. a) bod ii) druhá odrážka směrnice však brání používání pravidel stanovených veřejným zadavatelem, která pod hrozbou vyloučení přihlášky uchazeče vyžadují, aby osvědčení soukromého kupujícího obsahovalo podpis ověřený notářem, advokátem nebo jiným příslušným subjektem.

C-406/14 Wrocław – Miasto na prawach powiatu (rozsudek třetího senátu ze dne 14. července 2016, GA Sharpston)

Předmětem sporu bylo, zda směrnice 2004/18 brání požadavku veřejného zadavatele, aby budoucí dodavatel zakázky realizoval určitou procentní část stavebních prací vlastními prostředky. Dle Soudního dvora veřejný zadavatel není oprávněn na základě ustanovení v zadávací dokumentaci veřejné zakázky požadovat, aby budoucí dodavatel této zakázky realizoval určitou procentní část stavebních prací vlastními prostředky. Dle čl. 98 nařízení č. 1083/2006 skutečnost, že veřejný zadavatel v rámci veřejné zakázky na stavební práce týkající se projektu, na nějž byla poskytnuta finanční pomoc Unie, vyžadoval v rozporu se směrnicí 2004/18, aby budoucí dodavatel realizoval vlastními prostředky přinejmenším 25 % těchto prací, představuje „nesrovnalost“, jež odůvodňuje uplatnění finanční opravy, pokud nelze vyloučit možnost, že toto porušení mělo dopad na rozpočet dotčeného fondu.

C-549/14 Finn Frogne (rozsudek osmého senátu ze dne 7. září 2016, GA Sharpston)

Soudní dvůr konstatoval, že čl. 2 směrnice 2004/18 musí být vykládán tak, že po zadání veřejné zakázky nemůže tato zakázka být podstatně změněna bez zahájení nového zadávacího řízení a to ani v případě, kdy je tato změna způsobena narovnáním, ke kterému došlo z důvodů obtíží s plněním dané zakázky. Jiné by bylo, kdyby už v zadávacím řízení byla upravena možnost určitých podstatných změn v podmínkách zakázky.

C-439/14 a C-488/14 Star Storage a další (rozsudek třetího senátu ze dne 15. září 2016, GA Sharpston)

Spor se týkal otázky, zda unijní právo brání vnitrostátní právní úpravě, která přístup k přezkumným řízením proti rozhodnutím veřejných zadavatelů podmiňuje povinností složit předem „záruku řádného chování“ ve výši 1 % hodnoty veřejné zakázky. Soudní dvůr rozhodl, že unijní právo této úpravě nebrání, pokud tato záruka musí být navrhovateli vrácena bez ohledu na výsledek přezkumného řízení.

C-292/15 Hörmann Reisen (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 27. října 2016, GA Sharpston)

Spor se týkal nabídkového řízení na služby autobusové osobní dopravy, ze kterého byla navrhovatelka vyloučena z důvodu, že nesplnila požadavek stanovený odpůrci (zadavatelem), dle kterého se uchazeči v nabídkovém řízení zavážou k tomu plnit pouze 30 % služeb pomocí subdodavatelů. Soudní dvůr shledal, že nařízení o veřejných službách v přepravě cestujících nebrání tomu, aby veřejný zadavatel stanovil, že provozovatel pověřený řízením a provozováním takových veřejných služeb v autobusové přepravě cestujících, jako jsou služby dotčené ve věci v původním řízení, je povinen zajistit 70 % těchto služeb z vlastních zdrojů.

C-171/15 *Connexion Taxi Services* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 14. prosince 2016, GA Campos Sánchez-Bordona)

Spor se týkal zadávacího řízení na služby sociálně rekreační meziregionální přepravy osob, v jejichž rámci je osobám s omezenou pohyblivostí přidělen rozpočet, na jehož základě mohou cestovat taxíkem. Konkrétně jde o to, že dle zadávací dokumentace měl být uchazeč, který se dopustil vážného profesního pochybení, z výběrového řízení vyloučen. Společnost, která se ve výběrovém řízení umístila na druhém místě, žádá od zadavatele vyloučení vybraného sdružení podniků, neboť po jeho výběru vyšlo najevo, že se dopustilo kartelové dohody. Pro předkládající soud vyvstala otázka, zda mohl zadavatel shledat, že vyloučení dotčeného sdružení za kartelovou dohodu by bylo nepřiměřené. Soudní dvůr rozhodl, že unijní pravidla nebrání tomu, aby podle vnitrostátní úpravy byl veřejný zadavatel povinen posoudit podle zásady proporcionality, zda zájemce o veřejnou zakázku, který se dopustil vážného profesního pochybení, má být vyloučen. Nicméně unijní pravidla brání tomu, aby veřejný zadavatel rozhodl o zadání veřejné zakázky uchazeči, který se dopustil vážného profesního pochybení, protože vyloučení tohoto uchazeče ze zadávacího řízení by bylo v rozporu se zásadou proporcionality, ačkoli podle podmínek zadávacího řízení měl být uchazeč, který se dopustil vážného profesního pochybení, automaticky vyloučen bez ohledu na to, zda je taková sankce přiměřená.

8. Státní podpory

4 rozsudky (státní podpora v jednotlivých sektorech a definice státní podpory);

Shrnutí zajímavého rozsudku:

C-526/14 *Kotnik* (rozsudek velkého senátu ze dne 19. července 2016, GA Wahl)

Spor se týkal rozhodnutí slovinské centrální banky, která (za účelem posílení bankovního sektoru v návaznosti na finanční krizi) nařídila na základě zákonného zmocnění pěti bankám odepsat způsobilé závazky. Investoři, kterým tak byly zmařeny jejich investice, napadají tento krok jako nepřipustnou státní podporu. Pro předkládací soud vyvstaly otázky ohledně slučitelnosti opatření slovinské centrální banky, jež postupovala na základě Sdělení Komise o bankovníctví v době finanční krize, s unijním právem. Dle Soudního dvora mohla slovinská centrální banka postupovat dle uvedeného sdělení Komise, jež vychází ze zásady přiměřeného sdílení nákladů ze strany stávajících investorů. Sdělení bylo přijato na základě čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU za účelem napravit vážné poruchy v hospodářství některého členského státu, což bylo zjevně dáno s ohledem na globální finanční krizi a zásadní význam finančních služeb pro unijní hospodářství.

9. Hospodářská soutěž

6 rozsudků (kartelové dohody atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-428/14 DHL Express a DHL Global Forwarding (rozsudek druhého senátu ze dne 20. ledna 2016, GA Wathelet)

Případ se týkal toho, že ačkoliv navrhovatelky podaly jako první zjednodušenou žádost o ochranu před pokutami za kartelovou dohodu italskému orgánu pro ochranu hospodářské soutěže (a zároveň podaly hlavní žádost Komisi), byla jejich pokuta snížena jen o polovinu, přičemž dalšímu účastníkovi kartelu, který podal žádost později, byla pokuta zcela prominuta. Důvod byl ten, že se žádost navrhovatelek o shovívavost týkala pouze mořské a letecké mezinárodní přepravy zboží, a nikoliv mezinárodní přepravy zboží po silnici, ve vztahu ke které podal jako první informace účastník kartelu, který podal žádost o shovívavost později. Soudní dvůr shledal, že italský orgán pro ochranu hospodářské soutěže postupoval z hlediska relevantního práva EU správně. Zaprvé konstatoval, že nástroje v oblasti hospodářské soutěže, jako je program shovívavosti, nejsou pro vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž závazné. Dále uvedl, že mezi žádostmi o ochranu před pokutami, kterou podnik předložil Komisi, a zjednodušenou žádostí předloženou vnitrostátnímu orgánu ohledně téže kartelové dohody, neexistuje žádná právní souvislost, na jejímž základě by byl tento orgán povinen posoudit zjednodušenou žádost ve světle žádosti podané Komisi. Stejně tak nemá vnitrostátní orgán povinnost zjistit, zda je rozsah obou žádostí srovnatelný.

C-74/14 Eturas (rozsudek pátého senátu ze dne 21. ledna 2016, GA Szpunar)

Případ se týkal otázky, zda jde o dohodu omezující hospodářskou soutěž, pokud správce informačního systému, jehož účelem je umožnit cestovním kancelářím prodávat na svých internetových stránkách zájezdy v rámci jednotného rezervačního systému, zašle dotčeným cestovním kancelářím emailovou zprávu, kterou jim oznamuje, že výše slev na produkty prodávané prostřednictvím uvedeného systému bude omezena a po rozeslání této zprávy dojde v systému k technickým změnám nezbytným pro zavedení uvedeného opatření. Dle Soudního dvora se jedná o dohodu omezující hospodářskou soutěž od okamžiku, kdy se dané cestovní kanceláře dozvěděly o zprávě zasláné správcem systému, přičemž lze mít za to, že se účastnily jednání ve vzájemné shodě, pokud se veřejně nedistancovaly od uvedeného jednání, nebo jej neoznámily správním orgánům, nebo nepředložily jiné důkazy pro účely vyvrácení uvedené domněnky, jako například důkaz o systematickém uplatňování slevy přesahující dotčenou horní hranici.

C-567/14 *Genentech* (rozsudek prvního senátu ze dne 7. července 2016, GA Wathelet)

Bylo sporné, zda čl. 101 SFEU brání tomu, aby byla licenční smlouva, jež ukládá nabyvateli licence povinnost hradit poplatky již za samotné využívání práv spojených s patenty, jichž se týká licenční smlouva, považována v případě zrušení patentů za účinnou. Dle Soudního dvora čl. 101 SFEU nebrání tomu, aby byla nabyvateli licence na základě licenční smlouvy uložena povinnost platit poplatky za využívání patentované technologie po celou dobu účinnosti této smlouvy v případě zrušení nebo neporušení patentů, které jsou předmětem licence, pokud nabyvatel licence mohl uvedenou smlouvu svobodně ukončit výpovědí s přiměřenou výpovědní lhůtou.

10. Daně a finanční trh

49 rozsudků (DPH, diskriminační přiznání slevy na dani, vrácení daně, pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel, spotřební daň, platební služby na vnitřním trhu, dvojí zdanění atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-235/14 *Safe Interenvíos* (rozsudek pátého senátu ze dne 10. března 2016, GA Sharpston)

Spor se týkal žaloby pro nekalosoutěžní jednání podané společností Safe Interenvíos proti třem finančním institucím. Tyto instituce zrušily účty uvedené společnosti s tím, že se dopustila jednání, jež je v rozporu se španělským zákonem o předcházení praní peněz a financování terorismu, protože nevyhověla preventivním opatřením, která zmíněné finanční instituce přijaly. Uvedená preventivní opatření znamenala povinnost uvedené společnosti poskytnout finančním institucím totožnost jejich vlastních klientů a údaje o původu a určení peněz. Vystala tedy otázka, zda je jednání finančních institucí, resp. španělská transpoziční úprava v souladu se směrnicí o praní peněz. Soudní dvůr posvětil španělskou úpravu do té míry, do které se tato úprava omezuje na transpozici dané směrnice. Nicméně ve vztahu ke španělské úpravě ohledně hloubkových kontrol, v jejichž rámci členské státy disponují určitým prostorem pro uvážení, Soudní dvůr shledal, že je španělský systém příliš paušalizující, neboť dotčená právní úprava obecně předpokládá, že převody peněžních prostředků představují vždy vyšší riziko, aniž stanoví možnost tuto domněnku rizika vyvrátit, což je způsobilé omezovat volný pohyb služeb.

C-300/15 Kohll a Kohll-Schlesser (rozsudek desátého senátu ze dne 26. května 2016, GA Campos Sánchez-Bordona)

Důchodci lucemburské státní příslušnosti pobírali důchody z nizozemských zdrojů. Lucemburské orgány jim neposkytly slevu na dani pro důchodce, neboť tato sleva je poskytnuta daňovému poplatníkovi, který má příjem z důchodů, za podmínky, že je k výběru daně oprávněno Lucemburské velkovévodství a daňový poplatník je držitelem potvrzení o srážené dani. Sleva není poskytována osobám, které pobírají mzdy nebo důchody, jež nepodléhají srážce u zdroje, například v případě důchodů pocházejících ze zahraničí. Dle Soudního dvora články 21 a 45 SFEU musí být vykládány v tom smyslu, že takovým vnitrostátním právním předpisům brání.

C-586/14 Budişan (rozsudek devátého senátu ze dne 9. června 2016, GA Szpunar)

Bylo sporné, zda čl. 110 SFEU brání tomu, aby členský stát zavedl daň z motorových vozidel, které podléhají dovezená ojetá vozidla při první registraci v tomto členském státě a vozidla již registrovaná v uvedeném členském státě při prvním zápisu převodu vlastnického práva k těmto vozidlům v tomto členském státě, a aby tento členský stát osvobodil od této daně již registrovaná vozidla, za která byla uhrazena dříve platná daň, jež nebyla vrácena, pokud je zůstatková částka této daně zahrnutá do hodnoty těchto vozidel nižší než výše nové daně. Soudní dvůr rozhodl, že zavedení daně není v unijním právu v rozporu, ale osvobození již registrovaných vozidel, za která byla uhrazena dříve platná daň, jež byla shledána neslučitelnou s unijním právem a nebyla vrácena, již unijnímu právu odporuje.

C-11/15 Český rozhlas (rozsudek prvního senátu ze dne 22. června 2016, GA Szpunar)

Podstatou sporu bylo, zda vysílání veřejnoprávního rozhlasu, které je financováno poplatky hrazenými na základě zákona, představuje zdanitelné plnění ve smyslu unijní směrnice o DPH. Podle české daňové správy se jedná o zdanitelné plnění, které je od DPH osvobozeno bez nároku na odpočet. Český rozhlas se domnívá, že se o plnění podléhající DPH vůbec nejedná, přičemž se domáhá nároku na odpočet. Soudní dvůr dospěl k závěru, že vysílání veřejnoprávního rozhlasu financované poplatky hrazenými na základě zákona není zdanitelným plněním ve smyslu směrnice o DPH. Vzhledem k tomu, že Soudní dvůr otázku odpočtu nijak neřešil, lze mít za to, že v tomto ohledu jsou aplikovatelné závěry generálního advokáta, dle kterých Český rozhlas nemůže mít nárok na odpočet DPH ve vztahu ke své činnosti veřejnoprávního vysílání.

C-200/14 *Câmpean* (rozsudek druhého senátu ze dne 30. června 2016, GA Szpunar)

Spor se týkal otázky, jaké mohou být vnitrostátním právem stanoveny podmínky pro vrácení daní vybraných v rozporu s unijním právem (šlo o daň za znečišťující emise z motorových vozidel, rozsudek ve věcech C-97/13 a C-214/13 *Câmpean a Ciocoiu*). Soudní dvůr uvedl, že zásada loajální spolupráce brání členskému státu přijmout ustanovení, které vrácení daně odporující unijnímu právu podřizuje podmínkám, jež se vztahují specificky na uvedené daně a které jsou méně příznivé než podmínky, které by byly na takové vrácení použity za jejich neexistence. Zásada rovnocennosti brání členskému státu stanovit méně příznivá procesní pravidla pro žádosti o vrácení daně založené na porušení unijního práva než procesní pravidla, která se použijí na obdobné procesní prostředky založené na porušení vnitrostátního práva. Zásada efektivitativy brání takovému systému vrácení daní vybraných v rozporu s unijním právem spolu s úroky, jejichž výše byla stanovena vykonatelnými soudními rozhodnutími, který stanoví, že se vrácení takových daní rozloží na dobu pěti let, a který podmiňuje výkon takových rozhodnutí disponibilitou peněžních prostředků vybraných na základě jiné daně, aniž by jednotlivec měl možnost donutit veřejné orgány ke splnění jejich povinností, pokud je veřejné orgány neplní dobrovolně.

C-432/15 *Baštová* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 10. listopadu 2016, GA Wahl)

Šlo o to, zda cena za umístění koně v dostihu představuje zdanitelné plnění a zda provozování stáje podléhá snížené sazbě DPH. Soudní dvůr rozhodl, že poskytnutí koně k účasti v dostihu nelze považovat za poskytnutí služby a případná cena za umístění koně v dostihu tak nemůže představovat zdanitelné plnění. Zároveň však Soudní dvůr konstatoval, že provozovatel stáje si může za určitých podmínek od základu daně odpočítat náklady na chov a trénink, pokud tyto náklady bezprostředně souvisí s ekonomickou činností provozovatele (tak tomu bude např. v případě koní určených k prodeji). Soudní dvůr také rozhodl, že provozování stáje jako celek nelze zařadit do snížené sazby DPH.

C-453/15 *A a B* (rozsudek druhého senátu ze dne 8. prosince 2016, GA Wathelet)

Soudní dvůr posuzoval, zda musí být čl. 56 odst. 1 písm. a) směrnice o DPH vykládán v tom smyslu, že pojem „podobná práva“ uvedený v tomto ustanovení zahrnuje i povolenky na emise skleníkových plynů. Soudní dvůr konstatoval, že povolenky na emise skleníkových plynů mají mnoho společného s ostatními právy vyjmenovanými v daném ustanovení, jelikož jsou nehmotné povahy, podléhají zápisu do veřejných registrů, poskytují svému držiteli výhradní právo užívání a mohou být přenechány třetí osobě. Na základě těchto podobností Soudní dvůr rozhodl, že tyto povolenky jsou „podobnými právy“ ve smyslu čl. 56 odst. 1 písm. a) směrnice.

11. Svoboda poskytování služeb a usazování

10 rozsudků (směrnice o službách na vnitřním trhu, sektor loterií a hazardních her, koncesní smlouvy atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-315/14 *Marchon Germany* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 7. dubna 2016, GA Szpunar)

Předmětem sporu byl nárok na odškodnění obchodní zástupkyně. Ta by mohla být odškodněna pouze v případě, že přivedla žalované nové zákazníky. Nebylo jasné, zda se za nové zákazníky dají podle směrnice považovat ti, kteří již předtím zakoupili zboží u stejného obchodníka, ale z jiné kolekce. Soudní dvůr vyložil čl. 17 odst. 2 směrnice 86/653 v tom smyslu, že zákazníci, které přivedl obchodní zástupce v případě zboží, jehož prodejem ho pověřil zastoupený, mohou být považováni za nové zákazníky ve smyslu tohoto ustanovení, a to i tehdy, když tito zákazníci již s tímto zastoupeným udržovali obchodní vztahy týkající se jiného zboží, pokud prodej prvního zboží tímto obchodním zástupcem vyžadoval vytvoření specifického obchodního vztahu.

C-522/14 *Sparkasse Allgäu* (rozsudek třetího senátu ze dne 14. dubna 2016, GA Szpunar)

Případ se týkal rakouské pobočky německé úvěrové instituce, která má dle německého práva povinnost poskytovat německé finanční správě informace o klientech, kteří měli v okamžiku svého úmrtí bydliště v Německu. Sparkasse Allgäu považovala tuto povinnost za překážku svobody usazování, jelikož rakouské úvěrové instituce tuto povinnost nemají. Dle Soudního dvora však taková úprava není v rozporu s unijním právem, jelikož svoboda usazování nemůže být chápána v tom smyslu, že členský stát je povinen upravit svá daňová pravidla v závislosti na pravidlech jiného členského státu, aby bylo v každé situaci zaručeno, že jakákoli odlišnost vyplývající z vnitrostátních právních úprav bude odstraněna.

C-464/15 *Admiral Casinos & Entertainment* (rozsudek sedmého senátu ze dne 30. června 2016, GA Sharpston)

Předmětem sporu byla otázka proporcionality restriktivní vnitrostátní právní úpravy v oblasti hazardních her. Soudní dvůr rozhodl, že dle čl. 56 SFEU je třeba při posuzování proporcionality dotčené právní úpravy v oblasti hazardních her posoudit nejen cíl této právní úpravy v době jejího přijetí, ale i účinky zjištěné po jejím přijetí.

C-458/14 a C-67/15 *Promoimpresa a Melis* (rozsudek pátého senátu ze dne 14. července 2016, GA Szpunar)

Spor se týkal toho, zda je s unijním právem slučitelná vnitrostátní právní úprava, která automaticky prodlužuje délku trvání tzv. koncese na některý veřejný majetek na březích moří, jezer a řek Itálie. Soudní dvůr rozhodl, že jak čl. 12 směrnice o službách na vnitřním trhu, tak i svoboda usazování dle čl. 49 SFEU brání dotčené vnitrostátní právní úpravě. V této souvislosti Soudní dvůr nejprve objasnil, že se nejedná o koncesi ve smyslu zadávacího práva EU, tj. o situaci, ve které je právo poskytovat dotčené služby zadavatelem přeneseno na koncesionáře, který za výkon daného práva přebírá hospodářské riziko, nýbrž o povolení provozovat ve veřejné lokalitě hospodářskou činnost ve smyslu směrnice o službách. Soudní dvůr dále uvedl, že automatické prodloužení povolení k hospodářskému využití veřejného majetku v přímořských a jezerních oblastech neumožňuje uspořádání výběrového řízení a tudíž porušuje čl. 12 směrnice o službách, resp. v případě nepoužitelnosti daného ustanovení směrnice svobodu usazování dle čl. 49 SFEU, pokud se jedná o situaci s nepochybným přeshraničním významem.

C-2/15 *DHL Express (Austria)* (rozsudek pátého senátu ze dne 16. listopadu 2016, GA Mengozzi)

V původním řízení požadovala komise pro kontrolu poštovních služeb po společnosti DHL Express příspěvek na financování provozních nákladů regulačního úřadu poštovního odvětví. Rakouské právní předpisy totiž stanoví povinnost všem poskytovatelům poštovních služeb platit příspěvky bez ohledu na to, zda jsou pověřeni prováděním všeobecných služeb, či nikoli. Soudní dvůr rozhodl, že směrnice 97/67 nebrání a musí být vykládána v tom smyslu, že všichni poskytovatelé poštovních služeb, nikoliv pouze podniky, které poskytují služby spadající do oblasti všeobecných služeb, mohou podléhat povinnosti přispívat na financování národních regulačních orgánů.

12. Volný pohyb zboží (duševní vlastnictví)

31 rozsudků (odškodnění za porušení práv duševního vlastnictví, ochranné známky, dodatková ochranná osvědčení, léčivé přípravky, ochranné známky, elektronické cigarety atd.)

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-99/15 *Liffers* (rozsudek pátého senátu ze dne 17. března 2016, GA Wathelet)

Předmětem sporu byla otázka, zda směrnice 2004/48 o dodržování práv duševního vlastnictví umožňuje, aby se poškozený v důsledku porušení práv duševního

vlastnictví domáhal i odškodnění způsobené morální újmy. Žalobce C. Liffers, jenž je režisérem a producentem audiovizuálního díla *Dos patrias, Cuba y la noche*, podal u španělského soudu žalobu proti společnosti *Mandarina*, která zahrnula několik pasáží uvedeného díla do svého dokumentu, aniž by jej požádala o oprávnění. Žalobce se domáhal, aby společnost *Mandarina* upustila od veškerého porušování jeho práv duševního vlastnictví a aby mu zaplatila kromě majetkové újmy též morální újmu, která mu podle jeho názoru vznikla. Dle názoru Soudního dvora článek 13 odst. 1 směrnice 2004/48 umožňuje, aby se poškozený v důsledku porušení práv duševního vlastnictví, který se domáhá odškodnění majetkové újmy vypočtené podle této směrnice, domáhal navíc i odškodnění morální újmy.

C-477/14 *Pillbox 38* (rozsudek druhého senátu ze dne 4. května 2016, GA Kokott)

Spor se týkal platnosti čl. 20 směrnice 2014/40, který upravuje podmínky prodeje tzv. elektronických cigaret. Společnost *Pillbox* namítala neplatnost daného ustanovení z důvodů porušení zásad proporcionality, subsidiarity, právní jistoty, rovného zacházení, volné hospodářské soutěže a svobody podnikání. Soudní dvůr se postupně vyjádřil ke všem těmto námitkám, přičemž zohledňoval především fakt, že elektronické cigarety představují novou technologii, jejíž zdravotní dopady nejsou doposud dostatečně prozkoumány. Soudní dvůr v tomto ohledu zdůraznil potřebu určité předběžné opatrnosti. Poukázal i na to, že elektronické cigarety přece jen obsahují určité množství karcinogenů. Navíc mohou dle Soudního dvora vést k „opětovné normalizaci kouření“ a vytvoření závislosti na nikotinu, mj. u mladých lidí. Dále Soudní dvůr zdůraznil, že je třeba rozlišovat mezi regulací tabákových výrobků a elektronických cigaret, jelikož obě skupiny výrobků mají značně odlišné vlastnosti. S ohledem na výše zmíněná východiska pak konstatoval, že neodhalil žádnou skutečnost, kterou by mohla být dotčena platnost směrnice.

C-547/14 *Philip Morris Brands a další* (rozsudek druhého senátu ze dne 4. května 2016, GA Kokott)

Spor se týkal platnosti některých ustanovení směrnice 2014/40 o sblížování právních předpisů týkajících se tabákových a souvisejících výrobků. Soudní dvůr v první řadě konstatoval platnost ustanovení směrnice, dle kterého členské státy mohou zachovat či zavést další požadavky, pokud jde o ty aspekty balení tabákových výrobků, které nejsou směrnici harmonizovány. Dále Soudní dvůr rozhodl, že směrnici lze zakázat, aby na tabákových výrobcích byly umísťovány jakékoliv informace, které mohou tyto výrobky činit atraktivnějšími, byť by se jednalo o objektivně pravdivá faktická tvrzení. Soudní dvůr dále poukázal na potřebu harmonizovat aspekty prodeje tabákových výrobků, aby došlo k odstranění negativních důsledků pro fungování vnitřního trhu. Jako další důvod odůvodňující přijetí daných opatření konstatoval potřebu ochrany veřejného zdraví, zejména u mladých lidí. Opatření přijatá ve

směrnici dále zhodnotil jako proporcionální, a tedy neshledal nic, čím by mohla být dotčena platnost předmětných ustanovení směrnice.

C-117/15 *Reha Training* (rozsudek velkého senátu ze dne 31. května 2016, GA Bot)

Bylo sporné, zda šíření televizního vysílání prostřednictvím televizních přijímačů, které jsou provozovatelem rehabilitačního centra umístěny v jeho prostorách (dvou čekárnách a jedné tělocvičně) představuje „sdělování veřejnosti“ podle směrnice 2001/29 nebo směrnice 2006/115. Soudní dvůr konstatoval, že obě směrnice musí být vykládány stejně, a to v tom smyslu, že se jedná o sdělování veřejnosti. Soudní dvůr tuto situaci označil za srovnatelnou s tím, když provozovatel restauračního zařízení, hotelu nebo lázeňského zařízení provádí sdělování, když vědomě zprostředkovává svým zákazníkům chráněná díla prostřednictvím záměrného zpřístupnění signálu pomocí televizních nebo rozhlasových přijímačů, které umístil ve svém zařízení (což dle ustálené judikatury sdělování veřejnosti představuje).

C-15/15 *New Valmar* (rozsudek velkého senátu ze dne 21. června 2016, GA Saugmandsgaard Øe)

Spor se týkal nezaplacených faktur žalované, která působila v Itálii jakožto koncesionářka žalobkyně usazené ve vlámské části Belgie. Žalovaná namítala, že dotčené faktury jsou neplatné z důvodu, že byly vystaveny na základě belgické právní úpravy, která požaduje pod hrozbou neplatnosti a sankcí vystavení faktury v nizozemštině, což může mít v mezinárodním obchodě odrazující účinek, a tudíž porušuje volný pohyb zboží. Soudní dvůr došel k závěru, že takováto vnitrostátní úprava volnému pohybu zboží skutečně brání.

C-494/15 *Tommy Hilfiger Licensing* (rozsudek druhého senátu ze dne 7. července 2016, GA Wathelet)

Předmětem sporu byla otázka, zda lze provozovatele tržnice, který má pronajatý areál tržnice a jednotlivým trhovcům poskytuje k užívání stánky a pozemky, považovat za prostředníka a zda lze pronájem prodejního místa považovat za službu podle čl. 11 směrnice 2004/48, tedy zda je možné tomuto provozovateli ukládat soudní zákazy dle tohoto ustanovení. Soudní dvůr rozhodl, že pojem „prostředník, jehož služby jsou užívány třetími osobami k porušování práva duševního vlastnictví“ zahrnuje osobu, která má pronajatu tržnici a jednotlivá prodejní místa v této tržnici podnají má trhovcům, z nichž někteří svou plochu využívají k prodeji padělků výrobků chráněných ochrannými známkami. Podmínky pro vydání soudního zákazu ve smyslu čl. 11 směrnice 2004/48 vůči prostředníkovi, který poskytuje službu spočívající v pronajímání prodejních míst na tržnici, jsou totožné s podmínkami, které Soudní dvůr uvedl v rozsudku *L'Oréal a další* (C-324/09), a které

platí v souvislosti se soudními základy, jež mohou být vydány vůči prostředníkům na on-line tržišti.

C-110/15 *Microsoft Mobile Sales International a další* (rozsudek druhého senátu ze dne 22. září 2016, GA Wahl)

Podstatou předběžných otázek bylo, zda lze spravedlivou odměnu za soukromé rozmnožování děl ve smyslu směrnice 2001/29 o autorském právu požadovat i v případě přístrojů, jako jsou mobilní telefony, počítače apod., které k takovému rozmnožování nejsou primárně určeny, avšak funkčně jej umožňují. Soudní dvůr rozhodl, že vybírání poplatku v takových případech není v souladu s unijním právem. Důvodem pro takové rozhodnutí byla však italská úprava tohoto poplatku, kdy dle Soudního dvora nebyl vhodně zajištěn systém pro vrácení nedůvodně zaplaceného poplatku.

C-223/15 *combit Software* (rozsudek druhého senátu ze dne 22. září 2016, GA Szpunar)

Řízení se týkalo sporu o užívání značky, německá společnost vlastní ochrannou známku pro IT produkty s názvem „combit“ se domáhá práv z porušení ochranné známky vůči izraelské společnosti poskytující software s názvem „Commit“. Dle předkládajícího soudu hrozí nebezpečí záměny jen v neanglofonních členských státech. Soudní dvůr měl proto rozhodnout, zda při zjištění porušení práv z ochranné známky z důvodu nebezpečí záměny na území některých členských států, musí příslušný soud vyslovit příkaz, kterým se uvedené užívání zakazuje na celém území Unie, či jen v dotčených členských státech. Podle Soudního dvora je třeba účinky zákazu užívání sporné ochranné známky omezit jen na ty členské státy, ve kterých nebezpečí záměny skutečně existuje.

C-572/15 *F. Hoffmann-La Roche* (rozsudek sedmého senátu ze dne 5. října 2016, GA Wathelet)

Společnost Roche se v původním řízení dovolávala svých práv průmyslového vlastnictví proti generickým léčivým přípravkům vyráběným společností Accord. V rámci řízení vznikl spor ohledně způsobu výpočtu doby ochrany pro léčivé přípravky podle nařízení č. 469/2009, a to z důvodu pozdějšího přistoupení země, kde byla ochrana uplatňována (Estonsko), k EU. Soudní dvůr rozhodl, že ochranné opatření dle nařízení nabývá účinnosti až po uplynutí doby původní vnitrostátně poskytnuté ochrany.

C-166/15 *Ranks & Vasiļevičs* (rozsudek třetího senátu ze dne 12. října 2016, GA Saugmandsgaard Øe)

Alexandrs Ranks a Jurijs Vasiļevičs jsou stíháni za nelegální prodej více než 3000 kopií různých programů Windows. Podstatou předběžné otázky bylo, zda osoba, která legálně získala právo používat počítačový program uložený na originálním nosiči, má právo dále bez souhlasu autora prodat kopii tohoto programu uloženou na záložním nosiči, pokud došlo k poškození nebo ztrátě originálního nosiče programu. Soudní dvůr rozhodl, že nabyvatel neomezené licence programu je oprávněn jej dále prodat, avšak výlučně na originálním nosiči a nikoliv na záložním, a to ani v případě, kdy došlo ke zničení či ztrátě původního nosiče.

C-303/15 *M a S* (rozsudek prvního senátu ze dne 13. října 2016, GA Bobek)

Věc se týkala nevymahatelnosti technického předpisu. Předkládající soud nebyl smířen s důsledkem nevymahatelnosti, neboť se domníval, že tím dochází k destabilizujícímu účinku na politiku státu v oblastech, jako je oblast hazardních her, v jejichž rámci Soudní dvůr přiznává členským státům možnost odůvodnit případná omezení odkazem na veřejné zájmy. Za tímto účelem byla položena předběžná otázka, zda by se nevymahatelnost technických předpisů neměla týkat pouze předpisů, které nelze odůvodnit čl. 36 SFEU. Soudní dvůr otázku přeformuloval v tom smyslu, že se předkládající soud vlastně ptá na to, zda dotčený předpis v předmětné věci představuje technický předpis, přičemž odkazem na stanovisko generálního advokáta shledal, že o technický předpis nejde.

C-174/15 *Vereniging Openbare Bibliotheeken* (rozsudek třetího senátu ze dne 10. listopadu 2016, GA Szpunar)

Podstatou položených otázek bylo, zda pod pojem „půjčování“ ve smyslu směrnice 2006/115 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem (a tedy i do výjimky z výlučného autorského práva) spadá také půjčování elektronických knih prostřednictvím internetu veřejnými knihovnami, nebo zda se půjčováním rozumí pouze na fyzické půjčování tištěných knih. Soudní dvůr rozhodl, že výpůjčku elektronické knihy lze postavit na roveň výpůjčce tradiční knihy, vykazuje-li způsob půjčování znaky srovnatelné s půjčováním tištěných děl.

C-301/15 *Soulier et Doke* (rozsudek třetího senátu ze dne 16. listopadu 2016, GA Wathelet)

Jednalo se o otázku, zda směrnice 2001/29 brání vnitrostátní právní úpravě, která právo autora udělit souhlas s rozmnožením díla svěřuje v případě komerčně nedostupných knih také národní organizaci pro výběr a rozúčtování autorských odměn, pokud s tím autor v určené lhůtě nevysloví nesouhlas. Soudní dvůr rozhodl,

že taková úprava není v souladu s unijním právem. Podle Soudního dvora sice může být souhlas autora s reprodukcí jeho děl vyjádřen konkludentně, v takovém případě ale musí být autor řádně informován o budoucím použití tohoto díla třetí stranou a o možnostech zamezit takovému použití. V případě, že není informovanost autorů vnitrostátní úpravou dostatečně zajištěna (jak Soudní dvůr shledal v projednávané věci), nelze mít automaticky za to, že každý autor, který v určené lhůtě neprojevil nesouhlas, s novou reprodukcí svého díla souhlasí.

13. Volný pohyb kapitálu

5 rozsudků (srážková daň z dividend, odpočet dividend atd.);

Shrnutí zajímavého rozsudku:

C-464/14 *SECIL* (rozsudek pátého senátu ze dne 24. listopadu 2016, GA Wathelet)

Případ se týkal otázky, zda ustanovení dohody o přidružení s Tuniskem, resp. s Libanonem, musejí být vykládána v tom smyslu, že brání portugalské právní úpravě, která portugalským společnostem neumožňuje od základu daně odečíst dividendy vyplacené společnostmi sídlícími v těchto členských státech. Soudní dvůr nejprve konstatoval, že dotčená ustanovení těchto dohod mají přímý účinek. Následně rozhodl, že odmítnutí přiznat odpočet obdržných dividend z daňového základu může být odůvodněno pouze naléhavými důvody obecného zájmu, např. potřebou zajistit účinnost daňových kontrol. Tak tomu dle Soudního dvora bude např. v případech, kdy nelze ověřit, že skutečně došlo ke zdanění těchto příjmů v Tunisku či Libanonu. V ostatních případech je však dle názoru Soudního dvora členský stát povinen odpočet umožnit.

14. Ochrana spotřebitele

17 rozsudků (spotřebitelský úvěr, nepřiměřené podmínky ve spotřebitelských smlouvách, odpovědnost za škodu způsobenou vadou výrobku, nekalé obchodní praktiky, mimosmluvní odpovědnost členského státu za porušení unijního práva, „pyramidové“ programy atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-381/14 *Sales Simués* (rozsudek prvního senátu ze dne 14. dubna 2016, GA Szpunar)

Podle Soudního dvora směrnice 93/13 brání vnitrostátní úpravě, která vnitrostátnímu soudu, jemuž byla předložena individuální žaloba, kterou se spotřebitel domáhá určení zneužívající povahy smluvní klauzule, ukládá povinnost automaticky přerušit řízení o takové žalobě až do vydání pravomocného rozsudku v probíhajícím řízení

o kolektivní žalobě podané sdružením spotřebitelů. Taková vnitrostátní úprava by totiž mohla narušit účinnost ochrany spotřebitele.

C-377/14 *Radlinger a Radlingerová* (rozsudek třetího senátu ze dne 21. dubna 2016, GA Sharpston)

Spor se týkal posuzování nepřiměřenosti klauzulí ve spotřebitelské smlouvě v kontextu insolvenčního řízení. Soudní dvůr rozhodl, že povinnost vnitrostátního soudu zkoumat z moci úřední, zda prodávající či poskytovatel dodržel unijní právní úpravu na ochranu spotřebitele, se vztahuje na insolvenční řízení a platí i pro úpravu v oblasti smluv o spotřebitelském úvěru. Dotčená česká úprava je v rozporu se směrnicí o zneužívajících klauzulích. Vnitrostátní soud musí rovněž ověřit, zda byly informace povinně uváděné ve smlouvách o spotřebitelském úvěru, uvedeny jasně a výstižně. „Celková výše úvěru“ zahrnuje pouze částku danou k dispozici spotřebiteli a nemůže zahrnovat částky, které vstupují do „celkových nákladů úvěru“. Při posouzení zneužívající povahy sankcí vnitrostátní soud musí hodnotit kumulativní účinek všech klauzulí ve smlouvě a v případě, že zjistí, že jsou některé z těchto klauzulí zneužívající, vyloučit všechny zneužívající klauzule.

C-255/15 *Mennens* (rozsudek třetího senátu ze dne 22. června 2016, GA Bot)

Sporné bylo, jakou cenu letenky je třeba zohlednit při určení náhrady, jež má být cestujícímu vyplacena na základě nařízení č. 261/2004. Soudní dvůr rozhodl, že v případě změny třídy na nižší je třeba při určení náhrady zohlednit původní cenu letu, na kterém byl cestující přeřazen do nižší třídy, ledaže tato cena není uvedena na letence opravňující jej k přepravě v rámci tohoto letu, přičemž v takovém případě je třeba vycházet z části ceny letenky odpovídající podílu délky uvedeného letu a celkové délky přepravy, k níž je cestující oprávněn. Relevantní cenou je pouze cena samotného letu, bez daní a poplatků uvedených na letence, za předpokladu, že jejich splatnost ani výše nezávisí na třídě, pro kterou byla letenka zakoupena.

C-168/15 *Tomášová* (rozsudek prvního senátu ze dne 28. července 2016, GA Wahl)

Podstatou sporu bylo, zda a za jakých podmínek je porušení unijního práva vyplývající z rozhodnutí soudu přijatého v řízení o nuceném výkonu rozhodčího nálezu „dostatečně závažným“ porušením, které může založit mimosmluvní odpovědnost dotčeného členského státu. Rovněž bylo třeba objasnit, zda výše škody způsobená případným porušením unijního práva odpovídá požadované výši náhrady. Soudní dvůr rozhodl, že odpovědnost členského státu za škodu způsobenou jednotlivcům porušením unijního práva rozhodnutím vnitrostátního soudu může být založena pouze tehdy, pokud takové rozhodnutí vydá soud tohoto členského státu rozhodující v posledním stupni a pouze pokud uvedený soud zjevným způsobem porušil použitelné právo nebo pokud k tomuto porušení došlo

navzdory ustálené judikatuře Soudního dvora v dané oblasti. Ohledně pravidel upravujících náhradu škody způsobenou porušením unijního práva, jako jsou pravidla týkající se vyčíslení takové škody nebo vztahu mezi návrhem na náhradu této škody a případně jinými dostupnými právními prostředky, uvedl Soudní dvůr, že tato pravidla jsou upravena vnitrostátním právem každého členského státu v souladu se zásadami rovnocennosti a efektivity.

C-310/15 *Deroo-Blanquart* (rozsudek osmého senátu ze dne 7. září 2016, GA Saugmandsgaard Øe)

Podle Soudního dvora není nekalou obchodní praktikou prodej počítače vybaveného předem nainstalovaným softwarem, aniž by spotřebiteli byla dána možnost opatřit si stejný model bez tohoto softwaru. To však za předpokladu, že tento prodej splňuje požadavky náležité péče a nenarušuje chování spotřebitelů. Dále Soudní dvůr rozhodl, že cena těchto předem nainstalovaných počítačových programů nepředstavuje závažnou informaci způsobilou ovlivnit rozhodování spotřebitelů, a tudíž její neuvedení nemůže být považováno za klamavou obchodní praktiku.

C-149/15 *Wathelet* (rozsudek pátého senátu ze dne 9. listopadu 2016, GA Saugmandsgaard Øe)

Paní Wathelet si v belgickém autosalonu zakoupila ojeté vozidlo, u něž se do dvou měsíců od koupě objevila porucha motoru. Autosalon nicméně automobil nevlastnil a prodej od vlastníka jen zprostředkoval. Při sporu o náhradu nákladů na opravu automobilu vyvstala otázka, zda by zprostředkovatel prodeje mohl být považován za prodávajícího ve smyslu směrnice na ochranu spotřebitele. Podle Soudního dvora jej považovat za prodávajícího lze v případě, kdy spotřebitele řádně neinformoval o tom, že není majitelem prodávané věci.

C-177/15 *Nelsons* (rozsudek třetího senátu ze dne 23. listopadu 2016, GA Bobek)

Společnost Nelsons prodává v Německu v lékárnách tzv. květové esence, které obsahují 27 % alkoholu. Tyto přípravky byly do 1. ledna 2005 uváděny na trh jako léčivé přípravky pod ochrannou známkou EU s názvem „RESCUE“. S ohledem na rozsudek německého soudu z roku 2008 v jiné věci začala společnost Nelsons prodávat tyto přípravky jako potraviny (též pod ochrannou známkou „RESCUE“). Vznikl spor ohledně otázky, zda se společnost Nelsons dopouští nekalosoutěžního jednání, když propaguje nápoje s obsahem alkoholu tím, že poukazuje na jejich příznivé účinky. Soudní dvůr konstatoval, že na uvedené přípravky se vztahují přechodná ustanovení nařízení č. 1924/2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin, která produktům označeným ochrannou známkou nebo obchodní značkou existující před 1. lednem 2005, které nejsou v souladu s tímto nařízením, přiznává výjimku z aplikace uvedeného nařízení až do 19. ledna 2022.

C-127/15 Verein für Konsumenteninformation (rozsudek třetího senátu ze dne 8. prosince 2016, GA Sharpston)

Společnost Inko vymáhá jménem věřitelů pohledávky. Za tím účelem uzavírá s dlužníky splátkový kalendář, podle něhož jsou pak do úhrady dluhu zahrnuty i výdaje spojené s vymáháním pohledávky, čili odměna náležející společnosti Inko. Sdružení na ochranu spotřebitelů se před německými soudy snažilo dosáhnout zákazu uzavírání takových ujednání. Soudní dvůr se měl vyjádřit zejména k tomu, zda taková ujednání spadají do působnosti směrnice 2008/48 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a zda se jedná o tzv. bezplatné odložení plateb ve smyslu čl. 2 směrnice. Soudní dvůr rozhodl, že taková ujednání spadají do působnosti směrnice, nicméně s ohledem na skutečnost, že dlužník na základě splátkového kalendáře hradí i odměnu vymahačské společnosti, která nebyla předmětem původní smlouvy o půjčce, je nelze považovat za bezplatná.

C-667/15 Nationale Loterij (rozsudek šestého senátu ze dne 15. prosince 2016, GA Sharpston)

Nationale Loterij požadovala určení, že systém Lucky 4 All představuje zakázaný pyramidový program. Otázkou bylo, zda je nutno třetí podmínku zákazu pyramidového programu z rozsudku C-515/12 *4finance* týkající se financování finančního slibu vykládat v tom smyslu, že tento slib musí být financován přímo platbami nových členů. Soudní dvůr rozhodl, že bod 14 přílohy I směrnice 2005/29 musí být vykládán v tom smyslu, že umožňuje určitou obchodní praxi kvalifikovat jako „pyramidový program“ i v případě, že mezi platbami poskytnutými do takového programu novými členy a odměnami, které obdrží stávající členové, existuje pouze nepřímá souvislost.

C-154/15 Gutiérrez Naranjo, C-307/15 Palacios Martínez a C-308/15 Banco Popular Español (rozsudek velkého senátu ze dne 21. prosince 2016, GA Mengozzi)

Španělské finanční instituce uzavíraly se spotřebiteli smlouvy o hypotečním úvěru, které obsahovaly ujednání o minimální úrokové sazbě. Klesla-li minimální úroková sazba pod určitou hranici, byl spotřebitel nadále povinen platit úrok v minimální smluvené výši, a nemohl tudíž využít sazby nižší. Španělský nejvyšší soud kvalifikoval tato ujednání jako zneužívající, nicméně omezil časové účinky neplatnosti těchto ujednání tak, že měly působit pouze od data vyhlášení rozsudku a nikoliv zpětně. Podle Soudního dvora takové omezení účinků není v souladu s unijním právem, neboť důsledkem rozhodnutí o zneužívající povaze musí být obnovení situace spotřebitele, ve které by se nacházel, kdyby toto ujednání sjednáno nebylo.

15. Volný pohyb osob

19 rozsudků (zajištění žadatelů o azyl, navrácení nelegálních migrantů, přemístění žadatele o azyl, zamítnutí žádosti o azyl, kvalifikační směrnice, vyhoštění atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-601/15 PPU N. (rozsudek velkého senátu ze dne 15. února 2016, GA Sharpston)

Případ se týkal zajištění žadatele o azyl. Panu J. N. bylo v letech 1999 až 2015 uloženo 21 trestů za protiprávní jednání, naposledy byl zadržen, protože nedodržel zákaz vstupu. Byl odsouzen k novému trestu odnětí svobody a následně byl jakožto žadatel o azyl zajištěn. Při výkonu trestu odnětí svobody podal čtvrtou žádost o azyl. Předkládající soud se dotazoval na lidskoprávní aspekty zajištění žadatelů o azyl, resp. na platnost směrnice 2013/33, která povoluje zajištění žadatele o azyl, vyžaduje-li to ochrana národní bezpečnosti nebo veřejného pořádku, v kontextu lidskoprávní ochrany. Dle Soudního dvora unijní právo umožňuje zajištění žadatele o azyl, vyžaduje-li to ochrana národní bezpečnosti nebo veřejného pořádku, přičemž zajištění, které upravuje směrnice, odpovídá Unii uznanému cíli obecného zájmu. Přezkum dotčeného ustanovení směrnice (čl. 8 odst. 3, první alinea písm. e) neodhalil nic, co by ovlivnilo platnost tohoto ustanovení z hlediska čl. 6 a 52 odst. 1 a 3 Listiny.

C-161/15 *Bensada Benallal* (rozsudek prvního senátu ze dne 17. března 2016, GA Mengozzi)

Šlo o výklad obecné zásady unijního práva spočívající v dodržování procesních práv vztahu ke směrnici 2004/38. V původním řízení se jednalo o spor mezi panem Bensada Benallalem, španělským státním příslušníkem, a Belgií ve věci žaloby na neplatnost rozhodnutí, kterým se ukončuje platnost pobytového povolení a nařizuje se jmenovanému opustit belgické území. Jmenovaný namítal neplatnost rozhodnutí z důvodu porušení procesních práv (zejm. právo být vyslechnut) až v kasačním řízení. Podle belgického práva je nový důvod neplatnosti v kasačním řízení přípustný pouze tehdy, pokud se jedná o důvod veřejného pořádku. Šlo tedy o určení, zda důvod vycházející z porušení práva být vyslechnut představuje důvod veřejného pořádku. Soudní dvůr v podstatě odkázal předkládající soud na zásadu rovnocennosti, když shledal, že pokud je v souladu s použitelným vnitrostátním právem důvod vycházející z porušení vnitrostátního práva vznesený poprvé v řízení o kasačním opravném prostředku před vnitrostátním soudem přípustný pouze tehdy, je-li tento důvod důvodem veřejného pořádku, musí být důvod vycházející z porušení práva být vyslechnut, jak je zaručeno unijním právem, poprvé vznesený před tímto soudem, prohlášen za přípustný, pokud toto právo, jak je zaručeno vnitrostátním právem, splňuje podmínky vyžadované uvedeným právem pro kvalifikaci jako důvod veřejného pořádku (což musí ověřit předkládající soud).

C-695/15 PPU *Mirza* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 17. března 2016, GA Kokott)

Pákistánský státní příslušník vstoupil ze Srbska na maďarské území. U maďarských orgánů požádal o mezinárodní ochranu, pak se bez povolení odebral do ČR a nakonec byl přijat zpět maďarskými orgány. Žádost o mezinárodní ochranu byla odmítnuta jako nepřijatelná a maďarské orgány zamýšlely vrátit pana Mirzu do Srbska. Předkládající soud se dotázal, za jakých podmínek může členský stát rozhodnout o vrácení žadatele o mezinárodní ochranu do „třetí bezpečné země“ podle nařízení Dublin III, aniž by jeho žádost meritorně posoudil. Dle Soudního dvora právo odeslat žadatele do třetí bezpečné země může vykonat i členský stát, který přijal příslušnost k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu poté, co žadatel opustil tento stát dříve, než bylo o jeho původní žádosti meritorně rozhodnuto. Nařízení nebrání vrácení žadatele do třetí bezpečné země, pokud nebyl členský stát, který dotyčného žadatele přemísťuje, informován v rámci postupu přijetí zpět o právní úpravě cílového členského státu v oblasti vracení žadatelů do bezpečných třetích zemí ani o praxi jeho orgánů příslušných v dané věci. Nařízení v případě přijetí žadatele zpět neukládá, aby posuzování žádosti dotyčného pokračovalo ve fázi, ve které bylo pozastaveno.

C-561/14 *Genz* (rozsudek velkého senátu ze dne 12. dubna 2016, GA Mengozzi)

Soudní dvůr konstatoval, že vnitrostátní opatření, které podmiňuje sloučení rodiny tureckého pracovníka legálně pobývajícího v dotčeném členském státě s jeho nezletilým dítětem tím, že dítě má nebo může mít v tomto členském státě dostatečné vazby umožňující jeho úspěšnou integraci, a to v případě, že dotyčné dítě a jeho druhý rodič pobývají ve státě původu nebo v jiném státě a žádost o sloučení rodiny je podána po uplynutí dvou let od okamžiku, kdy rodič pobývajícím v dotčeném členském státě získal povolení k trvalému pobytu nebo povolení k pobytu s možností trvalého pobytu, je „novým omezením“ ve smyslu rozhodnutí Rady přidružení č. 1/80 o vývoji přidružení, připojeného k Dohodě o přidružení EHS - Turecko. Takové omezení není podle Soudního dvora odůvodněné zájmem na integraci občanů třetího státu.

C-558/14 *Kachab* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 21. dubna 2016, GA Mengozzi)

Držitel povolení k dlouhodobému pobytu požádal o povolení k přechodnému pobytu své manželky za účelem sloučení rodiny. Žádost byla zamítnuta z důvodu, že dotyčný neprokázal, že má finanční zdroje k uspokojení potřeb rodiny po sloučení. Soudní dvůr shledal, že vnitrostátní úprava umožňující založit zamítnutí žádosti o sloučení rodiny na prognóze pravděpodobnosti udržení – či neudržení – stálých, pravidelných a dostatečných finančních zdrojů k zajištění své výživy a výživy svých rodinných příslušníků, aniž by využívala systém sociální pomoci, a to

po dobu jednoho roku od data podání této žádosti, přičemž toto posouzení se zakládá na vývoji finančních příjmů v průběhu předcházejících šesti měsíců, neodporuje směrnici 2003/86.

C-47/15 *Affum* (rozsudek velkého senátu ze dne 7. června 2016, GA Szpunar)

Spor se týkal nelegální migrantky, která byla zadržena na francouzském území, když cestovala z Belgie do Spojeného království. Soudní dvůr konstatoval, že i tato situace představuje nelegální pobyt ve smyslu směrnice 2008/115. V souladu s ustálenou judikaturou (*El Dridi*, *Achughbalian*) pak Soudní dvůr potvrdil, že pouhý nelegální vstup nemůže být důvodem pro uložení trestu odnětí svobody. Takový trest by totiž oddálil dosažení účelu směrnice 2008/115, tj. vyhoštění dotčené osoby.

C-63/15 *Ghezelbash* a C-155/15 *Karim* (rozsudky velkého senátu ze dne 7. června 2016, GA Sharpston)

Šlo o to, zda žadatel o azyl má právo se u soudu bránit proti rozhodnutí o přemístění do jiného členského státu (který byl určen jako příslušný k posouzení jeho žádosti) tím, že nebyla správně aplikována kritéria nařízení č. 604/2013 pro určení příslušného členského státu. Soudní dvůr konstatoval, že žadatel o azyl toto právo má. Jedná se o posun oproti dřívějšímu stavu, jelikož podle předchozí unijní úpravy (nařízení č. 343/2003) se žadatel o azyl mohl proti přemístění bránit pouze poukazem na existenci systémových nedostatků azylového řízení a podmínek přijímání žadatelů o azyl v tomto členském státě, které představují závažné a prokazatelné důvody pro domněnku, že tento žadatel bude vystaven skutečnému riziku nelidského nebo ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny. Nová unijní úprava v nařízení č. 604/2013 však práva žadatelů o azyl podstatně rozšířila.

C-115/15 *NA* (rozsudek prvního senátu ze dne 30. června 2016, GA Wathelet)

Předmětem sporu byla otázka, zda a za jakých podmínek si osoba, která není státním příslušníkem členského státu a jež získala práva pobytu v členském státě jako manželka občana Unie, může taková práva zachovat. Soudní dvůr rozhodl, že dle směrnice 2004/38 státní příslušník třetího státu rozvedený s občanem Unie, z jehož strany se během manželství stal obětí domácího násilí, nemůže mít na základě čl. 13 odst. 2 písm. c) této směrnice nárok na zachování práva pobytu v hostitelském členském státě, pokud zahájení řízení o rozvodu následovalo po odjezdu manžela či manželky, který je občanem Unie, z tohoto členského státu. Dítě a rodič, který je státním příslušníkem třetího státu, do jehož výlučné péče je dítě svěřeno, mají na základě čl. 12 nařízení č. 1612/68 právo pobytu v hostitelském členském státě v situaci, kdy druhý rodič je občanem Unie a pracoval v tomto členském státě, ale ukončil pobyt v tomto členském státě dříve, než tam dítě zahájilo školní docházku. Čl. 20 SFEU nicméně nepřiznává právo pobytu v hostitelském členském

státě ani nezletilému občanu Unie, který v tomto členském státě, jehož není státním příslušníkem, pobývá od svého narození, ani rodiči, státnímu příslušníku třetího státu, do jehož výlučné péče je tento nezletilec svěřen, pokud tyto osoby mají právo pobytu v tomto členském státě na základě ustanovení sekundárního unijního práva. Podle Soudního dvora je třeba čl. 21 SFEU vykládat v tom smyslu, že přiznává uvedenému nezletilému občanu Unie právo pobytu v hostitelském členském státě, pokud splňuje podmínky uvedené v čl. 7 odst. 1 směrnice 2004/38. Pokud tomu tak je, totéž ustanovení umožňuje rodiči, který o tohoto občana Unie skutečně pečuje, pobývat s ním v hostitelském členském státě.

C-165/14 *Rendón Marín* (rozsudek velkého senátu ze dne 13. září 2016, GA Szpunar)

Bylo sporné, zda je v souladu s judikaturou vykládající čl. 20 SFEU (zejm. rozsudkem C-34/09 *Ruiz Zambrano*) taková vnitrostátní právní úprava, která v každém případě a bez možnosti přizpůsobení konkrétnímu případu zakazuje udělit povolení k pobytu žadateli se záznamem v rejstříku trestů, přestože je rodičem nezletilých dětí (občanů Unie), o něž pečuje. Soudní dvůr konstatoval, že jedno z dětí dotčeného občana třetího státu je občanem jiného členského státu, než ve kterém probíhá spor v původním řízení. Nezletilý občan Unie má při splnění podmínek této směrnice (zejména dostatečné prostředky a zdravotní pojištění) právo pobytu v tomto členském státě na základě směrnice 2004/38, z níž poté vyplývá také odvozené právo pobytu jeho rodinných příslušníků. Toto právo sice může být omezeno z přísných důvodů vymezených směrnicí 2004/38, avšak důvodem nemůže být automatický postup (obecná prevence) bez posouzení individuální situace dotčené osoby. I pokud by však podmínky směrnice 2004/38 nebyly splněny, je dáno právo pobytu na základě čl. 20 SFEU (dle rozsudku *Ruiz Zambrano*). Pro možnosti omezení tohoto práva platí prakticky tytéž podmínky jako podle směrnice 2004/38.

C-304/14 *CS* (rozsudek velkého senátu ze dne 13. září 2016, GA Szpunar)

Spor se týkal občanky třetího státu, která má být vyhoštěna ze Spojeného království z důvodu odsouzení za trestný čin. Potíž je v tom, že se jako jediný rodič stará o dítě, které je občanem EU, a předkládající soud si není jist, zda by s ohledem na rozsudek Soudního dvora ve věci *Ruiz Zambrano* nebyl vyhoštěním matky tento občan Unie připraven o možnost využívat svých práv podle čl. 20 SFEU. Soudní dvůr konstatoval, že vyhoštění v takové situaci sice není vyloučeno, ale může k němu dojít pouze tehdy, pokud občan třetího státu vzhledem ke své trestné činnosti představuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení veřejného pořádku či veřejné bezpečnosti. Tento závěr nelze dovodit automaticky jen na základě toho, že dotyčná osoba má záznam v rejstříku trestů. Je třeba provést konkrétní posouzení případu a vzít v potaz zejména osobní chování dotyčné osoby, délku a legálnost pobytu

dotyčné osoby na území dotčeného členského státu, povahu a závažnost spáchaného trestného činu, aktuální stupeň společenské nebezpečnosti této osoby pro společnost, věk a zdravotní stav dotyčného dítěte, jakož i jeho rodinné a ekonomické poměry.

C-429/15 *Danqua* (rozsudek třetího senátu ze dne 20. října 2016, GA Bot)

Ghanské státní příslušnici byla zamítnuta žádost o udělení doplňkové ochrany z důvodu promeškání 15denní lhůty, která jí dle vnitrostátního práva běžela ode dne vydání zamítavého rozhodnutí o udělení azylu. Soudní dvůr se zabýval otázkou, zda je v souladu se zásadou efektivity omezit podání žádosti o doplňkovou ochranu promlčecí lhůtou. Soudní dvůr konstatoval, že taková lhůta nemůže být přiměřená za účelem zajištění řádného průběhu řízení a může ohrozit účinný přístup žadatelů o udělení doplňkové ochrany k jejich právům.

16. Sociální politika

18 rozsudků (rovné zacházení v zaměstnání a povolání, hromadné propouštění, pracovní poměry na dobu určitou, úprava pracovní doby, převody podniků atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-441/14 *DI* (rozsudek velkého senátu ze dne 19. dubna 2016, GA Bot)

Spor mezi zaměstnancem a soukromoprávním zaměstnavatelem se týkal odstupného, kdy podle vnitrostátní právní úpravy není zaměstnavatel povinen vyplatit odstupné osobám majícím současně nárok na starobní důchod od svého zaměstnavatele v rámci důchodového systému, jehož účastníky se staly před dovršením 50 let věku. Soudní dvůr rozhodl, že obecná zásada zákazu diskriminace na základě věku konkretizovaná směrnicí 2000/78 takovéto úpravě brání. Navíc Soudní dvůr navázal na předchozí judikaturu (*Mangold, Küçükdeveci*) týkající se účinku směrnice ve sporech mezi jednotlivci, když konstatoval, že unijní právo musí být vykládáno v tom smyslu, že vnitrostátní soud rozhodující spor mezi jednotlivci spadající do působnosti směrnice 2000/78 musí při aplikaci ustanovení vnitrostátního práva vykládat tato ustanovení tak, aby mohla být uplatněna v souladu s touto směrnicí, a pokud takový výklad není možný, neaplikovat případně všechna ustanovení tohoto vnitrostátního práva, která jsou v rozporu s obecnou zásadou zákazu diskriminace na základě věku. Na této povinnosti nemění nic zásada právní jistoty či zásada ochrany legitimního očekávání ani to, že se jednotlivec, který se cítí být poškozen aplikací vnitrostátního ustanovení, které je v rozporu s unijním právem, může dovolávat odpovědnosti členského státu za porušení unijního práva.

C-423/15 *Kratzer* (rozsudek prvního senátu ze dne 28. července 2016, GA Wathlelet)

Bylo otázkou, zda se diskriminace při hledání zaměstnání ve smyslu směrnic 2000/78 a 2006/54 může domáhat osoba, z jejíž přihlášky plyne, že nechce získat zaměstnání, ale jen postavení uchazeče o místo, aby se mohla domáhat náhrady škody. Soudní dvůr konstatoval, že do působnosti obou směrnic nespadá situace, kdy dotčená osoba o místo ve skutečnosti neusiluje. Navíc za takové situace může jít i o zneužití práva.

C-258/15 *Salaberria Sorondo* (rozsudek velkého senátu ze dne 15. listopadu 2016, GA Mengozzi)

Soudní dvůr posuzoval, zda požadavek, aby uchazeči o zaměstnání u baskické policie byli mladší 35 let, představuje diskriminaci na základě věku ve smyslu směrnice 2000/78. Soudní dvůr konstatoval, že vzhledem k náplni práce tohoto druhu policistů představuje výše uvedený požadavek přiměřené opatření přijaté za účelem zajištění dostatečných fyzických schopností těchto policistů. Danou právní úpravu tak Soudní dvůr shledal slučitelnou s unijním právem.

C-216/15 *Betriebsrat der Ruhrlandklinik* (rozsudek pátého senátu ze dne 17. listopadu 2016, GA Saugmandsgaard Øe)

Podstatou sporu byla otázka, zda přidělení člena sdružení sester k jinému podniku spadá do působnosti směrnice 2008/104 o agenturním zaměstnávání, přestože člen sdružení sester nespadá do definice zaměstnance v národním právu. Soudní dvůr konstatoval, že s ohledem na cíl směrnice není myslitelné, aby státy prostřednictvím definice zaměstnance v národním právu omezovaly působnost této směrnice. Dle Soudního dvora se směrnice použije na všechny osoby, které ve prospěch jiné osoby a pod jejím vedením vykonávají činnosti, za které pobírají odměnu. V případě, že člen sdružení sester splňuje tyto podmínky, uplatní se na něj dotčená směrnice, i když není zaměstnancem ve smyslu národního práva.

C-395/15 *Daouidi* (rozsudek třetího senátu ze dne 1. prosince 2016, GA Bot)

Stěžovatel byl propuštěn ze zaměstnání poté, když si na pracovišti vykloubil loket a ani po více než půl roce nebyl schopen vrátit se do práce. Předkládající soud se Soudního dvora tázal, zda jednání zaměstnavatele mohlo představovat diskriminaci ve smyslu směrnice 2000/78. Národní právní úprava totiž jednání zaměstnavatele za diskriminaci nepokládala, jelikož situaci stěžovatele považovala za dočasnou pracovní neschopnost, nikoliv za zdravotní postižení. Soudní dvůr nejprve konstatoval, že pojem zdravotní postižení ve smyslu směrnice je potřeba vykládat autonomně, s ohledem na Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením. V této souvislosti pak musí předkládající soud vycházet ze všech objektivních skutečností daného případu a posoudit, zda v době výpovědi bylo možné očekávat,

že stav neschopnosti dotčené osoby skončí v krátkodobém horizontu, či zda se jedná o dlouhodobou překážku.

C-201/15 AGET Iraklis (rozsudek velkého senátu ze dne 21. prosince 2016, GA Wahl)

Otázkou bylo, zda unijní právo brání režimu vnitrostátního povolování hromadného propouštění. Soudní dvůr rozhodl, že svoboda usazování brání vnitrostátní úpravě, dle které zaměstnavatel může hromadné propouštění provést pouze tehdy, pokud vnitrostátní orgán veřejné moci po posouzení podmínek na trhu práce, situace podniku a zájmu národního hospodářství propouštění odsouhlasí, a to zejména z důvodu, že zájem národního hospodářství nepředstavuje důvod obecného zájmu odůvodňující omezení základní svobody zaručené Smlouvou. Navíc je dle Soudního dvora nutno, aby národní úprava nebyla formulována obecně a nepřesně, jinak nemůže splňovat požadavky zásady proporcionality a neposkytne vnitrostátnímu soudu dostatečně přesná kritéria k tomu, aby mohl přezkoumat výkon diskreční pravomoci správního orgánu. Nicméně směrnice 98/59 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se hromadného propouštění dle Soudního dvora takovéto úpravě v zásadě nebrání.

17. Sociální zabezpečení migrujících pracovníků

8 rozsudků (určení příslušného členského státu, nárok na dávky sociálního zabezpečení, výpočet starobního důchodu atd.);

Shrnutí zajímavého rozsudku:

C-187/15 Pöpperl (rozsudek prvního senátu ze dne 13. července 2016, GA Bobek)

Spor se týkal otázky, zda vnitrostátní právo může stanovit, že osoba, která má v tomto členském státě postavení úředníka a která je – za účelem přijetí zaměstnání v jiném členském státě – ze služebního poměru na vlastní žádost uvolněna, ztrácí práva na starobní důchod ze systému důchodového zabezpečení úředníků a je se zpětnou účinností pojištěna ve všeobecném systému důchodového pojištění, z něhož vzniká nárok na nižší starobní důchod, než který by plynul z uvedených práv. Soudní dvůr konstatoval, že taková úprava je v rozporu s čl. 45 SFEU.

18. Vnější vztahy

Žádný rozsudek;

19. Celní unie

16 rozsudků (antidumpingové clo, celní prohlášení na vývoz zboží, tranzit zboží atd.);

Shrnutí zajímavého rozsudku:

C-430/14 *Stretinskis* (rozsudek pátého senátu ze dne 21. ledna 2016, GA Mengozzi)

Spor se týkal otázky, zda lze za osoby ve spojení ve smyslu čl. 143 odst. 1 písm. h) nařízení č. 2454/93 (celní kodex) považovat fyzickou osobu a právnickou osobu (v níž je vedoucím pracovníkem příbuzný dotčené fyzické osoby). Celní orgány totiž nedůvěřovaly celní hodnotě zboží stanovené na základě prodejní ceny zboží mezi těmito osobami. Soudní dvůr rozhodl, že dotčené ustanovení se vztahuje i na popsanou situaci, jelikož jeho účelem je zabránit použití svévolných či smyšlených celních hodnot. Takové riziko existuje, pokud má příbuzný fyzické osoby v rámci právnické osoby moc ovlivnit prodejní cenu zboží ve prospěch svého příbuzného.

20. Společný celní sazebník

13 rozsudků (celní zařazení zboží);

Shrnutí zajímavého rozsudku:

C-409/14 *Schenker* (rozsudek pátého senátu ze dne 8. září 2016, GA Kokott)

Spor se týkal zásilek tabáku uskladněných v Maďarsku v „režimu s podmíněným osvobozením od cla“, u kterých bylo při kontrole zjištěno, že byly při vstupu na území Unie nesprávně označeny. Ačkoli se mělo jednat o tabák, který není určený ke kouření a je tudíž osvobozen od spotřební daně, ukázalo se, že zásilky obsahovaly i určité množství kvalitnějšího tabáku. Soudní dvůr nejprve konstatoval, že přítomnost určitého množství tabákového odpadu nebrání tomu, aby bylo dané zboží považováno za tabák ke kouření. Zboží tak dle Soudního dvora nebylo správně označeno. Soudní dvůr došel k závěru, že navzdory nesprávným údajům v průvodních dokumentech nevznikl dluh na spotřební dani, jelikož zboží bylo zařazeno do správné kapitoly kombinované nomenklatury a také v rámci daného režimu nadále podléhalo celnímu dohledu. Soudní dvůr také konstatoval, že chybné označení není možné považovat za nesrovnalost ve smyslu článku 38 směrnice 2008/118, jelikož zboží nebylo v Maďarsku drženo pro obchodní účely.

21. Justice a vnitřní věci

44 rozsudků (soudní příslušnost v občanských a obchodních věcech a ve věcech rodičovské zodpovědnosti, rozhodné právo pro smluvní a mimosmluvní závazkové vztahy, doručování soudních a mimosoudních písemností, vydání k trestnímu stíhání či k výkonu trestu odnětí svobody atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-359/14 a C-475/14 *ERGO Insurance* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 21. ledna 2016, GA Sharpston)

Předmětem sporu byl regresní nárok mezi pojistiteli v souvislosti s náhradou škody způsobené nehodou tahače s přívěsem (tahač a přívěs byly pojištěny každý u jiné pojišťovny). Podstatou předběžných otázek bylo určení práva rozhodného pro uplatňování uvedeného regresního nároku. Soudní dvůr rozhodl, že článek 14 písm. b) směrnice 2009/103 musí být vykládán v tom smyslu, že neobsahuje zvláštní kolizní normu, která by určovala právo rozhodné pro uplatnění regresního nároku mezi pojistiteli. Soudní dvůr dále uvedl, že nařízení Řím I a nařízení Řím II musí být vykládána v tom smyslu, že právo rozhodné pro uplatnění regresního nároku pojistitele tahače, který nahradil škodu poškozeným při dopravní nehodě zaviněné řidičem uvedeného vozidla, vůči pojistiteli přívěsu taženého při této dopravní nehodě, se určí na základě článku 7 nařízení Řím I, pokud pravidla deliktní odpovědnosti použitelná na tuto dopravní nehodu podle článku 4 a násl. nařízení Řím II stanovují rozdělení povinnosti náhrady škody.

C-94/14 *Flight Refund Ltd* (rozsudek druhého senátu ze dne 10. března 2016, GA Sharpston)

Předmětem sporu bylo určení soudu příslušného pro podání odporu proti evropskému platebnímu rozkazu, který vydal maďarský notář na základě uplatněného nároku na náhradu škody v souvislosti se zpožděním letu na trase Newark (Spojené státy) a Londýn Heathrow o více než tři hodiny. Soudní dvůr rozhodl, že jelikož v nařízení č. 1896/2006 o evropském platebním rozkazu nejsou uvedeny bližší informace ohledně pravomocí a povinností soudu posuzujícího případ v původním řízení, řídí se tyto procesní otázky podle článku 26 tohoto nařízení vnitrostátním právem tohoto členského státu. A dále, nařízení č. 44/2001 vyžaduje, aby otázka mezinárodní příslušnosti soudů členského státu původu evropského platebního rozkazu byla řešena na základě procesních pravidel, která zajišťují užitečný účinek ustanovení tohoto nařízení a právo na obhajobu, ať už o této otázce rozhoduje předkládající soud nebo soud, který předkládající soud určí jakožto soud, který je v rámci běžného občanského soudního řízení místně a věcně příslušný k rozhodnutí o takovém nároku. Soudní dvůr dále uvedl, že za předpokladu, že

takový soud, jako je soud předkládající, rozhodne o mezinárodní příslušnosti soudů členského státu původu evropského platebního rozkazu a dospěje k závěru, že taková příslušnost je dána s ohledem na kritéria uvedená v nařízení č. 44/2001, posledně uvedené nařízení a nařízení č. 1896/2006 ukládají tomuto soudu povinnost, aby vyložil vnitrostátní právo v tom smyslu, že mu umožňuje určit nebo označit soud, který je místně a věcně příslušný k vedení tohoto řízení, a za předpokladu, že takový soud, jako je soud předkládající, dospěje k závěru, že taková mezinárodní příslušnost dána není, tento soud není povinen tento platební rozkaz bez návrhu přezkoumat *per analogiam* s článkem 20 nařízení č. 1896/2006.

C-404/15 a C-659/15 PPU *Aranyosi a Căldăraru* (rozsudek velkého senátu ze dne 5. dubna 2016, GA Bot)

Tento případ nabízí odpověď na otázku, jak má vykonávající justiční orgán postupovat, pokud existují závažné důvody se domnívat, že podmínky výkonu trestu v členském státě vystavujícím evropský zatýkací rozkaz (EZR) porušují základní práva a obecné právní zásady stanovené v čl. 6 SEU. Soudní dvůr rozhodl, že podle rámcového rozhodnutí 2002/584 vykonávající justiční orgán, disponuje-li objektivními spolehlivými přesnými a aktuálními informacemi, které dokazují existenci systematických nebo obecných nedostatků podmínek výkonu trestu ve vystavujícím členském státě, pokud se týká určité skupiny osob nebo určitých zařízení výkonu trestu, musí pečlivě a s přihlédnutím ke každému jednotlivému případu zkoumat, jsou-li dány vážné a náležitě podložené důvody pro domněnku, že osoba, vůči níž byl vydán EZR pro účely trestního stíhání, resp. výkonu trestu, by v případě zbavení osobní svobody a předání do vystavujícího členského státu byla vystavena skutečnému nebezpečí nelidského nebo ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny. Pokud je tato domněnka dána, je vykonávající justiční orgán povinen požádat vystavující justiční orgán o dodatečné informace a vystavující justiční orgán je povinen takové informace ve lhůtě stanovené v žádosti poskytnout poté, co v případě potřeby požádal o spolupráci příslušný centrální orgán/orgány. Pokud na základě dodaných informací riziko nelidského či ponižujícího zacházení existuje, je vykonávající justiční orgán povinen výkon EZR odložit, nemůže jej však zastavit (odmítnout). Dotčenou osobu lze držet ve vazbě, jen pokud by celková délka vazby nebyla nepřiměřená, při propuštění z vazby je nicméně třeba učinit opatření, aby tato osoba nemohla uprchnout, tedy aby mohlo případně dojít k jejímu vydání později.

C-108/16 PPU *Dworzecki* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 24. května 2016, GA Bobek)

V řízení bylo sporné, zda pojmy obsažené v čl. 4a rámcového rozhodnutí 2002/584 o evropském zatýkacím rozkazu představují autonomní pojmy unijního práva, resp. zda se na projednávaný případ vztahuje některý z bodů tohoto ustanovení. Soudní

dvůr rozhodl, že výrazy „osobně předvolána“ a „informována o plánovaném datu a místu konání jednání soudu“, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí, nebo jiným způsobem skutečně převzala úřední informaci o plánovaném datu a místu konání jednání soudu tak, aby bylo možné jednoznačně určit, že o plánovaném jednání soudu věděla, představují autonomní pojmy práva Unie. Soudní dvůr dále uvedl, že dané ustanovení je třeba vykládat tak, že z hlediska podmínek v něm stanovených není dostačující nepřímé oznámení dotčené osobě prostřednictvím jiné dospělé osoby, která se nacházela v místě bydliště dotčené osoby a zavázala se předat předmětné oznámení, aniž by bylo možné se ujistit, zda a kdy byla úřední informace o plánovaném datu a místu konání jednání soudu dotčené osobě skutečně předána.

C-559/14 *Meroni* (rozsudek prvního senátu ze dne 25. května 2016, GA Kokott)

Předmětem sporu bylo, zda čl. 34 bod 1 nařízení č. 44/2001 ve spojení s článkem 47 Listiny musí být vykládán tak, že na uznání a výkon usnesení soudu členského státu, které bylo vydáno bez předchozího vyslechnutí třetí osoby, jejíž práva mohou být tímto usnesením dotčena, musí být nahlíženo tak, že je zjevně v rozporu s veřejným pořádkem členského státu, v němž se o uznání žádá, a s právem na spravedlivý proces ve smyslu uvedených ustanovení. Soudní dvůr rozhodl, že tomu tak není, má-li dotčená osoba možnost svá práva u dotčeného soudu uplatnit.

C-241/15 *Bob-Dogi* (rozsudek druhého senátu ze dne 1. června 2016, GA Bot)

Předmětem sporu v původním řízení byl výklad pojmu zatýkácí rozkaz a v této souvislosti skutečnost, zda vykonávající justiční orgán může odmítnout evropský zatýkácí rozkaz v případě, že neobsahuje údaj o vnitrostátním zatýkáčím rozkazu. Soudní dvůr rozhodl, že „zatýkácí rozkaz“ ve smyslu čl. 8 odst. 1 písm. c) rámcového rozhodnutí 2002/584 je vnitrostátní zatýkáčím rozkaz, který je odlišný od evropského zatýkáčím rozkazu. Pokud evropský zatýkáčím rozkaz, který se zakládá na existenci „zatýkáčím rozkazu“, neobsahuje údaj o vnitrostátním zatýkáčím rozkazu, nesmí mu vykonávající justiční orgán vyhovět, pokud na základě informací poskytnutých podle čl. 15 odst. 2 rámcového rozhodnutí, jakož i všech dalších informací, které má k dispozici, dospěje k závěru, že evropský zatýkáčím rozkaz není platný, jelikož byl vydán, aniž byl skutečně vydán vnitrostátní zatýkáčím rozkaz.

C-438/14 *Bogendorff von Wolffersdorff* (rozsudek druhého senátu ze dne 2. června 2016, GA Wathelet)

Sporné bylo, zda z článků 18 a 21 SFEU vyplývá povinnost orgánů členského státu uznat příjmení a jména příslušníka tohoto členského státu, pokud je dotyčný rovněž příslušníkem jiného členského státu, v němž získal jméno zvolené na základě svého volného uvážení obsahující několik šlechtických prvků. Otázkou zejména bylo, zda důvody související s ústavní volbou prvního členského státu a zrušením šlechtických

titulů mohou opravňovat tento členský stát k tomu, aby neuznal popsanou změnu jmen a příjmení. Soudní dvůr rozhodl, že v takové situaci orgány členského státu nejsou povinny jméno uznat, pokud se prokáže, že takové odmítnutí uznání je v tomto kontextu ospravedlněno důvody souvisejícími s veřejným pořádkem, jelikož je vhodné a nezbytné k zajištění dodržování zásady rovnosti všech občanů uvedeného členského státu před zákonem.

C-25/15 *Balogh* (rozsudek pátého senátu ze dne 9. června 2016, GA Bot)

Předmětem sporu byla otázka, zda unijní právo brání uplatnění vnitrostátní právní úpravy, která zavádí zvláštní řízení o uznání soudem jednoho členského státu konečného rozhodnutí vydaného soudem jiného členského státu, kterým se odsuzuje osoba za spáchání trestného činu, a která zejména stanoví, že náklady na překlad tohoto rozhodnutí nese v rámci uvedeného řízení tato osoba. Soudní dvůr rozhodl, že na vnitrostátní zvláštní řízení o uznání soudem členského státu konečného soudního rozhodnutí vydaného soudem jiného členského státu, kterým se odsuzuje osoba za spáchání trestného činu, se nepoužije směrnice 2010/64. Soudní dvůr dále uvedl, že uplatňování dotčené vnitrostátní právní úpravy brání rámcové rozhodnutí 2009/315 a rozhodnutí 2009/316.

C-511/14 *Pebros Servizi* (rozsudek třetího senátu ze dne 16. června 2016, GA Bot)

Sporné bylo, zda podmínky, podle kterých se v případě rozsudku pro zmeškání nárok považuje za „nesporný“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 druhého pododstavce nařízení č. 805/2004, musí být stanoveny podle *legis fori*, nebo autonomně, pouze na základě uvedeného nařízení. Soudní dvůr rozhodl, že předmětné podmínky musí být vymezeny autonomně, pouze na základě nařízení č. 805/2004.

C-12/15 *Universal Music International Holding* (rozsudek druhého senátu ze dne 16. června 2016, GA Szpunar)

Podstatou sporu byla otázka, zda majetková újma, která vznikla v jednom členském státě v důsledku protiprávního jednání v jiném členském státě, může sama o sobě založit příslušnost soudu ve smyslu čl. 5 bodu 3 nařízení č. 44/2001. Soudní dvůr rozhodl, že podle čl. 5 bodu 3 nařízení nemůže být za „místo, kde došlo ke škodné události“, při neexistenci jiných vazeb považováno místo v členském státě, kde vznikla újma, pokud tato újma spočívá výlučně ve finanční ztrátě, která se projeví přímo na bankovním účtu žalobce a je důsledkem protiprávního jednání, k němuž došlo v jiném členském státě. Soudní dvůr dále uvedl, že v rámci ověřování příslušnosti podle nařízení musí soud, jemuž byla věc předložena, posoudit všechny informace, které má k dispozici, včetně případných námitek žalovaného.

C-486/14 Kossowski (rozsudek velkého senátu ze dne 29. června 2016, GA Bot)

Předmětem sporu byl výklad zásady *ne bis in idem*. Bylo třeba určit, zda mohla být dotčená osoba stíhána v členském státě, který učinil výhradu k příslušnému ustanovení Schengenské prováděcí úmluvy v případech, kdy byl zločin spáchán na jeho území, když ve vztahu k tomuto skutku bylo v jiném členském státě trestní stíhání zastaveno. Soudní dvůr rozhodl, že zásada *ne bis in idem* zakotvená v čl. 54 Schengenské prováděcí úmluvy vykládaná ve světle čl. 50 Listiny neznamená, že by rozhodnutí státního zastupitelství o zastavení trestního stíhání, kterým bylo pravomocně ukončeno přípravné řízení – nedojde-li k jeho obnově či ke zrušení uvedeného rozhodnutí – vedené vůči určité osobě, aniž došlo k uložení sankcí, mělo být kvalifikováno jako pravomocné rozhodnutí ve smyslu těchto článků, pokud z odůvodnění tohoto rozhodnutí vyplývá, že k ukončení uvedeného řízení došlo bez důkladného vyšetřování, přičemž nevyslechnutí poškozeného a případného svědka dokládá, že k takovému vyšetřování nedošlo.

C-205/15 Toma (rozsudek druhého senátu ze dne 30. června 2016, GA Szpunar)

Předmětem sporu byla otázka, zda vnitrostátní nařízení, které zavádí řadu osvobození v případě žalob a návrhů podaných určitými veřejnými institucemi, není v rozporu se zásadou rovnosti a zákazem diskriminace. Soudní dvůr rozhodl, že čl. 47 Listiny, jakož i zásady rovnocennosti a efektivity nebrání takové právní úpravě, podle níž jsou právnické osoby veřejného práva při podání námitek proti výkonu soudního rozhodnutí týkajícího se vrácení daní, jež byly vybrány v rozporu s unijním právem, osvobozeny od soudních poplatků a zároveň se na ně při podání návrhu na zastavení takového vykonávacího řízení nevztahuje povinnost složit kauci, kdežto na návrhy, které v rámci těchto řízení podají fyzické a právnické osoby soukromého práva, se povinnost úhrady těchto soudních výloh v zásadě vztahuje.

C-614/14 Ogyanov (rozsudek velkého senátu ze dne 5. července 2016, GA Bot)

Předmětem sporu byl případný rozpor vnitrostátního pravidla, podle něhož je předkládající soud povinen vyloučit se z rozhodování ve věci, pokud v rámci žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, kterou v dané věci podal, uvedl vylíčení skutkového a právního rámce této věci. Soudní dvůr rozhodl, že čl. 267 SFEU a čl. 94 Jednacího řádu Soudního dvora vykládané ve světle čl. 47 druhého pododstavce a čl. 48 odst. 1 Listiny brání vnitrostátnímu pravidlu, které předkládajícímu soudu ukládá povinnost vyloučit se z rozhodování v projednávané věci z důvodu, že v rámci své žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vylíčil skutkový a právní rámec této věci. Čl. 267 SFEU nevyžaduje ani nezakazuje, aby po vydání rozsudku v řízení o předběžné otázce předkládající soud znovu vyslechl účastníky řízení a provedl nové dokazování, které by mohlo vést ke změně jeho skutkových a právních

konstatování učiněných v rámci žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, jestliže uvedený soud zajistí plný účinek výkladu unijního práva, který podal Soudní dvůr.

C-70/15 *Lebek* (rozsudek druhého senátu ze dne 7. července 2016, GA Kokott)

V předmětné věci bylo nutné vyložit čl. 34 bod 2 nařízení č. 44/2001, který stanoví, za jakých podmínek mohou bránit nedostatky při doručování návrhu na zahájení řízení pozdějšímu uznání a prohlášení vykonatelnosti rozsudku v jiném členském státě. Soudní dvůr rozhodl, že pojem „opravný prostředek“ uvedený v čl. 34 bodu 2 nařízení č. 44/2001 zahrnuje rovněž žádost o prominutí zmeškání lhůty, když uplynula lhůta pro podání řádného opravného prostředku. Soudní dvůr dále uvedl, že čl. 19 odst. 4 poslední pododstavec nařízení č. 1393/2007 vylučuje použití ustanovení vnitrostátního práva, která se týkají režimu žádostí o prominutí zmeškání lhůty, pokud uplynula lhůta pro přípustnost podání takových žádostí, která je upřesněna ve sdělení členského státu, na které odkazuje uvedené ustanovení.

C-222/15 *Hőszig* (rozsudek druhého senátu ze dne 7. července 2016, GA Szpunar)

Sporné bylo, zda čl. 23 odst. 1 nařízení č. 44/2001 brání existenci ustanovení o soudní příslušnosti, které je obsaženo ve všeobecných smluvních podmínkách jedné ze smluvních stran, podle něhož spory mezi smluvními stranami podléhají výlučné a konečné příslušnosti soudů v konkrétním městě členského státu. Soudní dvůr rozhodl, že dotčené ustanovení o soudní příslušnosti splňuje požadavky čl. 23 odst. 1 nařízení týkající se souhlasu stran a určitosti obsahu.

C-196/15 *Granarolo* (rozsudek druhého senátu ze dne 14. července 2016, GA Kokott)

Soudní dvůr dostal novou příležitost k tomu, aby od sebe odlišil zvláštní kritéria pro určení soudní příslušnosti, jež pro uplatňování smluvních a mimosmluvních nároků stanoví nařízení č. 44/2001. Konkrétně šlo o to, zda se na právní spor, v němž je žaloba na náhradu škody odůvodňována pouze náhlým přerušением obchodních vztahů, uplatní soudní příslušnost pro oblast delikt ní odpovědnosti. Soudní dvůr rozhodl, že dle čl. 5 bodu 3 nařízení č. 44/2001 žaloba na náhradu škody založená na náhlém přerušení takových zavedených dlouhodobých obchodních vztahů nespadá do oblasti delikt ní nebo kvazidelikt ní odpovědnosti ve smyslu tohoto nařízení, pokud mezi stranami existoval tacitní smluvní vztah, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu. Důkaz existence takového tacitního smluvního vztahu se musí zakládat na souboru shodujících se okolností, mezi které mohou patřit existence zavedených dlouhodobých obchodních vztahů, dobrá víra smluvních stran, pravidelnost operací a jejich vývoj v čase vyjádřený v množství a v hodnotě, případné dohody o vyfakturovaných cenách nebo o poskytnutých slevách, jakož i vzájemná korespondence. Soudní dvůr dále uvedl, že dle čl. 5 bodu 1 písm. b)

nařízení č. 44/2001 takové zavedené dlouhodobé obchodní vztahy, jako jsou vztahy dotčené ve věci v původním řízení, musejí být kvalifikovány jako „smlouva o prodeji zboží“, jestliže je závazkem typickým pro dotčenou smlouvu dodání zboží, nebo jako „smlouva o poskytování služeb“, pokud je tímto závazkem poskytování služeb, což přísluší určit předkládajícímu soudu.

C-230/15 *Brite Strike Technologies* (rozsudek druhého senátu ze dne 14. července 2016, GA Saugmandsgaard Øe)

Předmětem sporu bylo určení soudu příslušného *ratione loci* k rozhodnutí o žalobě americké společnosti na prohlášení neplatnosti ochranné známky lucemburské společnosti. Předkládající soud, vědom si toho, že pravidla pro určení příslušnosti v případech přeshraničních sporů jednotlivců týkající se platnosti ochranné známky jsou obsažena jak v čl. 22 bodu 4 nařízení č. 44/2001, tak v článku 4.6 Úmluvy Beneluxu o duševním vlastnictví (ochranné známky a vzory), se tázal na způsob, jakým se ustanovení těchto dvou právních aktů mají uplatnit v případě, kdy se překrývá jejich věcná, územní a časová působnost. Soudní dvůr rozhodl, že čl. 71 nařízení č. 44/2001 ve spojení s článkem 350 SFEU nebrání tomu, aby se pravidlo pro určení příslušnosti pro spory týkajících se ochranných známek a průmyslových vzorů Beneluxu uvedené v Úmluvě Beneluxu o duševním vlastnictví (ochranné známky a vzory) vztahovalo na tyto spory.

C-102/15 *Siemens Aktiengesellschaft Österreich* (rozsudek druhého senátu ze dne 28. července 2016, GA Wahl)

Předmětem sporu bylo, zda čl. 5 odst. 3 nařízení č. 44/2001 musí být vykládán v tom smyslu, že do oblasti věcí týkajících se jednání, které je postaveno na roveň protiprávnímu jednání ve smyslu tohoto ustanovení, spadá žaloba na vydání bezdůvodného obohacení, kterou se úřad pro hospodářskou soutěž členského státu snaží získat od společnosti se sídlem v jiném členském státě vrácením úroků, které této společnosti zaplatil na základě rozhodnutí správních soudů prvního členského státu o snížení pokuty, která byla uvedené společnosti tímto orgánem uložena, přičemž Nejvyšší soud následně toto posledně uvedené rozhodnutí zrušil a znovu stanovil původní výši této pokuty. Soudní dvůr rozhodl, že dotčená žaloba na vydání bezdůvodného obohacení nespadá pod pojem „věci občanské a obchodní“ ve smyslu článku 1 nařízení č. 44/2001.

C-294/16 PPU *JZ* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 28. července 2016, GA Campos Sánchez-Bordona)

Sporné bylo, zda domácí vězení s elektronickým monitorováním a další restriktivní opatření lze považovat za „vazbu“ ve smyslu rámcového rozhodnutí 2002/584. Soudní dvůr rozhodl, že opatření, jako povinnost zdržovat se v noci na určitém místě

po dobu devíti hodin spojená s dohledem dotčené osoby prostřednictvím elektronického náramku, povinností hlásit se každodenně, resp. několikrát týdně na příslušné policejní služebně, jakož i zákaz vydání cestovních dokladů, co do druhu, doby trvání, účinků a způsobu výkonu v zásadě nepředstavují opatření srovnatelná s trestem odnětí svobody a z tohoto důvodu je nelze považovat za vazbu ve smyslu rámcového rozhodnutí. V každém jednotlivém případě je třeba, aby tyto okolnosti ověřil soud rozhodující ve věci samé.

C-182/15 *Petruhhin* (rozsudek velkého senátu ze dne 6. září 2016, GA Bot)

Estonský státní příslušník A. Petruhhin byl zadržen v Lotyšsku, umístěn do vazby a na žádost měl být vydán k trestnímu stíhání do Ruska. A. Petruhhin požadoval poskytnutí stejné ochrany, jako by náležela lotyšskému občanovi (příčemž lotyšské právo zakazuje vydávání lotyšských občanů do zahraničí). Soudní dvůr rozhodl, že neudělení ochrany před vydáním má povahu omezení svobody pohybu, které však lze odůvodnit legitimním cílem, jako je boj proti beztrestnosti za trestné činy. Soudní dvůr nadto uvedl, že před samotným vydáním je třeba upřednostnit alternativní opatření méně omezující výkon dotčených práv. Tím má být využito možnosti soudit občana EU v jeho domovském členském státě za trestné činy spáchané mimo území tohoto státu.

C-294/15 *Mikolajczyk* (rozsudek druhého senátu ze dne 13. října 2016, GA Wathelet)

Soudní dvůr rozhodl, že návrh na prohlášení manželství za neplatné podaný třetí osobou po smrti jednoho z manželů spadá do oblasti působnosti nařízení č. 2201/2003. Soudní dvůr zároveň uvedl, že se tato třetí osoba však nemůže dovolávat kritérií pro určování příslušnosti uvedených v čl. 3 odst. 1 písm. a) odrážka pátá a šestá tohoto nařízení, neboť tato byla stanovena výlučně ve prospěch manželů, přičemž třetí osoba může využít zbývající kritéria uvedená v tomtéž článku nařízení.

C-135/15 *Nikiforidis* (rozsudek velkého senátu ze dne 18. října 2016, GA Szpunar)

Podstatou sporu byla použitelnost nařízení Řím I (č. 593/2008) na pracovněprávní smlouvy uzavřené před jeho účinností. Z rozsudku Soudního dvora vyplývá, že působnost nařízení nelze vztáhnout na dříve uzavřené pracovněprávní smlouvy, a to i pokud by tyto smlouvy byly již za účinnosti předpisu měněny. Změna by podle Soudního dvora musela být tak podstatná, že by se na smlouvu hledělo jako na nově uzavřenou. Soudní dvůr současně uvedl, že je vyloučeno, aby vnitrostátní soud přihlížel k imperativním normám cizího členského státu, přičemž tento výklad není zpochybněn ani zásadou loajální spolupráce zakotvenou v SEU.

C-428/15 D. (rozsudek třetího senátu ze dne 27. října 2016, GA Wathelet)

Při řízení o umístění dítěte do náhradní péče vznikly pochybnosti o výkladu možnosti postoupit příslušnost k řízení o svěření dítěte do péče soudu jiného členského státu dle čl. 15 nařízení Brusel II. Tato možnost se dle Soudního dvora vztahuje i na veřejnoprávní návrhy, je-li jejich předmětem přijetí opatření týkajících se rodičovské zodpovědnosti. Soudní dvůr dále uvedl, že kritérium nejlepšího zájmu dítěte je vyjádřením hlavní zásady celého nařízení a má působit jako korektiv při výkladu jednotlivých ustanovení. Z toho důvodu je i při posuzování případného postoupení věci dle čl. 15 nařízení nutno zejména zohlednit, zda tento krok nemůže mít škodlivý dopad na situaci dítěte a zda může přinést pro posouzení merita věci přidanou hodnotu. Právo na volný pohyb jiných osob než dítěte není dle Soudního dvora rozhodným faktorem, ledaže se toto hledisko může projevit negativně na situaci dotčeného dítěte.

C-439/16 PPU Milev (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 27. října 2016, GA Bobek)

Do trestního řízení s E. Milevem se promítl rozpor bulharské vnitrostátní úpravy s některými ustanoveními EÚLP. Bulharská úprava zakazuje, aby se soud při rozhodování o vazbě vyjadřoval k existenci důvodného podezření, že obviněný trestný čin spáchal. Naproti tomu EÚLP pro držení ve vazbě existenci důvodného podezření ze spáchání trestného činu vyžaduje. Bulharský nejvyšší kasační soud přijal stanovisko, které ponechává vnitrostátním soudům svobodu uplatnit ustanovení EÚLP nebo vnitrostátního trestního procesního práva. Vystala otázka, zda toto stanovisko může ohrozit dosažení cílů sledovaných směrnicí 2016/343, kterou se posilují některé aspekty presumpce neviny a práva být přítomen při trestním řízení před soudem. Soudní dvůr rozhodl, že stanovisko nejvyššího správního soudu není s to ohrozit směrnici sledované cíle.

C-554/14 Ogňanovov (rozsudek velkého senátu ze dne 8. listopadu 2016, GA Bot)

Bulharský státní příslušník Atanas Ogňanov vykonal část svého trestu odnětí svobody v Dánsku a druhou část v Bulharsku, přičemž během výkonu trestu v Dánsku pracoval. Dánské předpisy neumožňují zkrátit uložený trest odnětí svobody na základě doby odpracované během pobytu ve věznici. Vzhledem k tomu, že bulharské předpisy takové zkrácení umožňují, vystala po předání pana Ogňanova otázka, zda lze přiznat zkrácení vztahující se k části trestu, která byla vykonána v jiném členském státě. Soudní dvůr rozhodl, že členskému státu vždy přísluší rozhodnout o snížení trestu ve vztahu k době pobytu ve věznici na jeho území. Nárok na snížení za odpracované dny, který by vznikl při pobytu ve věznici v Dánsku, dle Soudního dvora nelze převést.

C-41/15 Gerard Dowling (rozsudek velkého senátu ze dne 8. listopadu 2016, GA Wahl)

Irsko čelilo v roce 2008 hospodářské krizi, která měla závažné dopady na finanční stabilitu irských bank. Za účelem rekapitalizace akciové společnosti ILPGH se irský ministr financí navzdory nesouhlasu akcionářů domohl vydání soudního příkazu, na jehož základě společnost vydala ve prospěch ministra akcie výměnou za vklad ve výši 2,7 miliard. Podle akcionářů byl tento příkaz vydán v rozporu s unijní směrnicí o koordinaci opatření na ochranu akcionářů (77/91). Soudní dvůr rozhodl, že takové opatření, jako byl soudní příkaz, bylo jediným možným opatřením, na jehož základě bylo možné předejít ohrožení finanční stability Unie. Zájem na důsledné ochraně akcionářů nemůže převládnout nad veřejným zájmem v zajištění stability finančního systému Unie. Směrnice přijetí takových mimořádných opatření nebrání.

C-452/16 PPU Poltorak (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 10. listopadu 2016, GA Campos Sánchez-Bordona)

Při vydávání polského státního příslušníka k výkonu trestu do Švédska vznikly pochybnosti o tom, zda evropský zatýkácí rozkaz vystavený policejním orgánem, konkrétně švédským policejním prezídiem, musí být považován za rozkaz vystavený „justičním orgánem“ ve smyslu rámcového rozhodnutí o evropském zatýkáčím rozkazu. Soudní dvůr rozhodl, že pojem „justiční orgán“ uvedený v tomto ustanovení nelze vykládat v tom smyslu, že umožňuje zahrnout rovněž policejní orgány členského státu. Soudní dvůr zdůraznil, že předávání mezi členskými státy podle evropského zatýkáčím rozkazu probíhá pod soudním dohledem, a pojmem justiční orgán je třeba rozumět orgány, které se účastní výkonu trestního soudnictví, s vyloučením policejních orgánů.

C-453/16 PPU Özçelik (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 10. listopadu 2016, GA Campos Sánchez-Bordona)

V předmětné věci byl maďarským soudem vystaven evropský zatýkáčím rozkaz, a to na základě vnitrostátního zatýkáčím rozkazu vydaného policejním orgánem. Soudní dvůr se měl vyjádřit, zda takový zatýkáčím rozkaz spadá pod pojem „soudní rozhodnutí“ ve smyslu rámcového rozhodnutí o evropském zatýkáčím rozkazu. Podle Soudního dvora skutečnost, že policejní zatýkáčím rozkaz v Maďarsku kontroluje a potvrzuje státní zástupce, činí státního zástupce odpovědného za vystavení, a je tudíž možné jej považovat za autora uvedeného zatýkáčím rozkazu. Z toho důvodu Soudní dvůr rozhodl, že takto potvrzený vnitrostátní zatýkáčím rozkaz představuje „soudní rozhodnutí“ ve smyslu rámcového rozhodnutí.

C-477/16 PPU *Kovalkovas* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 10. listopadu 2016, GA Campos Sánchez-Bordona)

R. Kovalkovas byl v Litvě odsouzen k trestu odnětí svobody. S ohledem na skutečnost, že byl dotyčný v tu dobu zadržen v Nizozemsku, vydalo litevské ministerstvo vnitra evropský zatýkácí rozkaz (EZR) za účelem výkonu trestu v Litvě. Dožádaný nizozemský soud však choval pochybnosti ohledně toho, zda EZR může být vystaven ministerstvem vnitra, tedy zda je ministerstvo „justičním orgánem“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí o EZR. Soudní dvůr rozhodl, že orgán výkonné moci, jako je litevské ministerstvo vnitra, nelze považovat za „vystavující justiční orgán“ ve smyslu rámcového rozhodnutí, takže ani jím vystavený evropský zatýkácí rozkaz nelze považovat za „soudní rozhodnutí“ ve smyslu rámcového rozhodnutí.

C-417/15 *Schmidt* (rozsudek druhého senátu ze dne 16. listopadu 2016, GA Kokott)

Předmětem sporu byla otázka, zda se nařízení č. 1215/2012 (Brusel Ia) vztahuje na řízení o zrušení darovací smlouvy z důvodu nezpůsobilosti dárce k právním úkonům a zápisu výmazu vlastnického práva pro obdarovaného. Soudní dvůr rozhodl, že návrh na zrušení darovací smlouvy k nemovité věci nespadá pod čl. 24 bod 1 nařízení, ale do zvláštní příslušnosti stanovené v čl. 7 bod 1 písm. a) nařízení. Naproti tomu návrh na výmaz vlastnického práva obdarovaného z katastru nemovitostí pod toto ustanovení spadá. V takovém případě mohou být oba návrhy spojeny podle čl. 8 bodu 4 nařízení před soudem příslušným podle čl. 24 bodu 1 nařízení.

C-618/15 *Concurrence* (rozsudek třetího senátu ze dne 21. prosince 2016, GA Wathelet)

Společnosti Concurrence a Samsung spolu uzavřely smlouvu o selektivní distribuci, která vylučovala prodej po internetu. Společnost Concurrence se snažila zamezit, aby výrobky Samsung, které sama dle smlouvy nemohla distribuovat po internetu, nabízel na základě totožné smlouvy portál Amazon, a to prostřednictvím domén více členských státech. Při řešení sporu vznikla pochybnost o výkladu místa škodné události dle čl. 5 bodu 3 nařízení 44/2000 (Brusel I). Soudní dvůr uvedl, že v případě porušení podmínek sítě selektivní distribuce prostřednictvím internetových stránek představuje škodu, jíž se může distributor dovolávat, snížení objemu jeho prodeje na základě prodeje uskutečněného v rozporu s podmínkami sítě a z toho plynoucí ztráta zisku. Z toho důvodu rozhodl, že za místo, kde došlo ke škodě, musí být považováno území členského státu, který prostřednictvím předmětné žaloby zabezpečuje dodržování uvedeného zákazu prodeje, tedy území, na kterém navrhovateli údajně klesl prodej.

22. Právo institucí a jejich zaměstnanců

Žádný rozsudek;

23. Společná zahraniční a bezpečnostní politika

Žádný rozsudek;

24. Principiální a průřezové otázky

3 rozsudky (odpovědnost členského státu za porušení unijního práva atd.)

Shrnutí zajímavého rozsudku:

C-268/15 *Fernand Ullens de Schooten* (rozsudek velkého senátu ze dne 15. listopadu 2016, GA Bot)

Belgické právo vyžadovalo, aby laboratoře, které chtějí fungovat v rámci systému všeobecného zdravotního pojištění, byly provozovány výhradně osobami způsobilými provádět výkony v oblasti klinické biologie. F. Ullens, který tuto podmínku nespĺňoval, provozoval biologickou laboratoř prostřednictvím dalších fyzických osob s potřebnou kvalifikací, a byl za to posléze odsouzen k podmíněnému trestu odnětí svobody. Na základě stížnosti F. Ullense vydala Komise v roce 2002 v řízení pro porušení Smluv proti Belgii odůvodněné stanovisko ohledně neslučitelnosti podmínky kvalifikace s dnešním článkem 49 SFEU a belgická vláda následně v roce 2005 fakticky zrušila systém schvalování, který byl hlavním předmětem ve věci trestního stíhání F. Ullense. Na základě toho zahájil F. Ullens řízení proti Belgii, v němž požaduje ochranu před důsledky předchozích rozsudků a vyplacení odškodného z titulu porušení svobody usazování a volného pohybu služeb a kapitálu (čl. 49, 56 a 63 SFEU). Dle Soudního dvora původní spor nemá žádnou souvislost s výše uvedenými články SFEU. Z tohoto důvodu nemohou z těchto ustanovení plynout F. Ullensovi žádná práva, odpovědnost dotyčného členského státu tak unijním právem založena nebyla.

ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA

Řízení o porušení unijního práva (infringement procedure) představuje zvláštní mechanismus, jehož cílem je „určit, že jednání členského státu je v rozporu s právem Unie, a přimět tento členský stát, aby v tomto jednání ustal“.⁶ Toto řízení může vést proti členskému státu Evropská komise (čl. 258 SFEU), popřípadě jiný členský stát (čl. 259 SFEU). Řízení vedená členským státem proti jinému členskému státu jsou nicméně z přirozených důvodů velmi vzácná.⁷ V naprosté většině případů vede řízení pro porušení unijního práva Evropská komise, která tím plní svoji úlohu strážkyně Smluv (guardian of the Treaties).⁸

Před zahájením řízení o porušení unijního práva

Doposud bylo ustálenou praxí, že v případě podezření na porušování práva Unie některým z členských států nezahajovala Komise okamžitě řízení o porušení povinnosti. Než se tak stalo, byla věc zásadně předmětem řízení EU Pilot. Teprve nebyla-li věc napravena či vysvětlena v rámci tohoto řízení, přistoupila Komise k zahájení řízení podle čl. 258 SFEU. Tato praxe platila i v roce 2016. Na konci roku 2016 nicméně Komise připravila a v lednu 2017 vydala sdělení⁹ „Právo EU: lepší výsledky díky lepšímu uplatňování“ (dále jen „sdělení Komise o uplatňování práva EU“), ve kterém indikuje do budoucna změnu přístupu k řízení EU Pilot. Napříště má být standardně zahajováno řízení o porušení unijního práva bez využití řízení EU Pilot, pokud v daném případě nebude uplatnění tohoto mechanismu výslovně považováno za užitečné. Případný komunikační deficit vyplývající z nepoužití této neformální fáze řízení, kterou představuje EU Pilot, hodlá Komise nahradit systematictější využíváním dialogu s členskými státy.

Komise se k tomuto kroku rozhodla i přes to, že stávající praxe vedla k poklesu zahajovaných řízení pro porušení povinnosti. Tento pokles byl zčásti trvalý (řada kauz byla uspokojivě vyřešena v rámci řízení EU Pilot, řízení pro porušení povinnosti nebylo vůbec zahájeno), zčásti pouze dočasný (případy byly nejprve předmětem řízení EU Pilot, případná řízení o porušení unijního práva byla proto zahajována s určitým zpožděním).

⁶ Rozsudek *Švédsko a další v. API a Komise*, C-514/07 P, C-528/07 P a C-532/07 P, EU:C:2010:541, bod 119.

⁷ Příkladem z nedávné doby je věc *Maďarsko v. Slovensko*, C-364/10, EU:C:2012:630. Maďarská vláda iniciovala řízení podle čl. 259 SFEU poté, co slovenské úřady zabránily prezidentu Maďarska, aby dne 21. srpna 2009 navštívil slovenské město Komárno a zúčastnil se tam slavnostního odhalení sochy svatého Štěpána. Rozsudkem ze dne 16. října 2012 Soudní dvůr žalobu maďarské vlády zamítl.

⁸ Srov. čl. 17 odst. 1 SEU, podle něhož Evropská komise „dohlíží na uplatňování práva Unie“.

⁹ Viz [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52017XC0119\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52017XC0119(01)).

Nutno dodat, že řízení ve věci opožděné transpozice či notifikace směrnic jsou vždy zahajována automaticky po marném uplynutí lhůty pro transpozici (tyto případy nejsou předmětem řízení EU Pilot, neboť o obsahu povinnosti členského státu v zásadě není sporu).

Co je EU Pilot

Jedná se o flexibilní a relativně neformální řízení, resp. mechanismus spolupráce, sloužící k objasnění, popř. řešení situací, u nichž Komise shledává možné porušení unijního práva ze strany členského státu. Jeho předmětem může být velmi široké spektrum problémů (výtky ohledně chybné aplikace unijního práva ze strany členského státu, včasné nedodání konkrétní zprávy, nesprávně provedená transpozice apod.). Mechanismus EU Pilot funguje od dubna 2008.

Postup řízení

Řízení zahajuje Komise buď z vlastní iniciativy, nebo na základě obdržené stížnosti.

Komunikuje s kontaktními místy jednotlivých členských států prostřednictvím speciální internetové databáze. Řízení je zahájeno tím, že Komise prostřednictvím této databáze zašle členskému státu (jeho kontaktnímu místu) žádost o vyjádření k určitému problému, v němž spatřuje možné porušení unijního práva.

Po obdržení žádosti kontaktní místo, v případě České republiky konkrétně VLZ, obratem osloví resort, do jehož gesce dotčená problematika spadá. V úzké spolupráci s tímto resortem je pak vypracováno vyjádření. Standardní lhůta pro vyjádření členského státu je 10 týdnů. Ve vyjádření VLZ sdělí Komisi v závislosti na povaze případu navrhovaný způsob řešení. Například oznámí přijetí nápravných kroků nebo předloží Komisi argumenty podložené stanovisko, proč k porušení práva EU nedošlo, případně poskytne další relevantní informace.

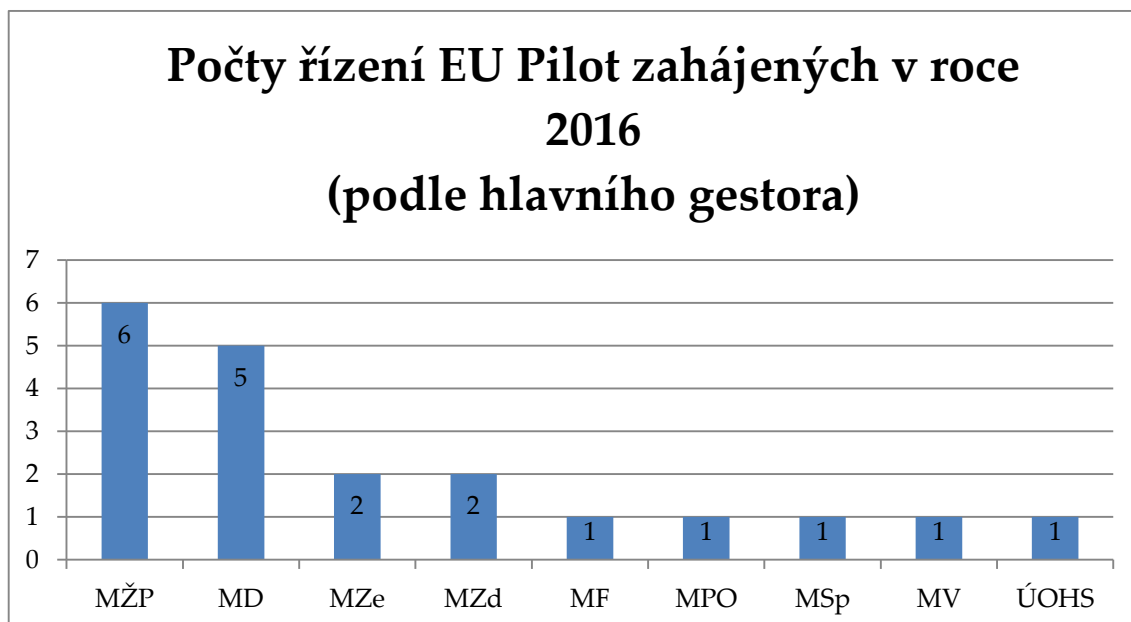
Komise následně vyjádření vyhodnotí a odpověď buď akceptuje, čímž řízení v zásadě končí, nebo ji odmítne a v takovém případě obvykle následují další kroky (což zpravidla znamená zahájení řízení pro porušení unijního práva).

Pokud Komise v odpovědi nenalezne dostatek informací potřebných k rozhodnutí, požádá o jejich doplnění (případně i opakovaně).

Vývoj v roce 2016

V průběhu roku 2016 bylo proti České republice zahájeno celkem 20 nových případů EU Pilot. Došlo tedy k malému poklesu zahájených řízení oproti roku 2015, kdy bylo zahájeno 23 řízení.

Z celkového počtu řízení byla 4 zahájena na základě stížnosti a 16 z vlastní iniciativy Komise (zdá se však, že Komise tyto kategorie v praxi ne vždy striktně rozlišuje).

Konkrétní počty zahájených řízení nejsou nutně indikátorem způsobu přijímání a uplatňování práva EU jednotlivými resorty, ale souvisejí spíše s množstvím přejímané unijní legislativy v daném portfoliu.

Průběh řízení o porušení unijního práva

Řízení podle čl. 258 SFEU

Komise zahajuje řízení z vlastní iniciativy nebo na základě stížnosti.¹⁰

Řízení je zahajováno buď na základě zjištění, že členský stát ke dni uplynutí lhůty pro transpozici neoznámil Komisi vnitrostátní předpisy představující úplnou transpozici dotčené směrnice (*non-communication infringements*; v češtině se používá pracovní označení *nenotifikační řízení*), nebo na základě názoru Komise, že vnitrostátní předpisy nejsou v souladu s předpisy EU (*non-conformity infringements*), nebo jsou aplikovány v rozporu s předpisy EU (*bad application infringements*; pro poslední dva druhy řízení se používá pracovní název *věcná řízení*).

¹⁰ Stížnost může podat každý. Dle ustálené judikatury Soudního dvora přitom ovšem platí, že „Komise není povinná zahájit řízení o nesplnění povinnosti, má v tomto ohledu diskreční pravomoc, která vylučuje právo jednotlivců vyžadovat od orgánu, aby zaujal stanovisko v určitém smyslu stejně jako právo podat žalobu na neplatnost proti jeho odmítnutí konat“ (rozsudek *Bavarian Lager v. Komise*, T-194/04, EU:T:2007:334, body 54 a 55 a citovaná judikatura; rozsudek *Komninou a další v. Komise*, C-167/06 P, EU:C:2007:633, bod 64).

Řízení je zahajováno zasláním tzv. formálního upozornění, resp. výzvy (*letter of formal notice*). Členskému státu je dána příležitost vyjádřit se k výtkám uvedeným ve formálním upozornění, a to zpravidla ve lhůtě 2 měsíců. Nepovažuje-li Komise odpověď členského státu za uspokojivou, následuje druhá fáze: Komise vydá odůvodněné stanovisko (*reasoned opinion*), které obsahuje podrobnou právní argumentaci vůči dosud přetrvávajícím výtkám a je podkladem pro případnou žalobu. Členský stát má zpravidla opět lhůtu 2 měsíců na odpověď.¹¹

Po marném uplynutí posledně uvedené lhůty může Komise podat žalobu k Soudnímu dvoru. Následuje standardní řízení před Soudním dvorem (žaloba, žalobní odpověď, replika, duplika, případně vyjádření vedlejších účastníků a vyjádření hlavních účastníků řízení k vyjádřením vedlejších účastníků, ústní jednání, stanovisko generálního advokáta a rozsudek). Pokud se Soudní dvůr se žalobou Komise (alespoň zčásti) ztotožní, vydá rozsudek, kterým konstatuje porušení povinnosti ze strany členského státu (např. „Česká republika tím, že ve stanovené lhůtě nepřijala právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/7/ES ze dne 15. února 2006 o řízení jakosti vod ke koupání a o zrušení směrnice 76/160/EHS, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z této směrnice.“¹²).

Rozsudkem Soudního dvora nemůže být v této fázi uložena dotčenému členskému státu finanční sankce, s jedinou výjimkou zavedenou Lisabonskou smlouvou: podle čl. 260 odst. 3 SFEU může Komise navrhnout uložení paušální částky nebo penále (tedy dvou složek možné finanční sankce) již prvním rozsudkem v řízení vedeném z důvodu, že dotyčný stát *nesplnil povinnost sdělit opatření provádějící směrnici přijatou legislativním postupem* (týká se tedy jen nenotifikačních řízení, a to výhradně těch, jejichž předmětem je opožděná transpozice směrnic přijatých Evropským parlamentem a Radou, popř. jen Radou přímo na základě Smluv, tj. netýká se směrnic v přenesené pravomoci a prováděcích směrnic¹³). Z hlediska sankcí však Komise doposud navrhovala v těchto řízeních dle čl. 260 odst. 3 SFEU Soudnímu dvoru pouze penále (tj. opakující se peněžní pokutu od vydání odsuzujícího rozsudku až do ukončení porušování unijního práva), navíc standardně Komise brala žalobu zpět, pokud k dokončení transpozice došlo v průběhu Soudního řízení.

¹¹ Okamžik uplynutí této lhůty je rozhodující pro případné řízení před Soudním dvorem. Dle ustálené judikatury „se existence nesplnění povinnosti musí posuzovat vzhledem ke stavu, v němž se členský stát nacházel v době, kdy uplynula lhůta stanovená v odůvodněném stanovisku, a (...) změny, ke kterým došlo následně, nemohou být Soudním dvorem brány v úvahu“ (rozsudek Komise v. Česká republika, C-481/09, EU:C:2010:572, bod 9).

¹² Rozsudek Komise v. Česká republika, C-481/09, cit. výše.

¹³ Srov. čl. 290 a 291 SFEU.

Ve svém posledním sdělení o uplatňování práva EU nicméně Komise oznámila, že hodlá být přísnější při volbě sankcí v rámci možností, které jí poskytuje čl. 260 odst. 3 SFEU. Komise chce nově navrhopvat i paušální částku (tj. jednorázovou sumu, v jejímž výpočtu lze zohlednit i zpětně dobu porušování unijního práva před vynesemím rozsudku). Napříště má být rozhodným okamžikem z hlediska řízení den, kdy uplyne lhůta pro odpověď členského státu na odůvodněné stanovisko. Poté Komise navrhne v rámci žaloby kromě penále též paušální částku a žalobu nevezme zpět, ani pokud členský stát transpozici dokončí před vynesemím rozsudku. Popsaný přístup se uplatní na řízení o nesplnění povinnosti, o jejichž zahájení bylo rozhodnuto po zveřejnění uvedeného sdělení, tedy po 19. lednu 2017.

Důvodem nového postupu je dle vyjádření Komise údajně skutečnost, že členské státy stále nedodržují transpoziční lhůty. Komise se domnívá, že tímto přísnějším uplatňováním sankcí by měla ustát stávající praxe, kdy členské státy mohly z řízení dle čl. 260 odst. 3 SFEU zpravidla vyváznout bez finančního postihu, pokud oznámily transpoziční opatření do vynesení rozsudku Soudního dvora.

S tím souvisí, že v případech porušení povinnosti oznámit ve stanovení lhůtě transpoziční opatření směrnic přijatých řádným legislativním postupem hodlá Komise podat žalobu k Soudnímu dvoru již do 12 měsíců od zahájení řízení, pokud transpoziční předpisy nebudou do té doby přijaty.

Z hlediska vývoje tohoto sankčního typu řízení lze dodat, že první žaloba v režimu čl. 260 odst. 3 SFEU byla podána proti Polsku již 31. ledna 2012.¹⁴ V průběhu let 2012 až 2015 pak bylo podáno 45 žalob.¹⁵ V roce 2016 pak byly podány 3 žaloby dle čl. 260 odst. 3 SFEU.¹⁶ V žádném z řízení vedených v režimu čl. 260 odst. 3 SFEU však doposud nebyl vydán odsuzující rozsudek, neboť většina byla v mezidobí stažena, jak bylo uvedeno výše.¹⁷ Případný rozsudek Soudního dvora v dané věci je s napětím vyhlížen, neboť by mohl vyjasnit otázku pravomoci Komise podat žalobu v režimu čl. 260 odst. 3 SFEU i tam, kde členský stát sice notifikoval plnou transpozici, avšak Komise je přesvědčena, že transpozice dotčené směrnice je ve skutečnosti neúplná; taková situace je totiž na pomezí sporu nikoli o úplnost, ale o správnost transpozice.¹⁸

¹⁴ *Komise v. Polsko*, C-48/12, EU:C:2013:3

¹⁵ V roce 2012 bylo podáno 23 žalob, v roce 2013 bylo podáno 14 žalob a v roce 2014, stejně jako v roce 2015, „jen“ 4 žaloby.

¹⁶ *Komise v. Lucembursko*, C-684/15; EU:C:2016:318; *Komise v. Rumunsko*, C-62/16; EU:C:2016/600; *Komise v. Lucembursko*, C-511/16, EU:C:2017:185.

¹⁷ Srov. výše uvedené řízení ve věci *Komise v. Polsko*, C-48/12, které bylo ukončeno usnesením předsedy Soudního dvora.

¹⁸ Sama Komise v minulosti připustila, že „spor o tom, zda jsou oznámená prováděcí opatření nebo právní předpisy existující ve vnitrostátním právním řádu dostatečné, povede k zahájení běžného řízení o správném

Řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU

Je-li v řízení podle čl. 258 SFEU vydán odsuzující rozsudek, dotčený členský stát je v souladu s čl. 260 odst. 1 SFEU „povinen přijmout opatření, která vyplývají z rozsudku Soudního dvora“. Na splnění této povinnosti se Komise ptá zpravidla ve velmi krátké době od vydání rozsudku Soudního dvora (např. ve věci *Komise v. Česká republika*, C-343/08, EU:C:2010:14 [zaměstnanecké penzijní fondy] si Komise vyžádala tyto informace již po šesti týdnech od vydání rozsudku).

Není-li odpověď členského státu uspokojivá, může Komise zahájit řízení dle čl. 260 odst. 2 SFEU, jehož účelem je „přimět členský stát, který je v prodlení, aby vyhověl rozsudku, kterým bylo rozhodnuto o nesplnění povinnosti“¹⁹. Řízení je zahajováno zasláním formálního upozornění (výzvy). Dotčenému členskému státu je dána příležitost vyjádřit se k formálnímu upozornění, a to zpravidla ve lhůtě 2 měsíců. Není-li odpověď uspokojivá, může Komise podat žalobu k Soudnímu dvoru (od vstupu Lisabonské smlouvy v platnost se již odůvodněné stanovisko nevydává a řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU je tedy, oproti řízení podle čl. 258 SFEU, o tento krok kratší).

V žalobě k Soudnímu dvoru navrhne Komise paušální částku (jednorázová sankce za nesplnění povinnosti od vydání prvního rozsudku do okamžiku zajištění nápravy či vydání rozsudku v režimu čl. 260 odst. 2 SFEU) a/nebo penále (opakující se sankce za nesplnění povinnosti od vydání rozsudku v režimu čl. 260 odst. 2 SFEU do okamžiku zajištění nápravy).

Stejně jako v případech výše uvedených nenotifikačních řízení dle čl. 260 odst. 3 SFEU navrhovala Komise původně pouze penále. Po prvním rozsudku Soudního dvora, kterým došlo k uložení obou sankcí (penále a paušální částky) současně²⁰, však Komise tuto praxi změnila a přijala sdělení „Použití článku 228 Smlouvy o ES“²¹. Od té doby Komise systematicky navrhuje uložení penále i paušální částky. V roce 2016 byly vydány 2 rozsudky v řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU.²² Nejcitelnější sankci

provedení směrnice podle článku 258 SFEU“ (Sdělení Komise – Provádění čl. 260 odst. 3 Smlouvy o fungování EU, Úř. věst. C 12, 15.1.2011, s. 1-5, bod 19), tj. nikoli řízení v režimu čl. 260 odst. 3 SFEU. I v praxi České republiky se však vyskytly případy, kdy byla sice oznámena plná transpozice, Komise však trvala na použitelnosti čl. 260 odst. 3 SFEU s poukazem např. na (údajnou) absenci transpozice toho či onoho ustanovení směrnice.

¹⁹ Rozsudek *Švédsko a další v. API a Komise*, C-514/07 P, C-528/07 P a C-532/07 P, EU:C:2010:541, bod 119.

²⁰ Rozsudek *Komise v. Francie*, C-304/02, EU:C:2005:444. Francii bylo uloženo zaplatit penále ve výši 57 761 250,- EUR za každé šestiměsíční období dalšího neplnění prvního rozsudku a paušální částku ve výši 20 000 000,- EUR.

²¹ SEK(2005) 1658.

²² *Komise v. Portugalsko*, C-557/14, EU:C:2016:471; *Komise v. Řecko*, C-584/14, EU:C:2016:636.

uložil Soudní dvůr Řecku za nevypracování plánu a nevybudování sítě zařízení na odstraňování odpadu²³ (denní penále ve výši 30 000,- EUR s tím, že částka je rozdělena na tři části odpovídající třem žalobním důvodům Komise, a dále paušální částku 10 000 000,- EUR). Další sankce byla uložena Portugalsku za nevybavení aglomerací stokovými soustavami městských odpadních vod²⁴ (denní penále ve výši 8 000,- EUR a paušální částku ve výši 3 000 000,- EUR).

Budoucí výhled

Dle výše uvedeného sdělení Komise o uplatňování práva EU budou v budoucnu přednostně prošetřovány případy, kdy členské státy neoznámily prováděcí opatření (*non-communication infringements*), nebo kdy těmito opatřeními dle názoru Komise provedly směrnice ve vnitrostátním právu nesprávně (*non-conformity infringements*). Dále se Komise hodlá zaměřovat na případy podle čl. 260 odst. 2 SFEU, kdy členské státy nerespektují rozsudek Soudního dvora, nebo kdy vážně poškodily finanční zájmy EU nebo narušily výlučné pravomoci EU podle čl. 2 odst. 1 SFEU ve spojení s článkem 3 SFEU. Velkou důležitost hodlá Komise přikládat případům nesplnění povinnosti, které odhalují systémové nedostatky narušující fungování institucionálního rámce EU.²⁵

Úloha vládního zmocněnce v řízení o porušení unijního práva

VLZ „zastupuje a hájí zájmy České republiky v řízeních před Soudním dvorem EU a v řízeních o porušení unijního práva ve fázi řízení s Evropskou komisí, včetně kroků jim předcházejících“. Je tedy nejen zástupcem České republiky před samotným Soudním dvorem EU, ale je i „prostředníkem mezi Evropskou komisí a orgány České republiky a (...) zástupcem České republiky v řízeních o porušení [unijního práva]“ a je rovněž kontaktním místem pro EU Pilot.²⁶

V řízení o porušení unijního práva tak VLZ přijímá formální upozornění (výzvy) a odůvodněná stanoviska Komise a spolupracuje s jednotlivými rezorty, do jejichž gesce spadá předmět řízení (zejména dotčené právní předpisy), za účelem určení přístupu k řízení (odmítnutí tvrzení Komise, nebo naopak informování Komise o opatřeních k nápravě) a za účelem přípravy odpovědi.

Následně, v případě, že je v řízení o porušení unijního práva podána žaloba k Soudnímu dvoru, činí VLZ, opět ve spolupráci s příslušnými rezorty, i všechny úkony v řízení před Soudním dvorem (v reakci na žalobu vypracovává žalobní

²³ *Komise v. Řecko*, C-584/14, EU:C:2016:636.

²⁴ *Komise v. Portugalsko*, C-557/14, EU:C:2016:471.

²⁵ Sdělení Komise, str. 8.

²⁶ Viz čl. 3 Statutu VLZ.

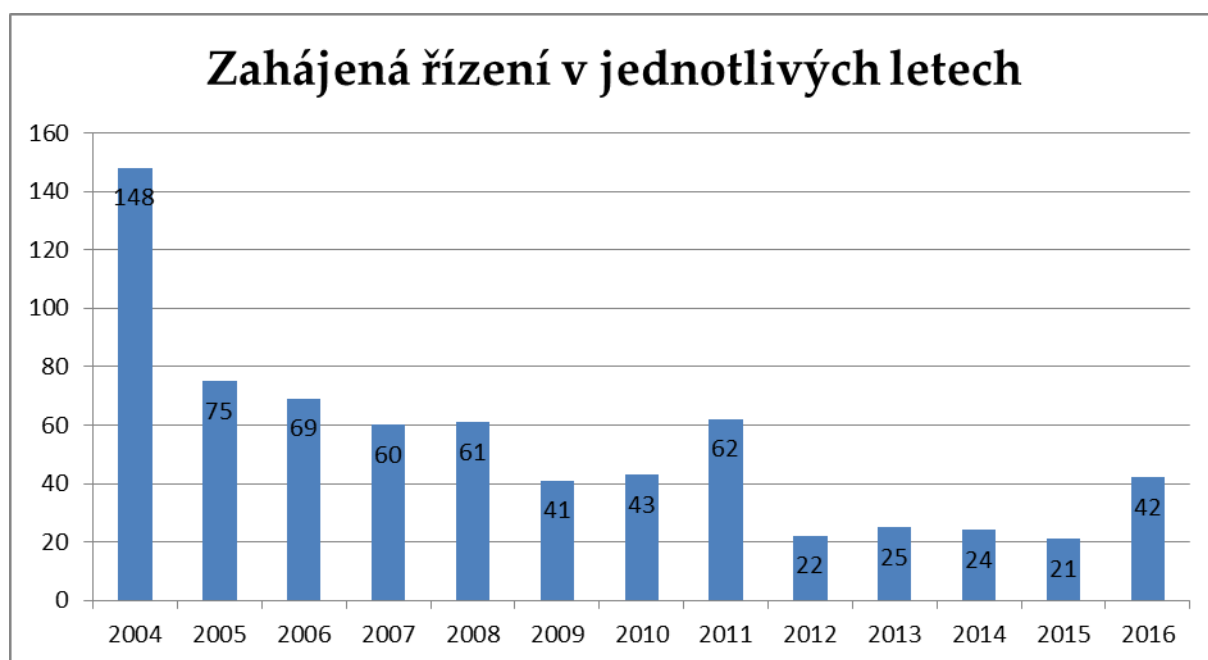
odpověď, v reakci na repliku vypracovává dupliku, zastupuje vládu ČR na případném ústním jednání).

V případě potřeby je VLZ oprávněn vyžadovat potřebnou součinnost i dalších dotčených subjektů (zákon č. 186/2011 Sb., o poskytování součinnosti pro účely řízení před některými mezinárodními soudy a jinými mezinárodními kontrolními orgány a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů).

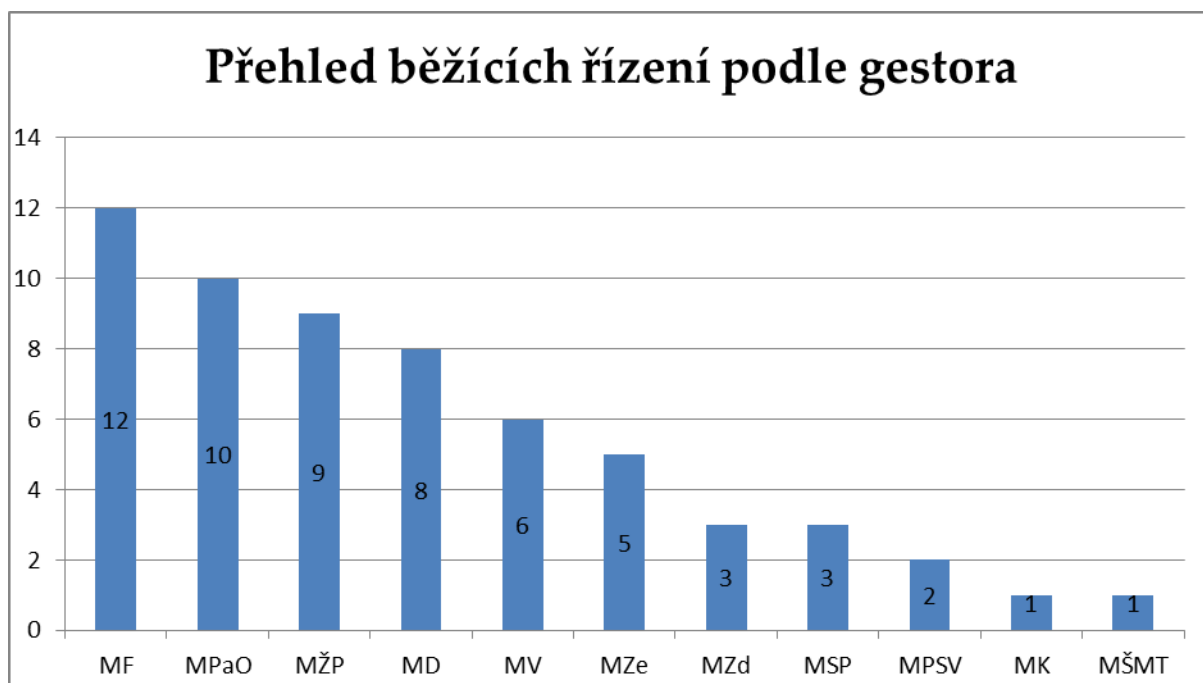
Řízení o porušení unijního práva vedená proti ČR

Celkový přehled

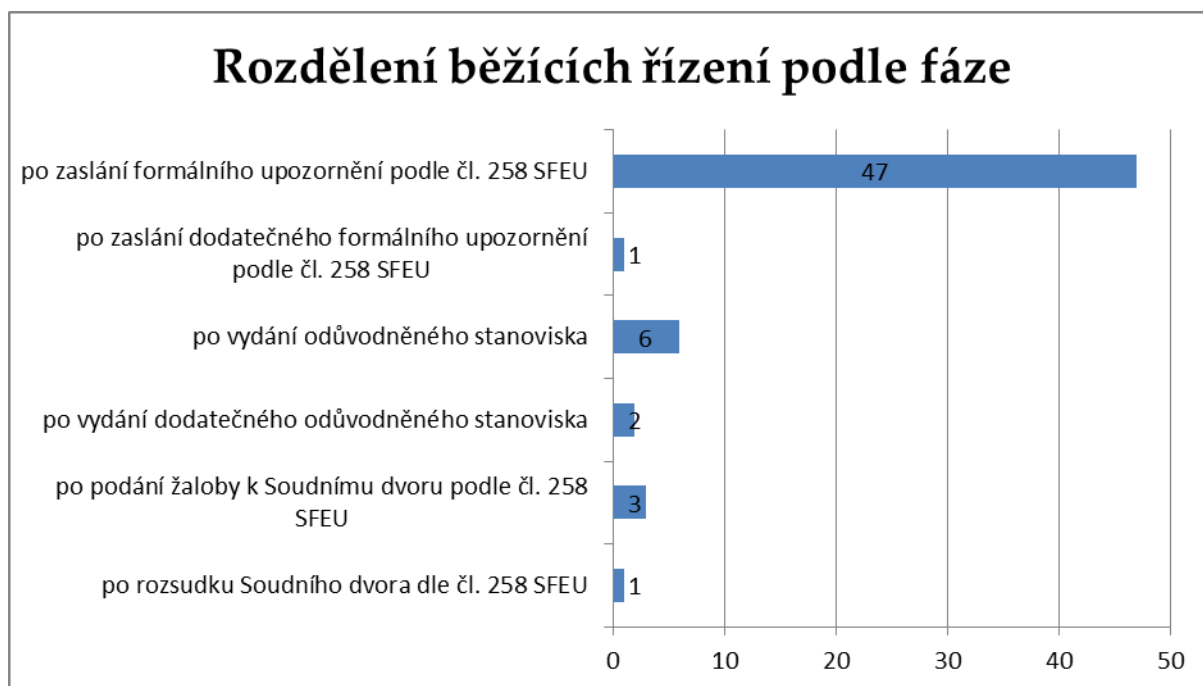
Do 31. prosince 2016 bylo proti ČR zahájeno (od přistoupení k Evropské unii dne 1. května 2004) celkem 693 řízení o porušení unijního práva.

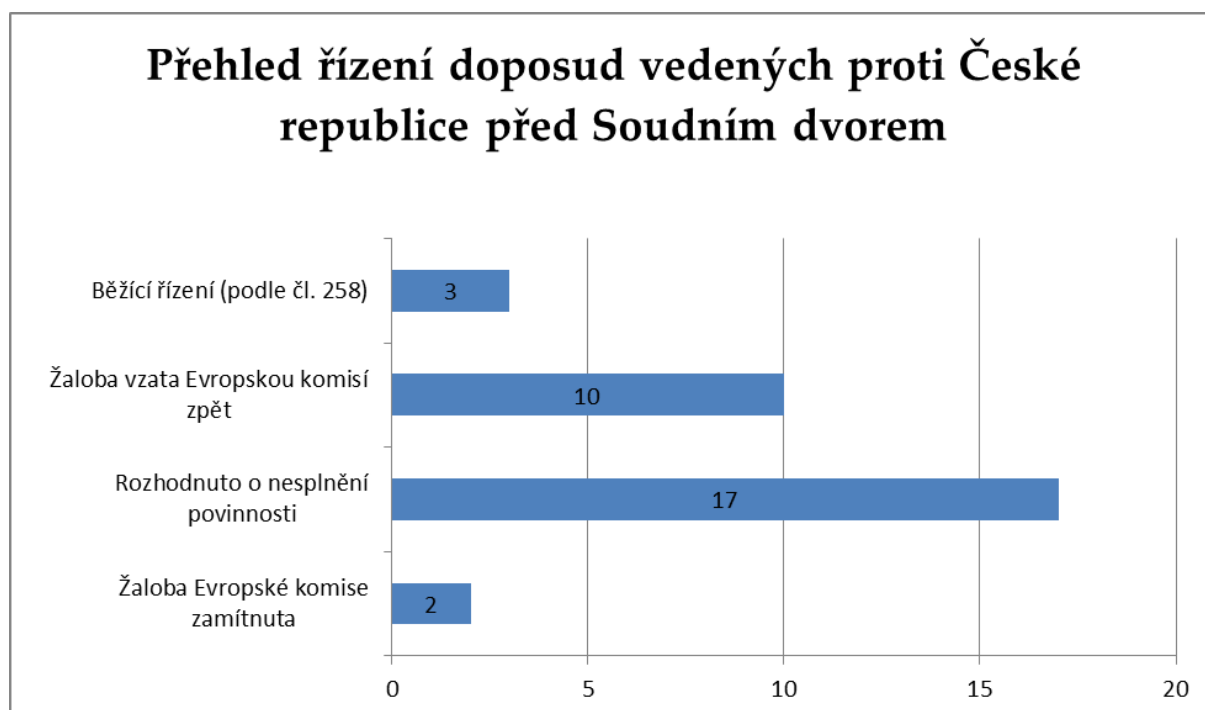
Z výše uvedeného počtu probíhá k 31. prosinci 2016 celkem 60 řízení o porušení úijního práva. Tato řízení jsou uvedena níže v přehledu běžících řízení.

K 31. prosinci 2016 se tato řízení nacházela v následujících fázích:

Jen 32 z celkového počtu řízení o porušení unijního práva zahájených ode dne přistoupení České republiky k EU vyústilo do 31. prosince 2016 v podání žaloby k Soudnímu dvoru podle čl. 258 SFEU,²⁷ resp. v jednom případě následně v podání žaloby dle čl. 260 odst. 2 SFEU.²⁸ Předmětem většiny těchto soudních žalob (18) byla absence transpozice směrnice. Ve zbývajících případech bylo ČR vytýkáno porušení unijního práva spočívající v nesprávné (či neúplné) transpozici směrnice či v nesprávné aplikaci unijního práva.

Tabulka pro přehlednost uvádí i řízení, kde Komise vzala žalobu zpět. Jde o situace, kdy dotčený členský stát v průběhu řízení před Soudním dvorem dokončí transpozici, resp. notifikaci dotčené směrnice, nebo napraví jiná vytýkaná porušení. Řízení je na základě toho ukončeno bez vydání rozsudku ve věci.

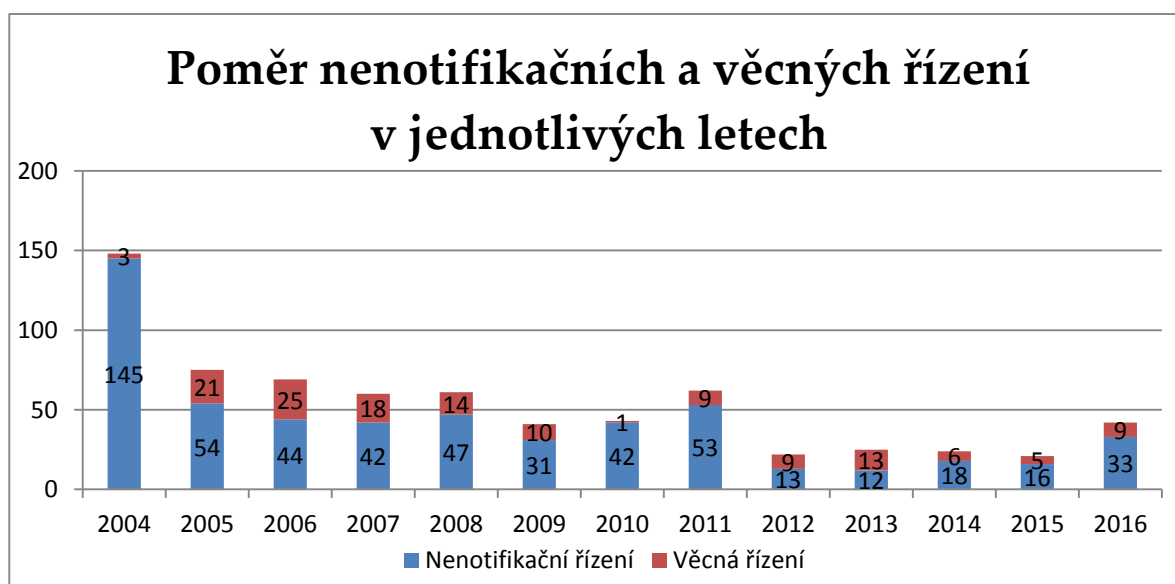
²⁷ V roce 2016 byla vůči České republice zahájena dvě řízení, a to *Komise v. Česká republika*, C-314/16 [směrnice o řidičských průkazech], a *Komise v. Česká republika*, C-575/16 [požadavek českého občanství pro výkon činnosti notáře].

²⁸ Do této „druhé“ fáze řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU se dostalo řízení *Komise v. Česká republika*, C-241/11, EU:C:2013:423 [instituce zaměstnaneckého penzijního pojištění].

Nutno dodat, že Soudní dvůr rozhodne o nesplnění povinnosti členským státem i v případě, že žalobě Komise vyhoví jen z části, resp. shledá za odůvodněné jen některé žalobní důvody uplatněné Komisí.²⁹

Nenotifikační v. věcná řízení

Pokud jde o celkový poměr typů řízení – nenotifikačních vůči věcným – lze konstatovat, že do 31. prosince 2016 bylo vůči České republice zahájeno 550 nenotifikačních řízení a 143 věcných řízení. Jak vyplývá z přiloženého grafu, ačkoliv došlo v posledních letech k podstatnému snížení počtu nenotifikačních řízení, v roce 2016 se tento počet oproti předchozímu roku zvýšil na dvojnásobek.

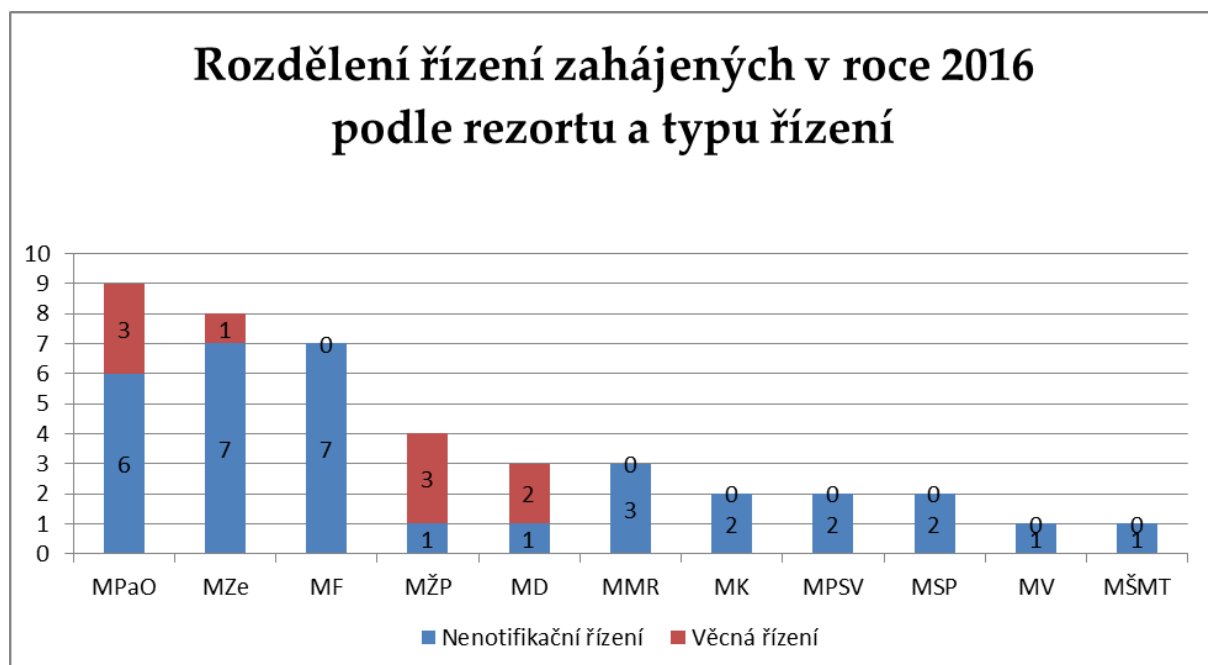

Vývoj v roce 2016 – nově zahájená řízení

V průběhu roku 2016 zahájila Komise proti České republice 42 nových řízení o porušení unijního práva, z toho 33 nenotifikačních a 9 věcných. Současně vydala jedno tzv. doplňující formální upozornění. Tato dodatečná či opakovaná rozhodnutí vydává Komise zpravidla tehdy, pokud chce rozšířit rozsah řízení o nové prvky, např. pokud v mezidobí došlo ke změně skutkových okolností nebo k vývoji v judikatuře Soudního dvora. V takovém případě je zapotřebí zpřesnit rozsah výtek vůči členskému státu, aby mu byla dána možnost se hájit.

²⁹ Viz rozsudek *Komise v. Česká republika*, C-545/10, EU:C:2013:509, v jehož rámci Soudní dvůr vyhověl čtyřem ze šesti žalobních důvodů.

Z 33 zahájených nenotifikačních řízení se jich 24 týkalo směrnic přijatých řádným legislativním postupem, tedy směrnic, které spadají do působnosti čl. 260 odst. 3 SFEU. Z těchto 24 řízení bylo již v průběhu roku 2016 zastaveno 10 řízení.

Přehled nenotifikačních řízení zahájených v roce 2016

<i>Číslo</i>	<i>Předmět řízení</i>	<i>Zahájeno</i>
2016/0033	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/50/EU, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/109/ES o harmonizaci požadavků na průhlednost týkajících se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/71/ES o prospektu, který má být zveřejněn při veřejné nabídce nebo přijetí cenných papírů k obchodování a směrnice Komise 2007/14/ES, kterou se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením směrnice 2004/109/ES	27.1.2016
2016/0034	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/60/EU o navrácení kulturních statků neoprávněně vyvezených z území členského státu a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012 (přepracované znění)	27.1.2016
2016/0035	Prováděcí směrnice Komise 2014/20/EU o vymezení tříd Unie pro základní a certifikovanou sadbu brambor a o podmínkách a označování těchto tříd	27.1.2016
2016/0036	Prováděcí směrnice Komise 2014/21/EU o minimálních podmínkách a třídách Unie pro sadbu brambor předcházející základní sadbě brambor	27.1.2016
2016/0037	Prováděcí směrnice Komise 2013/63/EU, kterou se mění přílohy I a II směrnice Rady 2002/56/ES, pokud jde o minimální požadavky na sadbu brambor a partie sadby brambor	27.1.2016
2016/0038	Směrnice Rady 2014/107/EU, kterou se mění směrnice 2011/16/EU, pokud jde o povinnou automatickou výměnu informací v oblasti daní	27.1.2016
2016/0039	Směrnice Rady 2014/86/EU, kterou se mění směrnice 2011/96/EU o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států	27.1.2016

2016/0172	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/53/EU o rekreačních plavidlech a vodních skútrech a o zrušení směrnice 94/25/ES	23.3.2016
2016/0173	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/55/EU, kterou se mění směrnice 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací a nařízení (EU) č. 1024/2012 o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu („nařízení o systému IMI“)	23.3.2016
2016/0174	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/61/EU o opatřeních ke snížení nákladů na budování vysokorychlostních sítí elektronických komunikací	23.3.2016
2016/0275	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/17/EU o smlouvách o spotřebitelském úvěru na nemovitosti určené k bydlení	26.5.2016
2016/0276	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU o udělování koncesí	26.5.2016
2016/0277	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES	26.5.2016
2016/0278	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES	26.5.2016
2016/0279	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/26/EU o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících a udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu	26.5.2016
2016/0280	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/28/EU o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se dodávání výbušnin pro civilní použití na trh a dozoru nad nimi	26.5.2016

2016/0281	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/30/EU o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se elektromagnetické kompatibility	26.5.2016
2016/0282	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/34/EU o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se zařízení a ochranných systémů určených k použití v prostředí s nebezpečím výbuchu	26.5.2016
2016/0283	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/35/EU o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se dodávání elektrických zařízení určených pro používání v určitých mezích napětí na trh	26.5.2016
2016/0505	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/56/EU, kterou se mění směrnice 2006/43/ES o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek	27.7.2016
2016/0506	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/53/EU o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se dodávání rádiových zařízení na trh a zrušení směrnice 1999/5/ES	27.7.2016
2016/0507	Směrnice Komise v přenesené pravomoci 2014/109/EU, kterou se mění příloha II směrnice EP a Rady 2014/40/EU vytvořením knihovny obrazových varování pro použití na tabákových výrobcích	27.7.2016
2016/0508	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/40/EU o sblížování právních a správních předpisů členských států týkajících se výroby, obchodní úpravy a prodeje tabákových a souvisejících výrobků a o zrušení směrnice 2001/37/ES	27.7.2016
2016/0605	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/67/EU o prosazování směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012 o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu („nařízení o systému IMI“)	22.9.2016

2016/0606	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/54/EU o opatřeních usnadňujících výkon práv udělených pracovníkům v souvislosti s jejich volným pohybem	22.9.2016
2016/0607	Směrnice Komise 2014/80/EU, kterou se mění příloha II směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/118/ES o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu	22.9.2016
2016/0608	Prováděcí směrnice Komise (EU) 2015/2392 k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 596/2014, pokud jde o oznamování skutečných nebo možných porušení tohoto nařízení příslušným orgánům	22.9.2016
2016/0609	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/57/EU o trestních sankcích za zneužívání trhu	22.9.2016
2016/0717	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/36/EU o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem zaměstnání jako sezónní pracovníci	24.11.2016
2016/0718	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/42/EU o zajišťování a konfiskaci nástrojů a výnosů z trestné činnosti v Evropské unii	24.11.2016
2016/0719	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/92/EU o porovnatelnosti poplatků souvisejících s platebními účty, změně platebního účtu a přístupu k platebním účtům se základními prvky	24.11.2016
2016/0720	Směrnice Komise (EU) 2015/565, kterou se mění směrnice 2006/86/ES, pokud jde o některé technické požadavky na kódování lidských tkání a buněk	24.11.2016
2016/0721	Směrnice Komise (EU) 2015/566, kterou se provádí směrnice 2004/23/ES, pokud jde o postupy pro ověřování rovnocenných jakostních a bezpečnostních norem pro dovážené tkáně a buňky	24.11.2016

Přehled věcných řízení zahájených v roce 2016

<i>Číslo</i>	<i>Předmět řízení</i>	<i>Zahájeno</i>
2016/4003	Nevyhlášení všech evropských významných lokalit v ČR dle směrnice Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin	25.2.2016
2015/2025	Nesprávné provedení směrnice Rady 2011/70/Euratom, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem	28.4.2016
2016/2016	Nesprávného provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí	28.4.2016
2016/2050	Neprovedení notifikací opatření dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 994/2010 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu	26.5.2016
2016/2062	Překračování mezních limitů NO ₂ stanovených směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu	22.7.2016
2016/2131	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU o energetické náročnosti budov	17.11.2016
2016/2117	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/57/ES o interoperabilitě železničního systému ve Společenství	17.11.2016
2016/2141	Nesprávná aplikace směrnice Rady 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod	8.12.2016
2016/2175	Nesprávné provedení čl. 13 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2007 o schvalování typu motorových vozidel z hlediska emisí z lehkých osobních vozidel a z užitkových vozidel (Euro 5 a Euro 6) a z hlediska přístupu k informacím o opravách	8.12.2016

a údržbě a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/46/ES, kterou se stanoví rámec pro schvalování motorových vozidel a jejich přípojných vozidel, jakož i systémů, konstrukčních částí a samostatných technických celků určených pro tato vozidla

Rozhodnutí Komise o postupu v běžících řízeních učiněná v průběhu roku 2016

Pouze v 1 řízení vydala Komise v průběhu roku 2016 odůvodněné stanovisko a v 1 řízení dodatečné formální upozornění. Ve 3 řízeních Komise rozhodla o podání žaloby a v 1 řízení byla žaloba Komisí stažena.

<i>Číslo</i>	<i>Předmět řízení</i>	<i>Rozhodnutí</i>	<i>Datum</i>
2006/2230	Podmínka občanství u notářů	rozhodnuto o podání žaloby	25.2.2016
2014/2065	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126 o řidičských průkazech	rozhodnuto o podání žaloby	28.4.2016
2013/2279	Provádění nařízení (ES) č. 1071/2009, kterým se zavádějí společná pravidla týkající se závazných podmínek pro výkon povolání podnikatele v silniční dopravě	rozhodnutí o stažení žaloby	26.5.2016
2014/4234	Dodržení nařízení (ES) č. 1013/2006 o přepravě odpadů při přepravě látky TPS-NOLO (GEOBAL) z České republiky do Polska	rozhodnuto o podání žaloby	22.7.2016
2016/0174	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/61/EU o opatřeních ke snížení nákladů na budování vysokorychlostních sítí elektronických komunikací	odůvodněné stanovisko	29.9.2016

2013/4079	Nesprávné uplatnění směrnice EIA na projekt skládkování nebezpečného odpadu z lagun Ostramo	dodatečné formální upozornění	8.12.2016
-----------	---	-------------------------------	-----------

Řízení ukončená v roce 2016

Celkem bylo v roce 2016 zastaveno 28 řízení (z toho 20 nenotifikačních a 8 věcných).

<i>Číslo</i>	<i>Předmět řízení</i>	<i>Ukončeno</i>
2015/0262	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/29/EU o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se dodávání pyrotechnických výrobků na trh	25.2.2016
2013/2095	Nesprávná transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/118/ES o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu	25.2.2016
2016/0035	Směrnice Komise 2014/20/EU o vymezení tříd Unie pro základní a certifikovanou sadbu brambor a o podmínkách a označování těchto tříd	28.4.2016
2016/0036	Prováděcí směrnice Komise 2014/21/EU o minimálních podmínkách a třídách Unie pro sadbu brambor předcházející základní sadbě brambor	28.4.2016
2016/0037	Prováděcí směrnice Komise 2013/63/EU, kterou se mění přílohy I a II směrnice Rady 2002/56/ES, pokud jde o minimální požadavky na sadbu brambor a partie sadby brambor	28.4.2016
2014/2129	Nesprávná implementace směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/52/ES a rozhodnutí Komise 2009/750/ES o elektronickém mýtném	28.4.2016
2014/0317	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU o energetické účinnosti	26.5.2016
2013/2059	Schválení přístupu Ruské federace k Haagské úmluvě o občanskoprávních aspektech únosů dětí	26.5.2016
2014/2057	Nesprávná transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpadech	22.7.2016

2015/0382	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/56/EU, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/66/ES o akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech, pokud jde o uvádění na trh přenosných baterií a akumulátorů obsahujících kadmium, které jsou určeny do bezšňůrových elektrických nástrojů, a knoflíkových článků s nízkým obsahem rtuti, a kterou se zrušuje rozhodnutí Komise 2009/603/ES	22.7.2016
2016/0034	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/60/EU o navrácení kulturních statků neoprávněně vyvezených z území členského státu a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012 (přepracované znění)	22.7.2016
2015/0378	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/11/EU o alternativním řešení spotřebitelských sporů a o změně nařízení 2006/2004 a směrnice 2009/22/ES (směrnice o alternativním řešení spotřebitelských sporů)	22.7.2016
2015/0260	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/18/EU o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek a o změně a následném zrušení směrnice Rady 96/82/ES	29.9.2016
2015/0383	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/49/EU o systémech pojištění vkladů	29.9.2016
2015/0516	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/39/EU, kterou se mění směrnice 2000/60/ES a 2008/105/ES, pokud jde o prioritní látky v oblasti vodní politiky	29.9.2016
2016/0173	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/55/EU, kterou se mění směrnice 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací a nařízení (EU) č. 1024/2012 o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu („nařízení o systému IMI“)	29.9.2016
2016/0281	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/30/EU o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se elektromagnetické kompatibility	29.9.2016

2016/0283	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/35/EU o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se dodávání elektrických zařízení určených pro používání v určitých mezích napětí na trh	29.9.2016
2015/2042	Nesprávná transpozice některých ustanovení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/105/ES o normách environmentální kvality v oblasti vodní politiky	17.11.2016
2015/2035	Povinnost informovat spotřebitele o zemi původu nabízených potravin	17.11.2016
2016/0172	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/53/EU o rekreačních plavidlech a vodních skútrech a o zrušení směrnice 94/25/ES	17.11.2016
2016/0282	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/34/EU o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se zařízení a ochranných systémů určených k použití v prostředí s nebezpečím výbuchu	17.11.2016
2015/2061	Nestažení výhrad proti některým přílohám úmluvy COTIF	17.11.2016
2014/4322	Nesoulad se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/93/ES o regulaci provozu letadel uvedených v části II kapitoly 3 svazku 1 přílohy 16 k Úmluvě o mezinárodním civilním letectví, druhé vydání (1988) (kodifikované znění)	17.11.2016
2015/0027	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/59/EU, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků	8.12.2016
2016/0276	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU o udělování koncesí	8.12.2016
2016/0277	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES	8.12.2016

2016/0278 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU 8.12.2016
o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví
vodního hospodářství, energetiky, dopravy
a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES

Řízení projednávaná v roce 2016 před Soudním dvorem

Dne 22. září 2016 vynesl Soudní dvůr rozsudek ve věci C-525/14 *Komise v. Česká republika*, jejímž předmětem byl spor o uznávání některých nizozemských puncovních značek vyražených mimo území EU (pobočkou v Číně). Komise měla za to, že neuznáním těchto puncovních značek Česká republika omezuje volný pohyb drahých kovů opuncovaných těmito značkami a předmětů, které jsou z těchto kovů vyrobeny. Soudní dvůr shledal žalobu za odůvodněnou pouze částečně. Především přisvědčil argumentaci České republiky, že puncovní značka vyražená ve třetí zemi neposkytuje dostatečnou úroveň ochrany a členský stát je oprávněn vyžadovat provedení kontroly na území Unie. Na tomto základě rozlišil mezi drahými kovy, u nichž členský stát je povinen opuncování uznávat (drahé kovy opuncované v Unii nebo opuncované ve třetích státech a zkontrolované v Unii) a u kterých nikoliv (ostatní případy drahých kovů opuncovaných mimo Unii), přičemž k doložení skutečnosti, že dané drahé kovy byly opuncovány či zkontrolovány v Unii, by měl dostačit listinný důkaz. Soudní dvůr tedy fakticky potvrdil stanovisko České republiky, dle kterého nestačí pouhé opuncování v třetích státech nizozemským puncovním úřadem, ale lze vyžadovat, aby dané drahé kovy byly před uvedením na český trh podrobeny důkladné kontrole (ryzosti) ze strany českého kontrolního orgánu nebo kontrolního orgánu jiného členského státu.

Dne 20. června 2016 byla z rejstříku Soudního dvora vyškrtnuta věc C-581/15 *Komise v. Česká republika*, v níž Komise vytýkala, že Česká republika nezřídila vnitrostátní elektronický rejstřík podniků silniční dopravy a nepropojila ho s vnitrostátními elektronickými rejstříky ostatních členských států. Poté, co Česká republika Komisi oznámila zřízení uvedeného rejstříku a jeho úspěšné propojení s vnitrostátními elektronickými rejstříky ostatních členských států, rozhodla Komise dne 26. května 2016 o stažení žaloby.

Během roku 2016 probíhala písemná fáze řízení ve věci C-606/15 *Komise v. Česká republika*, v níž je České republice vytýkáno neprovedení některých ustanovení směrnice o bezpečnosti železnic.

Dne 1. června 2016 podala Komise žalobu ve věci C-314/16, v níž Česká republika vytýká, že nesprávně provedla vymezení dvou kategorií vozidel stanovených směrnicí o řídičských průkazech.

Dne 14. listopadu 2016 podala Komise žalobu ve věci C-575/16, v níž České republice vytýká, že podmiňuje výkon činnosti notáře českým státním občanstvím.

Žaloba v režimu čl. 260 odst. 3 SFEU nebyla proti České republice doposud podána.

Přehled řízení o porušení unijního práva běžících ke dni 31. prosince 2016 (podle fáze řízení)

Ke dni 31. prosince 2016 bylo proti České republice vedeno celkem 60 řízení pro porušení povinnosti, z toho 31 věcných a 29 nenotifikačních.

<i>Číslo</i>	<i>Předmět řízení</i>	<i>Fáze</i>
2011/4089	Stížnost pro odmítnutí uznání puncovního označení holandských šperků	po vydání rozsudku dle čl. 258 SFEU
2013/2266	Nesoulad národní úpravy se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/49/ES o bezpečnosti železnic společenství	po podání žaloby
2014/2065	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126 o řídičských průkazech	po podání žaloby
2006/2230	Podmínka občanství u notářů	po podání žaloby
2014/4234	Vývoz paliva Geobal z České republiky do Polska	odůvodněné stanovisko (rozhodnuto o podání žaloby)
2008/2186	Překračování mezních limitů PM10 v ovzduší stanovených směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu	dodatečné odůvodněné stanovisko
2012/2239	Soudní přezkum neudělení víza	dodatečné odůvodněné stanovisko

2011/2077	Nesprávná transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států	odůvodněné stanovisko
2012/2115	Právo občanů EU stát se členy politické strany nebo ji založit	odůvodněné stanovisko
2012/4152	Požadavky na poskytování služeb elektronické komunikace v České republice	odůvodněné stanovisko
2015/0261	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru	odůvodněné stanovisko
2016/0174	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/61/EU o opatřeních ke snížení nákladů na budování vysokorychlostních sítí elektronických komunikací	odůvodněné stanovisko
2013/4079	Nesprávné uplatnění směrnice EIA na projekt skládkování nebezpečného odpadu z lagun Ostramo	dodatečné formální upozornění
2005/2039	Neslučitelnost dohody mezi vládou České republiky a vládou Spojených států amerických o letecké dopravě s právem Společenství	formální upozornění
2009/4482	Sázky (požadavek sídla v České republice a českého kapitálu)	formální upozornění
2011/2015	Neslučitelnost dohody mezi vládou České republiky a Ruskou federací o letecké dopravě s právem Společenství	formální upozornění
2011/2219	Jazykové požadavky na označování vín	formální upozornění
2011/4154	Stížnost na neprovedení plné EIA ve vztahu k projektu Závod na energetické využití komunálního odpadu Chotíkov - ZEVO Chotíkov	formální upozornění

2013/2048	Nesprávná transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (EIA)	formální upozornění
2013/2204	Nesprávná transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu	formální upozornění
2013/4332	Registrace nitrofenolátů jako pomocných rostlinných přípravků podle zákona o hnojivech	formální upozornění
2014/0047	Směrnice Rady 2011/85/EU o požadavcích na rozpočtové rámce členských států	formální upozornění
2014/2104	Nesplnění požadavků nařízení 550/2004 a 549/2004 o poskytování letových navigačních služeb na jednotném evropském nebi	formální upozornění
2014/2174	Nesprávné uplatňování směrnice Rady 2000/43/ES, kterou se provádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ, v oblasti vzdělávání	formální upozornění
2015/0176	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II)	formální upozornění
2015/0177	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/51/EU, kterou se mění směrnice 2003/71/ES a 2009/138/ES a nařízení 1060/2009, 1094/2010 a 1095/2010 s ohledem na pravomoci Evropského orgánu dohledu	formální upozornění
2015/0263	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/27/EU, kterou se mění směrnice Rady 92/58/EHS, 92/85/EHS, 94/33/ES, 98/24/ES a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/37/ES s cílem uvést je do souladu s nařízením 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí	formální upozornění

2015/0379	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany	formální upozornění
2015/0380	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu	formální upozornění
2015/0381	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS	formální upozornění
2015/2185	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/122 o ochraně spotřebitele ve vztahu k některým aspektům smluv o dočasném užívání ubytovacího zařízení (timeshare), o dlouhodobých rekreačních produktech, o dalším prodeji a o výměně	formální upozornění
2016/0033	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/50/EU, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/109/ES o harmonizaci požadavků na průhlednost týkajících se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/71/ES o prospektu, který má být zveřejněn při veřejné nabídce nebo přijetí cenných papírů k obchodování a směrnice Komise 2007/14/ES, kterou se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením směrnice 2004/109/ES	formální upozornění
2016/0038	Směrnice Rady 2014/107/EU, kterou se mění směrnice 2011/16/EU, pokud jde o povinnou automatickou výměnu informací v oblasti daní	formální upozornění

2016/0039	Směrnice Rady 2014/86/EU, kterou se mění směrnice 2011/96/EU o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států	formální upozornění
2016/4003	Nevyhlášení všech evropských významných lokalit v ČR dle směrnice Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin	formální upozornění
2016/2016	Nesprávného provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU 204/35/ES o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí	formální upozornění
2015/2025	Nesprávné provedení směrnice Rady 2011/70/Euratom, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem	formální upozornění
2016/2050	Neprovedení notifikací opatření dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 994/2010 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu	formální upozornění
2016/0275	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/17/EU o smlouvách o spotřebitelském úvěru na nemovitosti určené k bydlení	formální upozornění
2016/0279	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/26/EU o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících a udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu	formální upozornění
2016/0280	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/28/EU o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se dodávání výbušnin pro civilní použití na trh a dozoru nad nimi	formální upozornění

2016/2062	Překračování mezních limitů NO ₂ stanovených směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu	formální upozornění
2016/0505	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/56/EU, kterou se mění směrnice 2006/43/ES o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek	formální upozornění
2016/0506	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/53/EU o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se dodávání rádiových zařízení na trh a zrušení směrnice 1999/5/ES	formální upozornění
2016/0507	Směrnice Komise v přenesené pravomoci 2014/109/EU, kterou se mění příloha II směrnice EP a Rady 2014/40/EU vytvořením knihovny obrazových varování pro použití na tabákových výrobcích	formální upozornění
2016/0508	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/40/EU o sblížování právních a správních předpisů členských států týkajících se výroby, obchodní úpravy a prodeje tabákových a souvisejících výrobků a o zrušení směrnice 2001/37/ES	formální upozornění
2016/0605	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/67/EU o prosazování směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012 o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu („nařízení o systému IMI“)	formální upozornění
2016/0606	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/54/EU o opatřeních usnadňujících výkon práv udělených pracovníkům v souvislosti s jejich volným pohybem	formální upozornění
2016/0607	Směrnice Komise 2014/80/EU, kterou se mění příloha II směrnice EP a Rady 2006/118/ES o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu	formální upozornění

2016/0608	Prováděcí směrnice Komise (EU) 2015/2392 k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 596/2014, pokud jde o oznamování skutečných nebo možných porušení tohoto nařízení příslušným orgánům	formální upozornění
2016/0609	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/57/EU o trestních sankcích za zneužívání trhu	formální upozornění
2016/2131	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU o energetické náročnosti budov	formální upozornění
2016/2117	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/57/ES o interoperabilitě železničního systému ve Společenství	formální upozornění
2016/2141	Nesprávná aplikace směrnice Rady 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod	formální upozornění
2016/2175	Nesprávné provedení čl. 13 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2007 o schvalování typu motorových vozidel z hlediska emisí z lehkých osobních vozidel a z užitkových vozidel (Euro 5 a Euro 6) a z hlediska přístupu k informacím o opravách a údržbě a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/46/ES, kterou se stanoví rámec pro schvalování motorových vozidel a jejich přípojných vozidel, jakož i systémů, konstrukčních částí a samostatných technických celků určených pro tato vozidla	formální upozornění
2016/0717	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/36/EU o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem zaměstnání jako sezónní pracovníci	formální upozornění
2016/0718	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/42/EU o zajišťování a konfiskaci nástrojů a výnosů z trestné činnosti v Evropské unii	formální upozornění

2016/0719	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/92/EU o porovnatelnosti poplatků souvisejících s platebními účty, změně platebního účtu a přístupu k platebním účtům se základními prvky	formální upozornění
2016/0720	Směrnice Komise (EU) 2015/565, kterou se mění směrnice 2006/86/ES, pokud jde o některé technické požadavky na kódování lidských tkání a buněk	formální upozornění
2016/0721	Směrnice Komise (EU) 2015/566, kterou se provádí směrnice 2004/23/ES, pokud jde o postupy pro ověřování rovnocenných jakostních a bezpečnostních norem pro dovážené tkáně a buňky	formální upozornění

ŘÍZENÍ O ŽALOBĚ NA NEPLATNOST AKTU EU

Do působnosti VLZ patří také žaloby ČR na neplatnost aktů EU, kterými se lze domáhat zrušení právního aktu EU, a žaloby na nečinnost, kterými se lze domáhat určení, že orgán EU porušil unijní právo tím, že právní akt EU naopak nepřijal, ač ho přijmout měl.

Žalobu na neplatnost nebo na nečinnost je oprávněn podat VLZ ve spolupráci s dotčenými resorty a po předchozím souhlasu vlády. Prostřednictvím VLZ následně probíhá veškerá komunikace s Tribunálem, popř. Soudním dvorem (zasílání podání, vystupování na ústním jednání apod.).

Obecně k řízení o žalobách na neplatnost a na nečinnost

Řízení o žalobě na neplatnost aktu EU (čl. 263 SFEU)

Příslušným k projednávání těchto žalob je ve většině případů Tribunál (bývalý Soud prvního stupně), který tvoří součást SDEU.³⁰

Lhůta pro podání žaloby činí dva měsíce ode dne vyhlášení dotčeného aktu v Úředním věstníku EU, resp. od jeho oznámení členskému státu (čl. 263 SFEU).³¹ Svojí povahou je řízení před Tribunálem, popř. Soudním dvorem, v případě žalob na neplatnost aktu EU sporným řízením, tj. ČR jakožto žalobce musí svá tvrzení dokazovat, zatímco snahou žalovaného orgánu EU je tato tvrzení vyvrátit. Řízení je založeno často jak na právní argumentaci, tak na skutkových okolnostech, které je nutno doložit důkazy, resp. příslušnými dokumenty.

Procesní pravidla řízení před Tribunálem, popř. Soudním dvorem, jsou upravena ve Statutu Soudního dvora Evropské unie, resp. JŘ Tribunálu, popř. JŘ Soudního dvora. Řízení je členěno na písemnou a ústní část. Písemné procesní kroky zpravidla zahrnují: 1) podání žaloby, 2) žalobní odpověď žalované strany, 3) repliku žalující strany a 4) dupliku žalované strany. Ústní část jednání se zpravidla koná pouze na výslovnou žádost některého z účastníků řízení (konání ústního jednání je nicméně v praxi *de facto* pravidlem). ČR může požádat další zainteresované členské státy o intervenci v její prospěch, přičemž sama ve prospěch jiných členských států v některých případech intervenuje.

³⁰ Srov. čl. 263 SFEU ve spojení s čl. 256 SFEU a čl. 51 Statutu Soudního dvora Evropské unie.

³¹ Srov. dále čl. 50 a 51 Jednacího řádu Soudního dvora EU a čl. 102 Jednacího řádu Tribunálu (dostupné na www.curia.eu – sekce *Texty upravující řízení*).

Řízení o žalobě na nečinnost (čl. 265 SFEU)

Pro řízení o žalobě na nečinnost platí *mutatis mutandis* to, co je výše uvedeno k řízení o žalobě na neplatnost. Odlišný je postup pro podání žaloby: příslušný orgán, instituce nebo jiný unijní subjekt musí být nejprve vyzván, aby jednal, a teprve pak, nevyjádří-li se daný orgán, instituce nebo jiný subjekt ve lhůtě dvou měsíců od této výzvy, může být podána žaloba na nečinnost, a to ve lhůtě dalších dvou měsíců. Pokud daný orgán v dané lhůtě stanovisko zaujme, tvrzená nečinnost je tím ukončena a je případně nutno podat žalobu na neplatnost.³²

V této souvislosti je třeba zdůraznit, že není nečinností přijetí rozhodnutí odlišného od rozhodnutí, o které usiluje dotčená osoba.³³ Kromě toho je ustálenou judikaturou Soudního dvora, že žalobu na neplatnost je možné podat „proti veškerým aktům přijatým orgány bez ohledu na jejich povahu či formu, jejichž účelem je vyvolat závazné právní účinky, jimiž mohou být dotčeny zájmy žalobce tím, že podstatným způsobem změní jeho právní postavení“.³⁴ Jinými slovy i pouhý dopis může být aktem ve smyslu čl. 263 SFEU.³⁵

Žaloby ČR

Od přistoupení k EU do 31. prosince 2016 podala ČR 12 žalob na neplatnost aktu EU. O čtyřech z nich již bylo rozhodnuto, ve dvou věcech byla žaloba stažena a v šesti věcech řízení k 31. prosinci 2016 stále probíhá.

ČR doposud nepodala žádnou žalobu na nečinnost.

T-141/15 Česká republika v. Komise (restrukturalizace vinic)

ČR nesouhlasí s postupem Komise, která označila vyplácení podpory na daná opatření jako nezpůsobitelná, i když tato opatření nebyla ze strany Komise při schválení programu podpory pro restrukturalizaci vinic namítána. Tribunál dne 20. října 2016 žalobu zamítl. Tribunál dospěl k závěru, že nevznesení připomínek ze strany Komise k návrhu programu podpory nemá pro Komisi žádnou závaznost, tj. členský stát se nemůže dovolávat toho, že Komise s obsahem programu podpory souhlasila. Koncem roku 2016 bylo připravováno podání kasačního opravného prostředku.

³² Srov. rozsudek *CTRS Laboratoires v. Komise*, T-12/12, EU:T:2012:343, bod 43.

³³ Rozsudek *Deutscher Komponistenverband*, 8/71, EU:C:1971:82.

³⁴ Rozsudek *Komise v. Planet*, C-314/11 P, EU:C:2012:823, bod 94.

³⁵ Z toho důvodu jsou žaloby někdy formulovány alternativně (viz např. *CTRS Laboratoires v. Komise*, T-12/12, cit. výše, kde žalobkyně požadovala konstatovat nečinnost Komise a podpůrně navrhovala zrušení jejího dopisu), nebo je ve stejné věci podána žaloba na neplatnost i žaloba na nečinnost (ilustrací tohoto postupu jsou případy C-63/12 *Komise v. Rada* a C-196/12 *Komise v. Rada*).

T-147/15 Česká republika v. Komise (antidumpingové clo)

V roce 2015 byla podána žaloba na neplatnost rozhodnutí Komise, jímž České republice ukládá uhradit do vlastních zdrojů Unie částku 53 mil. Kč z titulu údajného nesplnění povinností při doměření a výběru antidumpingového cla. Tribunál dne 8. ledna 2016 přerušil řízení do rozhodnutí Soudního dvora o případech C-593/15 P a C-594/15 P *Slovensko v. Komise* a C-599/15 P *Rumunsko v. Komise*, v nichž Slovensko a Rumunsko podalo kasační opravný prostředek proti rozhodnutí Tribunálu o nepřípustnosti jejich žalob z obdobných právních důvodů, z jakých se Komise domáhá nepřípustnosti žaloby i v tomto řízení.

C-696/15 P Česká republika v. Komise (dopravní systémy)

V roce 2015 Tribunál zamítl žaloby České republiky ve věcech T-659/13 a T-660/13 na neplatnost nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 885/2013 a nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 886/2013. Důvodem žaloby bylo, že obě nařízení v rozporu se základním aktem (směrnicí 2010/40) stanovila pro ČR závazné povinnosti v oblasti zavádění inteligentních dopravních systémů (ITS). Proti tomuto rozsudku podala ČR v roce 2015 kasační opravný prostředek, o kterém v roce 2016 Soudní dvůr nerozhodl.

T-32/16 Česká republika v. Komise (snížení věkové hranice)

Dne 25. ledna 2016 byla podána žaloba proti rozhodnutí Komise o vrátce ze zemědělských fondů z důvodu snížení věkové hranice, při které je vyplácena podpora za předčasný odchod zemědělce do důchodu (vratka činí cca. 560 tisíc Euro). Dne 25. října 2016 byla věc vyškrtuta z rejstříku Tribunálu (žaloba byla vzata zpět poté, co Komise spornou korekci v plném rozsahu zrušila).

T-627/16 Česká republika v. Komise (korekce ze tří auditů v zemědělství)

Dne 31. srpna 2016 byla podána žaloba proti rozhodnutí, kterým byla ČR uložena finanční korekce ze tří různých auditů (SAPS, investice ve vinařství a požadavky podmíněnosti) v celkové výši 30,5 mil. Euro.

INTERVENTENCE

ČR má na základě čl. 40 Statutu Soudního dvora ve spojení s čl. 129 až 132 JŘ Soudního dvora, resp. s čl. 142 až 145 JŘ Tribunálu, možnost vstupovat jako vedlejší účastník do řízení vedených mezi jinými subjekty na podporu jedné ze stran sporu. Žádost o vstup do řízení se podává ve lhůtě šesti týdnů ode dne zveřejnění oznámení o zahájení tohoto řízení v Úředním věstníku EU.³⁶ Po vstupu do řízení a obdržení procesních písemností je vedlejšímu účastníkovi umožněno předložit k věci své písemné vyjádření, případně se účastnit ústního jednání.

Této možnosti bylo od přistoupení ČR k EU do 31. 12. 2016 využito celkem v 99 případech, z toho v roce 2016 v 5 případech.

Nejčastějším důvodem pro intervenci ČR je podpora členských států žalovaných Evropskou komisí z obdobných důvodů, pro které podala Evropská komise žalobu proti České republice.

ČR rovněž často intervenuje v řízeních týkajících se vnějších vztahů EU či pravomocí jednotlivých orgánů Unie. Všechna tato řízení jsou charakterizována snahou těchto orgánů (zejména Evropské komise a Evropského parlamentu) o širší vymezení kompetencí po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost.

V ostatních případech je intervence ČR založena na důvodech rozličného charakteru (podpora Rady, popř. Komise v otázkách přístupu veřejnosti k dokumentům institucí či v otázkách boje proti terorismu, řízení týkající se rozlišování mezi čl. 290 a 291 SFEU, podpora Rady ve věci pravidelné úpravy platů úředníků EU, výklad čl. 260 odst. 3 SFEU atd.).

Věci, v nichž ČR v roce 2016 požádala o vstup do řízení

C-593/15 P a C-594/15 P *Slovensko v. Komise*, C-599/15 P *Rumunsko v. Komise*

Slovensko a Rumunsko napadají usnesení Tribunálu, jimiž byly pro nepřípustnost odmítnuty žaloby na neplatnost rozhodnutí Komise o vratce týkající se tradičních vlastních zdrojů Unie. Případy souvisí s žalobou ČR ve věci T-147/15, proto ČR do všech řízení vstoupila na straně Slovenska, resp. Rumunska.

C-687/15 *Komise v. Rada*

Komise se domáhá zrušení závěrů Rady o Světové radiokomunikační konferenci 2015 (WRC-15) Mezinárodní telekomunikační unie (ITU) přijatých dne 26. října 2015

³⁶ Čl. 130 JŘ Soudního dvora a čl. 143 JŘ Tribunálu. Pro řízení o kasačním opravném prostředku činí uvedená lhůta jeden měsíc (čl. 190 odst. 2 JŘ Soudního dvora a čl. 213 odst. 2 JŘ Tribunálu).

na 3419. zasedání Rady v Lucembursku. Komise zejména namítá, že Rada přijetím závěrů namísto rozhodnutí porušila čl. 218 odst. 9 SFEU. ČR vstoupila do řízení na straně Rady.

T-63/16 *E-Control v. ACER*

Rakouský energetický regulátor E-Control se domáhá zrušení stanoviska unijní agentury pro spolupráci energetických regulátorů ACER, která aplikací příslušného energetického nařízení rozdělila německo-rakouskou obchodní zónu. Vzhledem k tomu, že z pohledu ČR je daná obchodní zóna zátěží pro tuzemskou přenosovou soustavu, vstoupila ČR do řízení na straně ACER.

T-260/16 *Švédsko v. Komise*

Švédsko se domáhá zrušení finanční korekce uložené v souvislosti s jednotnou podporou na plochu (SAPS). Jelikož podstata výtek, na nichž je korekce založena, prakticky odpovídá podstatě výtek, které jsou předmětem žaloby ČR ve věci T-627/16, vstoupila ČR do řízení na straně Švédska.

T-670/16 *Digital Rights Ireland v. Komise*

Irská nezisková organizace Digital Rights Ireland, která mj. v minulosti skrze řízení o předběžné otázce dosáhla zrušení směrnice 2006/24, se nyní domáhá zrušení prováděcího rozhodnutí Komise 2016/1250 (tzv. „Ochranný štít EU-USA“), které v roce 2016 nahradilo Soudním dvorem zrušené prováděcí rozhodnutí Komise 2000/520 (tzv. „Bezpečný přístav“). ČR požádala o vstup do řízení na straně Komise.

ŘÍZENÍ O POSUDKU

ČR má na základě čl. 196 JŘ Soudního dvora rovněž možnost se vyjádřit k žádosti o posudek podle čl. 218 odst. 11 SFEU, kdy je posuzována slučitelnost zamýšlené dohody mezi EU a jedním nebo více třetími státy nebo mezinárodními organizacemi se Smlouvami.

V roce 2016 nebyly Soudnímu dvoru podány žádosti o posudek. ČR se však v roce 2016 písemně a ústně vyjádřila k posudku 2/15 a ústně k posudku 3/15.

Posudek 2/15 (Dohoda se Singapurem)

Komise se žádostí o posudek domáhá, aby Soudní dvůr určil charakter dohody o volném obchodu se Singapurem z hlediska rozdělení pravomocí mezi EU a její členské státy. Podle EK je celá dohoda ve výlučné pravomoci EU. Ve spolupráci s MF, MPSV, MSp, ČNB a ÚPV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření, které hájí sdílenou pravomoc EU a jejích členských států v oblasti investic (argumentace zejm. ve vztahu k portfoliovým investicím, vyvlastnění a ISDS), udržitelného rozvoje a duševního vlastnictví. Stejný výklad byl prezentován na ústním jednání konaném ve dnech 12. a 13. září 2016.

Posudek 3/15 (Marrákešská smlouva)

Komise se obrátila na Soudní dvůr s otázkou, má-li Unie výlučnou pravomoc uzavřít Marrákešskou smlouvu o usnadnění přístupu k publikovaným dílům nevidomým a zrakově postiženým osobám či osobám s jinými poruchami čtení tištěného textu (Marrákešská smlouva). Dle názoru Komise vyplývá výlučná pravomoc Unie Marrákešskou smlouvu podepsat a uzavřít z čl. 3 odst. 1 SFEU na základě toho, že Marrákešská smlouva má přímé a bezprostřední účinky na obchod a jejím primárním cílem je usnadnění přeshraniční výměny knih a tištěných materiálů v dostupném formátu. V případě, že by byl jako právní základ stanoven pouze čl. 114 SFEU a nikoliv čl. 207 SFEU, výlučnou unijní pravomoc dovozuje Komise z čl. 3 odst. 2 SFEU z důvodu, že Marrákešská smlouva může ovlivňovat nebo měnit rozsah působnosti pravidel Unie. Dne 7. června 2016 se konalo ústní jednání, na němž byl dále hájen názor, že Unie nemá výlučnou pravomoc uzavřít Marrákešskou smlouvu z důvodu její nekomerční povahy. Unijní úprava autorského práva představuje jen minimální harmonizaci a Marrákešská smlouva provádí výjimky z autorského práva v intencích vymezených směrnicí 2001/29, proto nemůže přijetím Marrákešské smlouvy dojít k ovlivnění či změně působnosti unijních pravidel.

DALŠÍ AKTIVITY VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE

Vedle zastupování ČR před Soudním dvorem EU vykonává VLZ celou řadu dalších úkolů, které s jeho hlavní činností přímo či nepřímo souvisí. Jedná se zejména o organizaci činnosti výboru VLZ, o zastupování ČR v rámci jednání pracovní skupiny Rady „Soudní dvůr“ a zastupování ČR v rámci každoročního setkání zmocněnců pro Soudní dvůr z celé EU.

Výbor vládního zmocněnce v roce 2016

Jak bylo uvedeno výše, Výbor vládního zmocněnce, zřízený Statutem VLZ, je mezirezortním poradním a konzultačním orgánem, jehož úkolem je napomáhat VLZ při plnění jeho úkolů, složený ze zástupců jednotlivých resortů.

Výbor slouží nejen jako platforma k výměně názorů a informací o důležitých řízeních před Soudním dvorem, resp. Komisí, ale také k zajištění efektivní komunikace mezi VLZ a odpovědným resortem při vypracovávání vyjádření ČR k jednotlivým soudním řízením, resp. řízením před Komisí.

V roce 2016 se Výbor pravidelně setkával, celkem se uskutečnilo 8 setkání.

Pracovní skupina Rady „Soudní dvůr“

Ze své pozice je VLZ také členem pracovní skupiny Rady „Soudní dvůr“. Zasedání této pracovní skupiny se konají v pravidelných intervalech v Bruselu. Tato pracovní skupina je z části též konzultačním místem vládních zmocněnců většiny členských států a zástupců Soudního dvora EU, v jehož rámci jsou diskutovány praktické otázky dalšího směřování rozhodovací činnosti Soudního dvora EU.

PRACOVNÍCI KANCELÁŘE VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE A SVĚŘENÉ AGENDY

Oddělení pro infringementy

Thomas Müller

Vedoucí oddělení pro infringementy

V Kanceláři působí od února 2008

Specializace dle gestora: MPO, MD, MMR, MO, ÚOHS

Tel.: 224 18 2421, thomas_muller@mzv.cz

Jiří Pavliš

V Kanceláři působí od listopadu 2013

Specializace dle gestora: MPSV, MZe

Tel. 224 18 2804, jiri_pavlis@mzv.cz

Soňa Šindelková

V Kanceláři působí od ledna 2011

Specializace dle gestora: MV, MPO, MZd

Tel. 224 18 2584, sona_sindelkova@mzv.cz

Oddělení pro Soudní dvůr

Jiří Vláčil

Vedoucí oddělení pro Soudní dvůr, zástupce ředitelky OKP

V Kanceláři působí od června 2008

Tel.: 224 18 2827, jiri_vlacid@mzv.cz

Anna Brabcová

V Kanceláři působí od září 2016

Specializace dle gestora: MV, ČTÚ

Tel. 224 18 2480, anna_brabcova@mzv.cz

Lucie Dvořáková

V Kanceláři působí od prosince 2015

Specializace dle gestora: MŽP

Tel. 224 18 2821, lucie_dvorakova@mzv.cz

Aneta Kasalická

V Kanceláři působí od září 2016

Specializace dle gestora: MSp, MPO, MK, ÚPV

Tel. 224 18 2309, aneta_kasalicka@mzv.cz

Ondřej Serdula

V Kanceláři působí od srpna 2016

Specializace dle gestora: MF, GŘC, ÚOOÚ, MV

Tel. 224 18 2808, ondrej_serdula@mzv.cz

Lucie Březinová

V Kanceláři působila do září 2016

V roce 2016 se do realizace agendy VLZ zapojili také další pracovníci OKP.

Kristýna Najmanová

Ředitelka OKP

Tel.: 224 18 2528, kristyna_najmanova@mzv.cz

Hana Pešková

Vedoucí oddělení pro obecné otázky a vnější vztahy

V OKP působí od července 2008

Tel. 224 18 2596, hana_peskova@mzv.cz

Markéta Hedvábná

Oddělení pro obecné otázky a vnější vztahy

V OKP působí od března 2012

Tel. 224 18 3365, marketa_hedvabna@mzv.cz

Markéta Štěrbová

Oddělení pro obecné otázky a vnější vztahy

V OKP působila do července 2016

Ondřej Šváb

Oddělení pro obecné otázky a vnější vztahy

V OKP působil do listopadu 2016